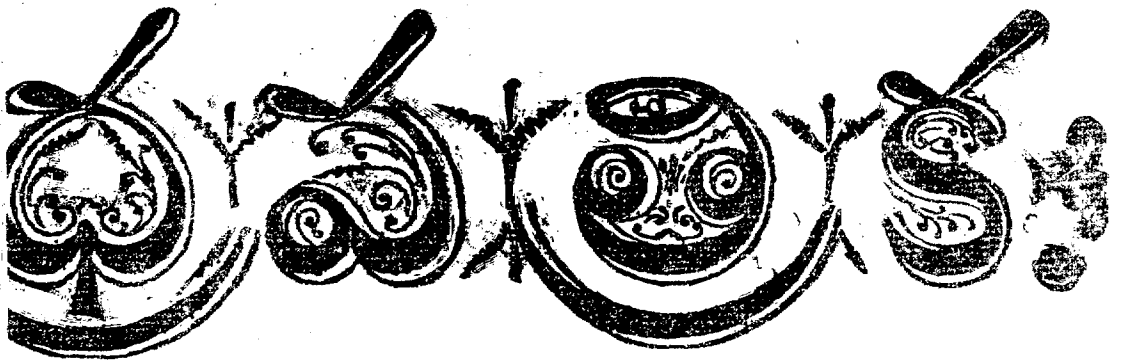

Post Box No. 212.

విజయవాడ 1-కి 0-1-6
Telephone No. 544.

వి ప్ర క టి ర వ ర బ డు ను. 310982

14 వ సం॥ నవంబరు నెల 4-వ తేది మంగళవారము { No. 181
శ్రీనామ సంవత్సరము, శాత్రుకమాన శుద్ధ అష్టమి ర. { సంచిక ౧౮౧

అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గౌరవములు పొందియున్నది. సంవత్సరము చీటి కూడి కొనిన మోసముగలుగదు.

పురు,
గొట్టును.
సను.
సతొలగించును.

నొప్పులకు నంజీవివంటిది
ఈమందును రుద్దగానే శ్రమలు కట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి యీహమున
శారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
విదేశములలో కూడి వాడుచున్నారు.

వకలనిడడ్ల సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 0-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది

<p>దంతచూర్ణము డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-2-0 డజన్ 1 కి 1-4-0 ఈదంతచూర్ణముతో పండ్లతోముటువలన చిగుళ్లు గట్టిపడును చిగుళ్లునుండి రక్తము కారకుండును నోటదుర్బంధములేక యుం డును. పండ్లముత్తములవలె తెల్లగా నుండును.</p>	<p>దంతశూలహరి వెల సీసా 1-కి 0-8-0. ఏ. పి. సహా 0-14-0 దంతశూలకు శైత్యము, రసపట్టు, పుష్పిపన్నులు, కల్లిన కల్లిన దంతములు మొదలగునవి కారణములు. నొప్పిగల వాడు దూతని మందులో కడిపి పెట్టిన నొప్పి వెంటనే పోవును.</p>	<p>చుండుకు నూనె వెల సీసా 1-కి రు 0-6-0 ఏ. పి. సహా 0-11-0 ఈ నూనెను గాచిన ముందు పొట్టురాలులు, శల, గోకుడు పుండ్లు మొదలగునవి మానుచు, దీనివలన వెల్లె తెకలకు చాచిగలుగక చుక్కచుక్క బెరుగగలదు.</p>
--	---	---

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టివీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

ప్రసిద్ధి కెక్కిన “ఫీల్డింగు” వేటుంటు శమిడిశల్
క్వీక్ స్టార్టింగు క్రూడు ఆయిలు ఇంజను
STARTS IN TWO MINUTES FROM COLD

యీ యింజను సుమారు రెండే నిమిషములలో వేపరై జరు చల్లని స్థితిలో నుండగనే స్టార్టు
కాగలదు. యెటువంటి క్రూడు ఆయిలుతోనైనను అతిసంతుష్టి కరముగా పనిచేయును. క్రూడు
ఆయిలు ఖర్చు బహు స్వల్పము. యీ యింజనును నడిపించుటకు యెక్కువ సామర్థ్యమును,
యెక్కువ అనుభవమును అవసరములేదు.

ఫోల్ యేజంట్లు:—

కెలెఫోన్	డి. యల్. శాస్త్రి అండు కో.,	పోస్టుబాక్సు
నెం 690 రు.	12, తంబుకెట్టివీధి, మదరాసు.	నెం 203 రు.

మానసోల్లాసినీ మాత్రము
30 మాత్రము 0-10-0 (కది అణాణు)

శలనులభము! (పోస్టుఖర్చుప్రత్యేకము) నుండును!
శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగడి శైత్యకాల
కీమా శల దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరుచి, ఆవుచింతలు,
అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల
యందు బలతీయము, పిక్కులు, పార్శ్వములు, శరన్ను,
వ్రేళ్లు, అస్థులు, మొదలగువానియందు గలిగడి నొప్పు
లను బోసోట్టి వేహమును మంచి యారోగ్యమునకు
జేచ్చును.

ఈ మాత్రము మేహవార నొప్పులను వెంటనే
మాన్యును. యిందు అనేకవిషయము చేరెను. ముఖము
కా బాహ్యముగలుగుతెను పరమహంసక్రియ మని చెప్పు
వచ్చును. ఓక్కసారి వాడిచూచిన నిజము గోచరులను.
చిరునామా:— (1018)
అయ్యుచ్చేద శైద్యనియం,
పోస్టు నిడుమాల, ఎలమర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

కర్తవ్యాలహరి
వెల సీ 1-కి అ. 6 ఏ. పి సహా 0-11-0
ఈ ద్రావణము శలన చెవిపోటు, చెవినుండి చీము
గారట, చెవిదిబ్బడ మొదలగునవి వెంటనే నయమగును
కర్తవ్యాలహరి చెవిలో పోసిన వాడ వెంటనే తగ్గును.
అమృతాంజనము డిపో,
మదరాసు బొంబాయి

కాకినాడతాలూకా కాంగ్రెసుసంఘము

8.11.24 తేదీ శనివారం మధ్యాహ్నం 3 గం. కాకినాడలో కాకినాడతాలూకా కాంగ్రెసుసంఘ కార్యనిర్వాహక సభ జరుగెను.

విషయములు:—1. అక్టోబరు నెల లెక్కల సంగీతం చూపు. 2. స్త్రీల కాంగ్రెసుసంఘమునకు యిచ్చ సామగ్రి గూర్చి. 3. కార్యదర్శి సభ్యుల తాజీనామాలుగూర్చి. 4. నూతన పటికీ కాంగ్రెసుసంఘుచే చేపవారలకు యేటబట్టే రాలు వుని తముగా యిచ్చుటనుగూర్చి. 5. గో. జిల్లా ఖాదీబోర్డువారికి యిచ్చుటలపైన బాకీలనుగూర్చి. 6. గ. రామచంద్రారావుగారు (యానాం) రాట్టుములుపై రాలు ఉచితముగా నిప్పించునని వ్రాసిన ఉత్తరం. 7. ఇతర విషయములు.

మండపాక రంగయ్య,
కార్యదర్శి.

గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ సాధారణసభ యానెల

15 వ తేదీని క్రొత్తచేటు కాంగ్రెసు తాలూకా ఆడవిల్లాడు

మన మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు సమావేశమగును. తునిలో సాధారణసభవారు సభ్యత్వపు రాజీనామా లంగీకరింపక రాబోవు సభవఱకు నిలుపవలసినదిగా తీర్మానించిరి. కాబట్టి రాజీనామా ఇచ్చిన సభ్యులు కూడ సభకు రాగలందులకు ప్రార్థన. ఆ తేదీని ఉదయము 8 గంటలకు కార్యనిర్వాహక సభకూడ జరుగగలను.

కార్యక్రమము

1. దేశారాధకులనుగూర్చిన ముద్దనూరు తీర్మానముమీద తునిలో గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు సాధారణసభవారు చేసిన తీర్మానము విషయమై ఆలోచించుట.
2. తెలంగాణకాంగ్రెసుకు ప్రతినిధి ఎన్నికలు.
3. రాష్ట్రసంఘసభవారి తెనాలి తీర్మానములు.
4. వంగరాష్ట్ర నిర్వహణములు.
5. సభ్యత్వపు రాజీనామాలు.
6. ఇతర విషయములు.

గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు
సంఘము,
రాజమహేంద్రవరము

భమిడిపాటి
సత్యనారాయణ
కార్యదర్శి.

పెల్లర్నసర్కసు మిక్కిలి సుప్రసిద్ధమైనది.

ప్రతిదినము రాత్రి 9-30 నిమిషములకు ప్రదర్శనము ప్రారంభమగును.

మాటిని (సాయంత్రాంతర్యము) బుధ, శని, ఆదివారములందుండును.

స్థలము:—ఎస్.ఎస్.నేడు, మద్రాసు

ప్రసిద్ధిచెందిన డాండ్జార్జి, మరణము సంభవించునంతటి అసామాన్యమైనదాటు మాయొద్దనున్న మణిలా సోదరలు, మిస్. లారీటా, మిస్. అని, బెల్జిక్స్టి మున్నగు వారితో సహా అంగిల్సుయొక్క అత్యద్భుతమైన విద్వేలు మొదలగునవి తప్పక చూచి ఆనందింపుడు. మిస్. పంచను నృత్యము ప్రస్తుతకాలము ననుసరించుచుండును

మృగములకు రాజుని పేరుజెందిన ప్రాఫెసరు జి. రావుగారిచే తరిఫీతుచేయబడిన జంతు నృత్యయొక్క ఆశ్చర్యకరమైన విద్వేలు కూడ ప్రదర్శింపబడును.

ప్రవేశకట్టుములు:— రూ 10, 3, 2, 1 గాలరి అ. 0—8—0

టి. జి. పెల్లర్ ప్రాప్తైరు.

సి. రామానుజం మేనేజరు.

(1398)

ధనవంతులకు మాత్రమే ?

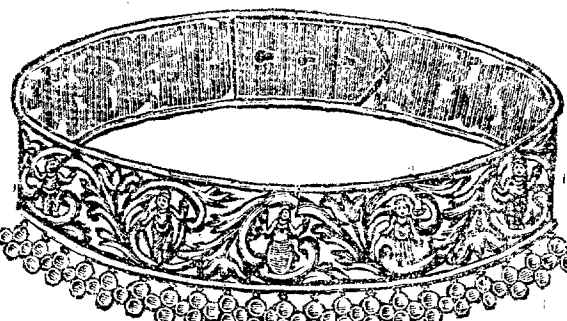
అనంగ ప్రభయాకాతి

మునలితము, ఇతరకారణములచే గలిగినవరముల బలహీనత, ముడుతలబడిన దవుడలు, చిక్కినట్లు కనబడుట, మెదడుచెడుట అలసిపోవుట మొదలగు వాటిని విశేషకృషి, ఖర్చులేకయే బాగుచేసి, కాశ్యోత్యవ్వగము నివృత్తు, కాస్త్రసమృద్ధిగా తయారుచేసిన ఈవిద్య వధువు నిండయోగమైనట్టి పీఠులలో కూడ క్రొత్తచూరుతునమును పుట్టినియ్యచ్చు యింద్రజాలమువలె నూతనమాయను కలిగించును. పూర్తిగాగల వివరములకు వ్రాసిన యినాముగా పంపబడును. 50 గుళికలు గల బుడ్డి 1 కి రూ 10 మాత్రమే

కందర్పసంజీవని తైలము

ఒకతులము బుడ్డి 1-కి ధర రూ 10-0-0. ఇతరవివరములకు వ్రాసిన మాక్యాటలూరు ఉచితముగా పంపబడును. రాజవైద్య నారాయణజీ, కేశవజీ, నెం. 49 బందరువీధి, మదరాసు.

అలస్యము చేయక ఒక దఫా మా ప్రదర్శన కాలకు వచ్చి పరిశీలింపుడు. 1842

నాగవత్తులు

ఇవి 6 సవరములు మొదలు 14 సవరములకు అనేక మోస్తరులలో నవనాగరికమునకు తగినట్లు తయారుచేయబడును. పాతికాపరక అంగుళము మొదలు ముప్పాతిక అంగుళము వేడల్పువరకు చేయవచ్చును. పిటికీ తరుగుసహా మజారి రూ 25 లు మొదలు రూ 35 లు వరకు గలదు. పువ్వరా గములు, పట్టెకెంపులు, గత్తుములు మొదలగునవి చేర్చినవాటికి ప్రత్యేకముగా సామ్య యియ్యవలెను. అన్నిరకపు వెండిసవరములందుగా నగలు, సామానులు ప్లాకు లో సిద్ధమగునున్నవి. ఒకసారి వచ్చి ఒక చిన్న ఉరువునుమావద్ద తీసిన మానవ్యకము మీకు తెలియును. మాచి తవిచిత్రపు 172 పుటల క్యాటలూరు 1-కి రూ 1. ఉమ్మడి రామయ్యకెట్టి, గురుస్వామికెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు, 25, చైనాబజారుగోడు, మదరాసు.

సెల్ వ పిల్లింగు

“ఆ గే ట్”

పవుంటిన్ వనా

పాంకెన్ సెల్ ప్రపంచమునందు, నూతనశక్తి అని చెప్పవచ్చు ఈ “ఆగేట్” కలము, అమెరికా అప్రేలియా, మొదలగు ఖండాములలో విరివిగా వ్యాపించియున్నది. ఇప్పుడిప్పుడు వన హిందూదేశమునందు కూడ మిక్కుటముగా జనాదరణియ మొందుచున్నది.

సాధారణమయిన “ఆగేట్” కలము

మామూలుగా ఉపయోగింపబడు ఉక్కుపాళికి బదులు “ఆగేట్” గాజుపాళి నుపయోగించుట యద్భుతముగా నూతన విధానము. ఒకతూరి సిరాలో ముంచివేయడం అయిదు నిమిషములవరకు చక్కగా వ్రాయును.

మైలాపూరు

విక్టోరియా డిపో,

మద్రాసు.

లూకావారిలు

సమన, తాలూకాబోర్డువిషయ ప్రకటించబడెను. శ్రీబత్తే గంగయ్యగారు త్రియంబక రావుగారును, నూదుమాసములు వరుసగా సభలకు హాజరుకా నంతమాత్రముచే వారిపదవులు కోల్పోయినన్ని, శ్రీ ముత్తం రాజుగారుకూడా ఆలాగే కోల్పోవనున్న సమయమున స్వయముగా సిద్ధాపురం వెళ్లినను కండోన్ చేయబడలేదని వ్రాసిరి. శ్రీ బ. గంగయ్యగారు తమసభ్యత్వపదవికి తాజీనామానొసంగి ప్రెసిడెంటుగారు వెంటనే అంగీకరింపలేదని డిప్రీక్టుబోర్డువారికి పిటిషన్ కూడ పంపిరి. మరియు శ్రీ త్రియంబక రావు పంతులుగారు ఒకదఫా తిరిగి కండోన్ చేయబడియు స్పష్టముగా తమ కీసభ్యత్వము యిచ్చుమలేదని చెప్పి మానుకొనిరి. శ్రీ ముత్తంరాజు పంతులుగారు, సిద్ధాపురం సభ్యత్వము నిలుపుకొను నిమిత్తము రాతని వారిమిత్రులతో సెలవిచ్చియుండిరి.

వైస్ ప్రెసిడెంటుగారుకూడ ఖద్దరును ప్రోత్సహించి నట్లు వ్రాసిరి. శ్రీకృష్ణ, ఆంధ్రప్రదేశ్ కాగితములు శ్రీ అయ్య దేవర కాశ్యోరరావు పంతులుగారితో కాంగ్రెసు ప్రచారం నిమిత్తం కయికలూరు వచ్చినపుడు, వారిసమక్షమున ఎలుగెత్తి “ఖద్దరును ధరించు” అని దీక్షగా ప్రకటించియుండిరి. యథార్థవాది.

కఫహరిచూరము

శ్వాదర్శి 1-కి 0-8-0 (6 డబ్బీల మందుగలది) 1-కి రూ 2-0-0 ఈ చూరము వనమాతికలచే చేయబడినది. కడు, ఉబ్బవము, కానపివన, శైత్యజ్వరము మొదలగుజానికి మిగుల ఉపయోగించును. దీని వెంటనుంచుకొనుట మంచిది. అమృతాంజనం దీపో, మదరాసు - బాంబాయి

వెలింగుటన్ సినిమా

మాంటురోడ్డు, మద్రాసు 1565
1.11.24 తేదీ శనివారమునుండి 4.11.24 మంగళవారమువరకు సాయంత్రము 6-15 ప్రతిదినము 2 ఆటలు రాత్రి 9-30 గం. శని ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 3-15 గం.ల కూడగలదు. గోల్డువిన్ సూపర్ డ్రామా
ది ఓల్డు నెస్టు 8 భాగములు.
తల్లిప్రేమ, కుటుంబసౌఖ్యమును తెలుపుకథ న్యూసు, కామిక్ కూడ చూపబడును

కర్నూరిదేవి చాలికాపాఠశాల నెల్లూరు

(ఈవ్యాసము పాఠశాల పిచ్చిరెడ్డి బి. ఏ. (అనర్కు) గారిచే నెల్లూరు ప్రీతికాండ్రనునంపు పక్షమున నడుపబడితి శ్రీమతి కర్నూరిదేవిచాలికాపాఠశాల వార్షికోత్సవసందర్భమున విద్యను గురించి చదువబడెను.)

ఈ వాక్యాసమును రెండుభాగములుగా విభజించెదము. అందుమొదటిది చరిత్ర అనగా ప్రపంచములోని జనులు విద్యను గూర్చి యెట్టియభిప్రాయములు గలిగియుండిరి అనునది. మనకు వారి విద్యాచరిత్రతో నవసరము లేదు. టూకిగా విద్య యన నెట్టిది యని వారభిప్రాయపడిరి అనునది మాత్రమే మనకు ప్రస్తావ విచారణీయాంశము. ఇందు ఇతర దేశీయుల యభిప్రాయముల సూచించినచో దోషమని యొంచక మనచరిత్ర అంతగా దెలియకపోవుయే కారణమని యెంతరని నమ్మకము. తెండవభాగము విమర్శభాగము. ఇదియే మనకు ప్రధానమగు విషయము.

విద్యయను మాట చాల విశాల మైనది. ప్రపంచములో గల సర్వవిషయములను దనయం దిముద్దుకొనగల శక్తి గలది. అట్టి యర్థమును వైకొనినయెడల ప్రసంగించుటకు నాభోటి యల్పజ్ఞులకు మాత్రముగాక సర్వజ్ఞు లనిపించుకొనదగినవారికి గూడ నుభయముగాదేవా. అట్లని మరలసంకుచితముగ నర్థమును వైకొనకలయుననిగాదు. పసిపిల్లలకు నేర్పబడు (Kindergarten Montesson System) లను గూర్చిగాని ఎట్టి పుస్తకములను పఠనీయములుగా నుంచకలయుననిగాని విద్యాశాలలలో నెట్టివిద్యను ఎట్లు నేర్పవలయును అను విషయమును గూర్చి గాని నేను విచారింప దలచుకొనలేదు. ఈరెండుకొనలను నడుమ నుండు మార్గమునే నేననుసరింప దలచితిని. అనగా ప్రపంచమున జనసామాన్యమునకు విద్య అనగా జ్ఞానము పెంపొందించుట నేయేవిషయములను నేయే ఆదర్శములను ఎట్టి యుద్దేశములను ప్రాధాన్యముగా నుంచుకొనవలయును అను విషయమునుగూర్చి మాత్రమే నేను చర్చింప బూనుకొనినది.

విద్యయన నేమి? మొట్టమొదటనే యిట్టి ప్రశ్నను చేసికొనుట సహజమే అయినను వానికి దగిన ప్రత్యుత్తరము మొదట నేర్పరాదు. గ్రంథము చివరవరకు చదువనిది దాని యుద్దేశము. గోచరము గానట్లు ఈవ్యాసము కడవరకు పోనిదే ఆప్రశ్నకు తగు సమాధానము గోచరింపదు. తాత్కాలికమగు నర్థము మొదటనే మన మివ్వవచ్చును. చదువను వ్రాయను, నేర్చుట అని యొక రనవచ్చును. బుద్ధిని వికసింపజేయుట యని మరొకందరంబు. కాస్త్రీయుల నభ్యసించుట యనియు సౌఖ్య వృద్ధిజేసికొను మార్గముల నరయుట యనియు to make what is latent in man potent అనియు to train the three H's the head, heart and hand అనియు Ismet Pasha గారన్నట్లు To develop the animal in man కవిత్వమనియు శిల్పమనియు గానమనియు లోకవిద్య యనియు నైతికమనియు ఆర్థికమనియు మతవిద్యయనియు తత్త్వజ్ఞానమనియు ఇట్టిపన్ని యొ వినువారికి విసుగు పుట్టినట్లు చెప్పవచ్చును. కాని వీనివలన తృప్తికలుగజాలదు ఎందువలన? ఇవియన్నియు సరియగు నిర్వచనములు కానందునకా? కాదు. వీని యన్నింటియందును సత్యము లేక పోలేదు. కాని యిట్టి నిర్వచనములవలన నెన్నటికి ప్రాప్తి కలుగదు.

ఏలయన ఎంత బాగుగా నిర్వచనముచేసినను మన మొక పదార్థముయొక్క గుణముల నన్నిటిని యెరుగజాలము. mere definition cannot exhaust a thing. There is always some incruitable which eludes all definition description or explanation. ఒక గ్రుడ్డివానికి యీవాస్తు విలులుండునని నిర్వచనములనగాని వర్ణించుటవలనగాని దెలియజేయ గలమా? మనము చేయగలిగినదంతయు ఆపదార్థమును గూర్చి విశదముకనుట్లు చర్చించుటయే. దానివలన వారి వారి బుద్ధి కందినట్లు వారు తమ నిర్వచనముల నొనర్చుకొనగలరు. ఇట్లే విద్యయను విషయమునుగూర్చి గూడ విభులకుగ చర్చించి నలభనుటయే మనపని.

మన పూర్వులు బ్రహ్మజ్ఞానమునకు మాత్రమే విద్యయనియు యితరవిషయములందలి జ్ఞానమునకు అవిద్య యనియు నానుకరణము చేసినారు. మోక్షసాధనకొరకే అవిద్యను సోధింప

పలయునని గట్టిగా కాశించినారు. మనజేకములయొ ప్రచారములో నుండిన యొకమతమువారు. ఈలోకమే మిథ్య మాయ. కావున బహిష్కరింపవలయుననియును బుద్ధిని చొరనివ్వరాదనియును యలోకమునం దిరుగుచు మాయయే నిజమందు నమ్ముచు మాయలో బడిపోక యిప్పుడు మాయ గనుగొనరా. అని యీతరగతి విద్యాధికారులు గానము చేసినారు. ఏ కారణమువలన నైతే యేమి వీరే సర్వము మాయయే అయినను వ్యావహారిక భర్త మనకు మాత్రమే యునియన్నియు నిజములని నమ్మియే నడచుకోవలయునని చెప్పినారు. లోకకాస్త్రము లన్నిటియోద్యమ మోక్షసామాన్యజ్ఞమే అని చెప్పి యీ విడిపోయిన రెంటిని మరల కలిపివేసినారు. అయితేదము మొదలుకొని వాత్సల్యయన కామనూత్రముల వరకు నేర్చుకొనుట నిత్య కుద్ధ బుద్ధ ముక్తి స్వభావ మగు బ్రహ్మముతో వైకల్యము నొందుటకొరకే. సర్వసంగ పరిత్యాగ లగు శౌ న కా ది మహామునులకు కూడ బాతుక భటు వినుటయే ముఖ్యకర్తవ్యము. వీరి నన్నిటిని మనము పరిశీలించినయెడల ఒకక్కజిషయము స్పష్టముగా గోచరింపదు. మన మిలోకమునందు పుట్టినందులకు జేయవలసినపని జ్ఞానము మూలమున సత్యాన్వేషణము గావించుటయే. సత్యమే మన యాదర్శము. ప్రతి కాస్త్రమునందు మన మెరుగునక్షి, ప్రపంచముయొక్క నిర్ణయమగు రూపమునే. అయినను ఈకాస్త్రములన్నియు ప్రత్యేకములు గావు. మనదేహమునందలి అవయవమును దేనినైనను లోసి పారవేసినయెడల నది త్వరలోనే చెడిపోవును. అంతకు ముందు తా నొనరించుచుండిన కార్యము నది చేయజాలదు. దేహముతో కలసియున్నప్పుడే దానికి జీవమున్నది. విడిపోయినప్పుడు లేదు. అట్లే ప్రతికాస్త్రమును తక్కినవానితో సంబంధము లేకుండునట్లు చదివినచో వివరీతములగు ఫలితములగులగ గలవు. సత్యమునకు చేరునకుగూడ రాజాలము. ఈ విషయము నింక పెంచక పాశ్చాత్యకాస్త్రజ్ఞులుగూడ అన్నికాస్త్రములు ఒకటియే యను నభిప్రాయము గలిగియున్నారని చెప్పి ముగించెదను.

అప్పటి విద్యాపద్ధతినిగూర్చి ఒకమాట చెప్పవలసియున్నది. అందరికిని విద్య సాధ్యమగునట్లు నర్పలేదని మన పూర్వులపై నొక నింద యారోపింపబడియున్నది. అది చాల గొప్పలోపమే యగునుకాని దానిలో మనకు బ్రసక్తిలేదు. గురువులు వారి శిష్యుల బుద్ధికుళిలకు గమనించి పాఠముల నేర్పించుచిరి. ఈపద్ధతి యిప్పటివిద్యావిధానములం దను సరింపబడుటలేదు. ఈలోపమును చాలదినములక్రిందటనే గమనించిన యొక గ్రంథకర్త, Universities are places where diamonds are dimmed and pebbles polished అని సలవిచ్చియున్నారు. ఇట్టి పద్ధతివలన మేధావంతుల బుద్ధివికాసమున కడ్డుగలుగుచున్నది. అమెరికాలో 'intelligence tests' లని బుద్ధికుళిలకు గొలుముటకును వారికి వేర్వేరుకుల విద్య నేర్చుటకును ప్రయత్నములు చేయుచున్నారు. ఈ కారణములు తెలిసియో దెలియకయో మనవా రెప్పుడునుకొన్న విధానమువలన కాస్త్రజ్ఞానము చాలవరకు అభివృద్ధి జెందియుండునని మనము తలపవలసియున్నది. ఇప్పుడు మనము సాధారణముగా వినుచున్న ప్రజాప్రభుత్వములు గల రాజ్యములందు మేధావంతు లంతగా నుద్భవింపరు అను సిద్ధాంతముగూడ సామాన్య మానవునితో సరిపడుటకై అంత కెక్కువతెలివి గలవారి నణగగొట్టుటయొక్క ఫలితమును సూచించుచున్నది.

పురాతన గ్రీకుదేశస్థులుగూడ మన పూర్వులనింటి యభిప్రాయములనే గలిగియుండినట్లు సూచనలు గన్పించుచున్నవి. వారి Philosophia అనగా Love of Knowledge అను మాట యీ యభిప్రాయమునే బలపరుచుచున్నది. ఈదీనినే వారిలో నొకడు Systematic Knowledge about the ultimate nature of things అని మనవారితలనే నిర్వచన మొనర్చియున్నారు. అట్టివిద్యనే జనులు నేర్వవలయుననియు, చేతితో చేయువనులు శిల్పకళతో సంబంధము చాల నిదముగు వృత్తులనియు, మనస్సుతో పనిచేయువారుమాత్రమే దేశమున నత్యున్నతస్థానమున కర్హులనియు నతనియభిప్రాయము.

ఇప్పటికి తేలిన దేమనగా పురాతన హైందవులును, గ్రీకులును మనస్సునకును, హేతువాదమునకును బాల బ్రాముఖ్యము నిచ్చిరినియు ప్రపంచకారణమునకై సెలగగల జ్ఞానమునకై మన మానసికకేతలు వినియోగించవలయుననియు అందువలన గలుగు మానసికకాంతియే విద్యకు ఆదర్శమనియు దుంది యుండిరి. అని. అయితే హైందవులవలెగాక గ్రీకులు అట్టి జ్ఞానమునకును, తక్కిన విషయములందలి జ్ఞానమునకును గల సంబంధమును గమనింపలేరి. అందువలన రెండుతెగలవా రేర్పడిరి. ఒక తెగవారు సౌందర్యోపాసకులు. చిత్రకళల వీరిసామ్యు. వీరివిద్యయందు ప్రకృతినిసంయితము మించి రసవచ్చును. కొన్నివేల సంవత్సరములైనను యిప్పటికి వారు నిర్మించిన బిగ్ హముల జూచినయెడల మానవునిచర్యయధున్ముఖింపముగ్గో చరి

గలరు. మానవవిగ్రహానికాణమునందు Where nature failed art succeeded అనిపలికెనకి వివరనివాక్యమొలెసత్యమని లోచకమానదు. ఇంకొక తెగవారుజ్ఞానకాంక్షులు "Lovers of truth"

ఇట్టి జ్ఞానము సాధారణజనులకు లభ్యమగుటకు ప్రయత్నించినవారిలో మొదటివాడు బుద్ధిగురు అను నామాంతరము గల Pythagoras అను తత్త్వజ్ఞుని. ఇతని యభిప్రాయము ప్రకారము మానవునికి కావలసినది Mathematics, Music and Medicine. Medicine నలన జేహము కుశ్రమైనట్లు Music నలన ఆత్మపరిశుభ్రత నొందును. ఆకాలపు పృథ్వికుల వలననో, ఇతర విషయములతో సంబంధము లేకుండా బుద్ధిని హేతువాదమున బ్రవేశపెట్టుటవలసినో వారికి బాదించుకై వృద్ధియును కొకకాస్త్రము కావలసివచ్చెను. ఇదియే Dialectic అను కాస్త్రముయొక్క శ్చుట్టుకు కారణము. వీటిని బోధించినయెడల నవియన్నియు ఆకాలపు పరిశీలకులవలన నవిసరములగు నేర్పడినవేగాని అన్ని పరిశీలకులకును అన్ని కాలములకును అనుకూలించునంతటి గుణములుగాని సర్వసామాన్యముగ నందరికి నుపయోగించుకైగాని ఈకాస్త్రములలో నున్నట్లుగ పడెను.

పూర్వముకంటె మన ప్రపంచ మెన్నివిధములనో క్లిష్టమైయున్నది. ప్రత్యేకపదార్థములగుర్చిన కాస్త్రము రెన్నియో వృద్ధి జెందినవి. అవి ప్రస్తుతకాలమునకు చాలకుండ నుండగా నేవో నాలుగైదు కాస్త్రములలో అనగా Mathematics Music Medicine లు యిప్పటి ప్రపంచమునకు చాలననుట చెల్లెతము. అప్పటి గ్రీకులలో ప్రపంచము నింక కొంచెము విశాలబృద్ధితో జూచినవారు కొందరు గలరు. వారిలో ముఖ్యుడగు Plato అను నతడు తత్త్వజ్ఞానముతోబాటు జనులకు నేర్పవలసినది నీతి యని యాదేశించినాడు. దీనినిగూర్చినచర్చ కడపటికి నిలిపి అతనిశిష్యుడగు Aristotle చెప్పినదానిని విచారించు. ఇతడు మహాకాస్త్రజ్ఞుడే. ఇతడు చెప్పనివిషయము గాని యింకొక పరిచితుగాని కాస్త్రముగాని యిప్పటికిని తేదని కొందరు కాస్త్రజ్ఞులమతము. కాస్త్రజ్ఞానము వృద్ధిచేయవలయుననియు ప్రపంచము వృద్ధిబొందుట కదియేమార్గమనియు నిరచు బోధించెను. ఈ ప్రశ్నలపై అనగా జనులకు కావలసినది కాస్త్రజ్ఞానమా కళాభిరుచియా అను సమస్యలపై ప్రపంచము నాకర్షించినవిషయములు చాల లేవు. ఇప్పటికిని దీని కొకటే సమాధానము కుదురలేదు. ప్రజలు అందఱును భిన్నాభిప్రాయములతోనే యున్నారు. రెండువే లేండ్లపాటి Aristotle కాలమునుండియు ప్రస్తుతకాలమువరకును పండితులు కొందరు కాస్త్రములుమాత్రమే కావలయుననియు మరొకొందరు సార్వత్రికము వాఙ్మయము కవిత్వము శిల్పము గానము మొదలగు కళలమాత్రమే మానవుని కవసరమనియు రెండును అవసరమని మరొకొందరు ఇల్లు ప్రపంచమును మామభాగములుగా బంచుకొనిరి.

కాస్త్రములవలన అందు ముఖ్యముగా జనసామాన్యమున కుపయోగపడువానివలన చాల లాభము లున్నవి. ప్రపంచము పూర్వ మున్నట్లేలేదు. మనము ఎన్నివిధములనో వృద్ధిబొంది యున్నాము. ప్రకృతిని మానవునిశతము జేసికొని దానినుండి సొందదగిన లాభమునంతయు సొందదలచుట కాస్త్రములముఖ్య దర్శము. ఈవని కాస్త్రములు చాలమట్టుకు చేసియే యున్నవని నామనవి. మన మీ ప్రపంచమునకు సౌఖ్య మునభవింపకుట వచ్చితిమి. ఈ ప్రపంచము మనది. దీనిని స్వర్గముగ జేయవలయునన్నను నరకముగ మార్చవలయు ననుగొననను మనచేతులలోనివని అనుదానినే కాస్త్రములు బోధించును. కాని ఒక్క విషయముమాత్రమే మీ కాస్త్రవాదులు మఱివీరి పరిశీలకుల చక్కజేసినమాత్రముననే స్వర్గముగాని నరకముగాని యేర్పడదు. అట్లు చేయుటకు మనస్సునకుమాత్రమే యధికారము గలదు. Mind is its own place & in itself can make a heaven of hell and a hell of heaven. ఇంతేకాదు. మానవునిలో దైవసంబంధముగ భౌగ మొకటి కలదు. దాని యాదర్శములు వేరు. అది నీతికొరకును సౌందర్యముగొరకును సత్యముగొరకును ప్రాకులాడుచుండును. ఆయాదర్శములు చేరగలిగిననే తస్య దానికి తృప్తి గలుగదు. ఈ విషయము ప్రతివాని యనుభవమును కనిపించుచునే యుండును. కావున అప్పుడు కాస్త్రజ్ఞాన మలవరచికొనినంత మాత్రమున జాలదు. వైగా ఆధ్యాత్మికవృత్తి లేని కాస్త్రజ్ఞానమునలన ప్రపంచమున కెంతయో కీడు గలుగుచున్నది. ఐరోపాభూగోళసంగ్రామమున నీ కాస్త్రజ్ఞానము మానవజాతి నాశనమొనర్చుట కెట్లుపయోగించిందో మన కందరికిని తెలిసియేయున్నది. భయంము గలుగజేయు పదార్థముల గనిపెట్టినవారిని ఆకార్యము నొనర్చినవారిని ప్రపంచము గొరవించెను. బాంబులు, High explosives Machine guns విమానములు మొదలగున వెన్నియో కనిపెట్టబడెను. ఫలితమేమయ్యెను? సర్వజ్ఞుడు, కరుణాసముద్రుడు అగు సర్వైశ్వరునిచేతిలోనే యిట్టిభయంపమునచ్చు శక్తి యాం

దేవుడు మంచికాదేమో అనుకోవలసి యుండగా, యుద్ధము చేయుటనే తమకుతముగా గలిగి, చంపుటయే తమ విద్యా కాలము జూపనగు మార్గమని తలపోయువారికి, ఇతరవిషయములలో నేమియు దెలియక యుండువారిచేతి కిట్టి ఆయుధముల నిచ్చి తెల్లబూడునట్లుచేయుట ఎందువలన నేర్పడెను? అట్లుంటు చూడక, యితరవిషయముల గమనింపక మానవుడు పరబ్రహ్మస్వరూప మని యెఱుగక, శాస్త్రజ్ఞానమునే ముందిపెట్టిన ముఖ్యమగు నూతిగాబోయియుండువలన నేగదా మనము కనిపిచిగాని ఊహించిగాని యుండవలసిన భూరయుద్ధము. ఎన్నియోకోట్లజనులు మడిసిన యాయుధము సంభవించినది.

కావున లోకకల్యాణమే మనయాదర్శ మైనచో శాస్త్రజ్ఞానము చాలదు. అట్లని, యంతజ్ఞానమువలన ప్రయోజనము లేకపోయినపుడు, మానవునిదుఃఖమున కంత తేనెగ్గపడునపుడు వీని నన్నిటిని విస్మించరాదా అనవచ్చును. ఈ ప్రపంచమున మన జీవితమే కృత్రిమము. కావున వెనుకకుతిరిగి బయలుదేరిన చోటికి పోవమని కొందరనవచ్చును. ఇట్టి ప్రయత్నములు ప్రపంచచక్రత్రయందు కొన్నిసార్లు జరిగియున్నవి. అప్పుడు ఆ ప్రయత్నములవలన జ్ఞానాభివృద్ధి కొంతకాలమువరకు ఆపబడే నేగాని శాశ్వతమగు నీ నాగక తా ప్రవాహము నడ్డలేకపోయెను. పాశ్చాత్య ప్రపంచమున పూర్వము (Cynic) అనువారి కాలములోని క్రైస్తవమతమువలన ప్రపంచము వెనుకకు నెల్లప్రయత్నములు జరిగినవిగాని ఫలితమేమయిన నుండెనో? నడిప్రవాహములలో గడ్డిపోచవలె నట్టి ప్రయత్నము లన్నియు ప్రపంచజీవితప్రవాహమున గొట్టుకొనిపోవుచున్నవి. నీ రెప్పుడు పల్లము నకు ప్రవహించుచు రితి నే ప్రపంచమెప్పుడును తనకు స్వాభావికమగు మార్గమునే ప్రయాణము సాగించును. మనము చేయవలసిన పనియంతయు దానిమార్గమున చక్కజేయుటయే. అట్లు చేయవలసినను న్యతిరేకముగా ఎన్నటికి నడవరాదు. నడచినచో ఫలితమేమగునో చెప్పవలసిన పనియే లేదు.

ఈరీతిగా లోపములన్నవని మనము వదలిపెట్టి మొదటి దినచో ప్రపంచమున నిలువదగినదేదయు నుండదు. మానవ నిర్మితముగు సంస్థలలో లోపములేనిదే యుండదు. శాస్త్రమతము క్రైస్తవమతము, వివాహము, ఆస్తి యింకదేనిని గైకొనినను దానిలోపములు గలిపింపక మానవు. చంద్రబింబమంతపెద్దదిగ నుండుటలలో నేగదా మనము దానిలోని మచ్చను చూడగలిగినది? కావున ఏసంస్థగాని కొంతకాలమునుండి యున్నయెడల దానిలో నేదియో గుణ ముండితిరవలయుననుట నిశ్చయము. లోపములుండవచ్చును వానిని బోగొట్టినపుడుగాని గుణమును కనుగొనలేక అంతటిని విస్మరింపట భయలక్షణము కాదు. ప్రస్తుత ప్రపంచమున లోపము లున్నవిగాని మననాగరికత కృత్రిమము మనము వెనుకకు మరలవడ మనుచారికి This is the best of all possible worlds అను వాక్యమే సమాధానము. మానవునిలో నుండు సౌందర్యవిపాస నీతియెడల తృప్తి సత్యాన్వేషణ తత్పరతను మనము వెనుకకు మరలుటవలన తృప్తి కలుగజాలదు. కావున ముందుకు సాగిపోవుటయే కర్తవ్యము.

కొందరు విద్యయొక్క ఆదర్శము చిత్రమును శుభమున రుట్టయే యని పలికిరి. ఇట్టివారిలో Stoics అను పాశ్చాత్య సిద్ధాంత అగ్రగణ్యులు. Necessity వారిదేవత. Indifference అనగా నిర్వికారత వారియాదర్శము. వీరివలె కార్యకారణముల గమనించినవారు చాలనుండిలేరని చెప్పవచ్చును. నుఖదుఃఖములు, నిందాస్తుతులు, జననమరణముల నిష్పక్షపాతబుద్ధితో జూడవలయుననుట వీరియొద్దేశము. Reason Necessity Law ఈ మూటికిని వీరిలో గొందరిజీవితములు వ్యాఖ్యానములని చెప్పిన సత్యమునకు దూరముగాదు. విద్యనుగూర్చిన Scheme తయారుచేయుటలో వీరికన్నసందర్భమున పారపాటుబడిరి. పైన తెప్పినగుణములు గలుగునట్లు మనుష్యులను తీర్చిదిద్దుచున్నవని తలచిరి. విద్యవలన నుణుగు మారునా అనునదియే మనప్రస్తుతసమస్య. విద్యకు ప్రపరమ భాగయేమగులక్ష్యముదా? ఇది సాధ్యమననియే Plato తన Republic అనుగ్రంథమున తెప్పియున్నాడు. విద్యవలన విశేషవాక్యకీకాగవచ్చునని యందరు ఒప్పుకొందురు. తమ ప్రకృతికనుగుణ పరిస్థితులు విద్యవలన కలిగినపుడు కొందరిజీవితములు వేరురూపమును దాల్చుచున్నవి. అంతియేగాని యెట్టి విద్యవలన నైనను మానవుని ప్రకృతిని మార్చజాలము. విద్యయొసగును విషయంబు, విషయమునను బడయుభాత్రత పాత్రతవలన గమన, గమనవలనను ధర్మంబు, దానివలన నైహికాముష్మి నుఖంబు లందునరుదు అనుభద్యమునకుకొందరికి విద్యవలన నట్టి నుఖంబు గలుగునని యర్థము చెప్పనగునని విద్యనేర్చినవారి కందరికి అట్టి గుణములు గలుగు ననుకొనుట పారపాటు. అంతకంటెను, ధనమును విద్యయు, వంశంబును దుర్బుధులకు ముందు పొనరించును గజ్జనలైనవారికడకువయును వినయమునియితెచ్చు నుర్వీవాధా అనుపద్యము నా యభిప్రాయమును స్పష్టపరచుచున్నది.

విద్యచేయు పనియంతయు మన intellect నకు బలము నొసగుటయే. అంతియేగాని emotus ను impulses ను స్పృశించుటకు దానికి సాధ్యముకాదు. మనప్రకృతి యన్ననో విశేషభాగ మట్టి impulses తో కూడుకొనియున్నది. దీనిని గూర్చిన చర్చ చాలవరకు సాంకేతిక పదములతో నిండి యుండును గాన దాని నింతటితో వదలి కొన్ని యుదాహరణములమాత్ర మిచ్చి విరమించెదను. ఆవిషయమును విపులముగా తెలుగగోరువారు Hon. Bertrand Russel F. R. S గారి Principles of Social Reconstruction అను నుద్బంధమునుగాని నిరతి Modern Reviews లో 'Are Glands our Masters' అను వ్యాసమునుగాని చదువ (బ్రాథితులు).

మనము ప్రపంచచక్రత్రము జూచినయెడల ప్రపంచము, మతప్రతిష్ఠాపకులు సంఘసంస్కర్తలు మొదలగువారు మూఢులగు పూర్వాచారపరాయణుల యిందలలోనివారుగనే యెరుగనగును. శాస్త్రజ్ఞానమునందు ప్రపంచంబు Galileo Bruno వంటివారు తెట్టితీర్చియును బొందియుండిరి! ఎట్టిపరిస్థితులలో వారు జన్మించిరి? ఆర్యసమాజస్థాపకుడగు దయానందు దేవబు బుట్టెను. రామమోహనరాయ తెట్టి హిందూదేశములో జన్మించెను? పూర్వము Rousseau Voltaire ను ఇప్పుడు Tolstoy యెట్టి విద్యాభ్యాసమును బొందిరి? మనదేశమున ప్రస్తుతకాలమున ఒకచేవిధమున శిక్షనుబొందినవారిలో నెందరు అసహాయ వాదులున్నారు. ఎందరు జోహకులున్నారు. ఎందరు పూర్వాచారపరాయణులు. ఎందరు సంఘసంస్కరణాభిలాషులు. ఒకచేరకముచోట బుట్టి థేదమేలేనిపరిస్థితులలో తెరిగి, వ్యక్తిత్వవికాసమునకు బాత్రిగా అనువుగాని సందర్భములలో జీవితములుగడపి, ఒకచేపాతశాతు బోయి, ఒకచేకళాకాలలో జదివిన వారిలో Pitt Fox, Lord Russell, Lord Curzon, Winston Churchill, Lord Robert Cecil వంటి భిన్న భిన్న ప్రకృతులవారు రెల్లు బయలుదేరిరి? ఐరోపాలో స్వాతంత్ర్య చిజములను వెదజల్లిన Rousseau's Contract Sociale అనుగ్రంథమును, రాజాంధీరవలయు ననువారును, ప్రజాపక్ష వాదులును ప్రమాణముగా దీసికొనుట కెట్లు సాధ్యమగును? Liberty, Equality Fraternity అనుమాటలతో మారుమోగుచుండిన ఆకాశపు శ్రేణిచిదేశములో నెహలియను నంటివాడెట్లు రాజ్యమేలగలిగెను? Cicero వంటి తత్త్వజ్ఞుని సయితము న్యుత్పన్నునని మిగల భయపడుచుండువాడట. వానిమతము వారిని మరణమును సంతోషముతో నంగీరించుమని. బోధించునుగదా. అట్టివారిలో ముఖ్యుడు అట్లు పిరికివానివలె భయపడుటకు కారణమేమి? అదియునుగాక, విద్యవలన మనకనేక విషయములు తెలియునుగదా? అట్లుండియునుగూడ వ్యాపారము మొదలగువానియందు మనము విద్యాధికు లనుకొనువారికంటె విద్యలేదని మనము తలచువారే జయము గాంచుటకు కారణమేమి?

పూర్వము Machiavelli అను రాజ్యతంత్రస్థురీణు డొకడుండెను. మన చాణక్యునివలెనే అత డతిసమర్థుడు. అత డొకనాడు తనగ్రంథమునందు ప్రానినరీతిగ నైస్యముల నడిపింపదలచి యంతయో బ్రయత్నముచేసెను. ఉదయము ఆరగంటలమొదలు మధ్యాహ్నము పండుగంటలవరకు యత్నించి నను సాధ్యముకాకపోయెను. తరువాత ఒకచిన్న ఉద్యోగి వచ్చి ఆరగంటనేపులోనే తాను పుస్తకములో ప్రానినరీతిగనే నడిపించెనట. దీనివలన మనకేమి తేలుచున్నది? విద్య చేయగలిగిన నాతెయు ప్రపంచమును ఉన్నదున్నట్లు చూచుటకు కావలసిన జ్ఞానమును బ్రసాదించుటమాత్రమే. మనకు గలుగుజ్ఞానమువలన మన ప్రకృతి కనుమనట్లు ప్రపంచనిర్వచన మొనర్చుకొనుచుండుము.

ఒకసారి వెనుకకుతిరిగి మనము విచారించినవిషయమే మోజ్జాపకము చేసికొనెదము. మొదట, మన పరిస్థితులవలన మన కిట్టివిషయములగుర్చి యొచ్చింపరాదు కావలసిన యవకాశములు లేకపోవు. రెండవది మనపూర్వము సత్యాన్వేషణమే పరమావధిగా నెంచిరి. మానవుల బుద్ధికుశలతలలో చాల తారతమ్యము లున్నవి గాన అందరికిని ఒకచేవిధముగ విద్యనొసగరాదని తలచిరి.

కళలకుగూడ, అనగా సౌందర్యోపాసనకుగూడసత్యాన్వేషణ మతో సరియగు స్థాన మివలయు ననుట తర్వాత తేలివచ్చయము. మనకు కావలసినది జ్ఞాన మొక్కటిమాత్రమే గాదు. భక్తి ప్రేమయు కూడ దానివలెనే అవశ్యకములు. తన్ను తానెరుగుటకు జ్ఞానముకంటెను గూడ భక్తి ప్రేమలే అనేకులకు సాయపడుచు వచ్చినవి. వీటిని గూర్చి చెప్పినపుడు కర్మయొక్క ప్రాధాన్యమును గూర్చి చెప్పక తప్పదు. మహాత్మా తాదగ్గుములగు సత్యము, నీతి, సౌందర్యము వీటియొక్క రూపాంతరములే జ్ఞానము కర్మ భక్తి యననవి. ఉన్నతాదర్శములుగలవారు నేర్వలసిన శాస్త్రములిట్టివిగా నుండవలయునని నియమించుట చాలదని గ్రీకుల విధానమును విమర్శించునపుడు కనుగొంటిమి. అట్టి విద్య చాలసంకచితముగా నుండును. ఎంతవికారమును దృష్టితో నేర్పరచబడినను కట్టుదిట్టములకు లోబడినపుడవి సంకుచితములుగాకమానవు. ఆశాస్త్రము లేయే ఆదర్శములతో బ్రారంభింపబడినచో ఆవిషయమును గమనింపరుదు మనకు కావలసినదని, ఎంతెంతో వికారమును దృష్టితో బయలుదేరిన

మతములు కడకు జనులు వానిని సరిగా నర్థము చేసికొనక పోవుటచేతనో దానిలోని కట్టుదిట్టముల కధికమగు ప్రాముఖ్యము నిచ్చుటచేతనో తమ యుద్దేశములకు భిన్నముగా వివరితముగ సంకచితములై పోయియుండుట మనము చూచుచున్నాము గదా.

తరువాత శాస్త్రజ్ఞానము మాత్రమే చాలదనియు దానికి మన విద్యావిధానములో ఒకభాగము మాత్రమే ప్రత్యేకింపవలయు ననుకొంటిమి. మానవునికి కావలసినది ఆహార మొక్కటి మాత్రమేకాదు. Man does not live by bread alone. శాస్త్రములుచెప్పవారికంటె నెన్నియో గొప్పవిషయములు మానవునిబుద్ధి కందని విషయములు సృష్టిలో గలవు. There are more things in heaven and earth than are dreamt of in your philosophy alone అనుట యెంతయు వాస్తవము. ఇట్లుంటులలో శాస్త్రములయాధిక్యము మరలరాదు. మాప్రపంచమింత మాత్రమైన భాగ నుండుట శాస్త్రములప్రభావమువలననే గదా. ఇంకను మిగిలియుండులోపముల భాగజేసికొనుటకు ప్రయత్నించవలయునే గాని (Back to Nature) గీతముల బాడి సృష్టికృత్రికతకేముగ బ్రవర్తించరాదు. మానవునికి ముఖ్యముగా గావలసినది స్వాతంత్ర్యము. దానినరకట్టి మందుమాత్రముమింగించినట్లు నీతిబోధను బలవంతముగా మెదడులోని కెక్కింపజూచుట యెన్నటికి సాధ్యముగానివని. పిల్లని శుభ్రముగాకంచవలయునను తలంపుతో ఒకదినము మనము గబ్బుతో కడిగినయెడల వాదినము మొనముకొని శుభ్రముగా తనదేహము నుండుకొనుటకది ప్రయత్నించదు. దానిని బాగుచేయవలయునను నుద్దేశమే, మనకున్నచో దానిని మురికి కాలవలో ముంచవలయును. అప్పుడది తనంతటతానే మునుపటికంటె శుభ్రముగనుండునట్లు తనదేహమును బాగుజేసికొనగలుగును. అట్లే పూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునిచ్చి మానవుని వదలినయెడల మనము నేర్చు విద్యకంటె ఎక్కువగా నత డెరుగగలడు. ఈ సిద్ధాంతమును బోధించినవారిలో నగ్రగణ్యుడు Nietzsche అను జర్మనుతత్త్వజ్ఞుని. ఇతడు మానవునికి కావలసినది స్వాతంత్ర్యము, అధికారము Will to power అని మొదటిది దానియాదర్శము power over himself ఇంద్రియనిగ్రహము తన్ను తాను లోబరచుకొనుటయే అనియెరుగుటకుమానవుని కట్టిపరిస్థితులలోదప్ప అవకాశము దొరకదని చెప్పియున్నాడు. విద్యను మనయభిప్రాయముల నితరులకుబోధించుటకువినియోగించుచోనది నిష్ఫలమగును. If education can influence character how could Seneca's pupil be a Nero.) అని ఒకరు ప్రశ్నించినారు. కావున విద్యకు ఆదర్శము జ్ఞాన సంపాదనమే. మనస్సుకు కలుగు నానందమే దానిపరమావధి. అట్లుగాదని వేరొక యాదర్శము న్నడవకొందము. ఆయాదర్శ మేల? అని ప్రశ్నించుకొనినచో ఇంకొక విషయమునకు అట్టిదానికే దారిజూపును. ఇట్లు ప్రశ్నించుకొనుకొలది కడకు ఆనందమే ఆదర్శమని తేలగలదు. అంతకుకన్నవయాదర్శముతో నిలిపినయెడల మనస్సుకు ఆనందతృప్తియే ఏదియోకొరతగా నుండినట్లుండును. ఇంకొకసంగతి మనము ప్రశ్నించుకొనవలయును అనుటలోనే జ్ఞానముయొక్క ఆధిక్యము వెల్లడియగుచున్నది. ఏల ఎందుకు అనుమాటలలోనే మనము Intellectual answer ను కోరుచున్నట్లు తెలుస్తున్నది. ఎందుకు అనుటలో ప్రతివిషయమునకును ఒక కారణమును, ఒకచేతువును మనము కోరుచున్నాము. ప్రతికార్యమునకును ఒక కారణ ముండవలయునని మనము తలచుచున్నాము. అనిమనబుద్ధికి సహజము. కావున జ్ఞానముఎందుకు అనుటలోనే జ్ఞానమే మనపరమావధి యనువిషయము కనుపించుచున్నది.

తత్త్వజ్ఞానమునందువలెనే యీ ఎందుకు అను ప్రశ్నకు సరియగు జవాబుచెప్పుట చేతగానివని. మరి మనము చేయవలసినది ఏమనగా 'ఎట్లు' అనువిషయము మాత్రమే. ఈఎట్లు అను విషయమునుగూర్చి యంతయుమందే చర్చించియున్నాము. మనము చేయవలసిన ముఖ్యమగు పని యేమనగా:—సాంఘికములు, రాజకీయములు, నైతికములు, ఆర్థికములు మొదలగు ప్రపంచములోగల యుద్భృంతముల నన్నిటిని సాధ్యముగునంతవరకు తీసివైచి సమస్తమానపుల ప్రకృతి కనువగు పరిస్థితుల గల్పించవలయును. స్థలమునంతయు శుభ్రపరచి ఎదుగువలసినమొక్కల కడ్డములు లేకుండ జేసినయెడల ఒక్కొక్క ప్రకృతి దాని కనుభుగు విభమున క్రమవికాసము నొందగలదు.

పురాతన హైందవులు ప్రకృతిలోనిసత్యము నెక్కువగా గమనించిరి. గ్రీకులలో కొందఱు దీనిని గమనించినను వారిలో సౌందర్యతృప్తి యొక్కువగు నుండినట్లు తెలియుచున్నది. దీనిలోని గుణములను గమనింపజాలక లోపములను మాత్రము బాగుచేయుటకు యత్నించి క్రైస్తవమతము నీతి కెక్కుడుప్రాముఖ్యము నొసగెను. కాని సౌందర్యమును వాతనమొనర్చి యత్నించెను. ఈమాట తేగలవారును ఈమాట ఆదర్శములును ఒక్కటియే యనువిషయమును గమనింపకపోయిరి. అప్పటి పరిస్థితులలో నీతి సౌందర్యము సత్యము, లగు ఒక్కరిరిగ

సంస్కరణవిచారణసంఘము

సర్ చిమన్ లాల్ సెతల్ వాడే గారి సాక్ష్యము

ఇండియన్ లిమిటెడ్ కు చెల్లిన విషయములు

బొంబాయి, నవంబరు 31 - సంస్కరణ సంఘమువారి యెదుట తామిచ్చిన వాజులముఖానికి కొన్ని యంశములను సర్ చిమన్ లాల్ సెతల్ వాడే గారు యిండియన్ లిమిటెడ్ కు చెల్లినవి గురించి, కొన్ని కారణములచే ద్వంద్వ ప్రభుత్వవిధానమును ఏకాభిప్రాయము బూర్వమే ప్రభుత్వమువారియెదుట ప్రజలకుగల విశ్వాసము నశించుటచే యీనూతన ద్వంద్వవిధానమును జక్కగ నడుపుట కనకాశములు గలుగలేదని సెతల్ వాడు గారు బట్టి. బొంబాయి రాష్ట్రముందును కేంద్రపరగణాలయందును ప్రభుత్వమువారిచే నడిపబడు నీవిధానము యెదుటప్రజలకున్న విశ్వాసముగూడ బోవునట్లు ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానము ఆముఖ లోజరుపబడెను. స్వల్పవిజయముతో నైనను ద్వంద్వప్రభుత్వమును రాష్ట్రములలో నడపుటకు సమయము దాటెను. తగిన తాత్పర్యముతో నీవిధాన ములలో నడపబడునని ప్రభుత్వమువారిని నను యిప్పుడు అమాటలను నమ్మువారెవరును లేరు. రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యము నిచ్చుటననే ప్రజలవిశ్వాసమును తిరిగి సంపాదించుటకు మార్గ మేర్పడును. ప్రభుత్వమువారి యెదుట సద్భావములను బుట్టించగలిగినయెడ కేంద్రప్రభుత్వములో ద్వంద్వపరిపాలనా విధానమును సాఫల్యముగ నడపుటకు తగిన వాతావరణ మునయించునని సర్ చిమన్ లాల్ సెతల్ వాడు గారు నొక్కివక్కాణించిరి.

రాజీనామా

ఎన్నికలు సమీపించుటచే వారిపక్షమువారు వారిపక్ష య్యమును గోరెదరని దలచి ఉద్యోగమునకు రాజీనామా యిచ్చితిరని సెతల్ వాడుగారు చెప్పిరి. పరిపాలన విషయములందు చాల అనుకూలముగ వారికిని గవర్నరుగారికిని జరిగినది చెప్పిరి. బొంబాయి రాష్ట్రములో ద్వంద్వప్రభుత్వవిధాన మును విషయమై వారిచ్చినసాక్ష్యమేల గవర్నరుగారికిని వారి కినిగల అనుకూల సదభిప్రాయములను నాశనము చేయునో వానికి బోధపడుటలేదు.

“ఇండియా ప్రభుత్వచట్టమును అర్థము చేసికొనుటయందును, గవర్నరుగారి అధికారముల యొక్కయు స్థానముయొక్కయు సంబంధములందును నేనును గవర్నరుగారును భేదాభిప్రాయములమైతిమి. అందుచే న్యాయ త్రాకాఖలను (రిజర్ వెడ్ సబ్ జక్టు) పరిపాలించుటకేమియు నభ్యంతరములులేవు. స్వామ్యత్రాకాఖలందును గవర్నరుగారికి గలహక్కుల పరిమితి విషయమున భేదములు గలిగినను మే ముభయములను మొత్తముమీద సరసముగ పరిపాలనను జరిపితిమిని” సెతల్ వాడుగారు చెప్పిరి.

(ఆ. ప్రె.)

ఇండియా హైకోర్టు

సర్ బి. ఎన్. మిత్రగారు

జిల్లా నవంబరు 31 - సర్ బి. ఎన్. మిత్రగారు ప్రస్తుతము లండనులో నున్నారు. వీరు నవంబరు 6 వ తేదీనుండి ఎ. సి. ఛటర్జీగారు తిరిగి 1925 జనవరిలో చేరువరకు ఇండియా హైకోర్టు పనిచేయుచుందురు.

నల్లిక సామ్యుద్దోహము

ముద్దాయిలు విడిచి పెట్టబడిరి

తెంగళూరు, నవం 1: - బి. పాపయ్య చెట్టిగారు ఆతని సోదరులైన నల్లిక సామ్యుద్దోహముచేసి రూ 50000 మోసము చేసినను నేరముక్తింద లేబడి కేసు 2 1/2 యేండ్లు సాగినవిధముగ నె ను. వారిపై నేరము నిరూపణ జరుగలేదను కారణముచే అప్పలహోరము నడిపిన 5 నురి సోదరులలో నలుగురు ఇదివరకే విడిచిపెట్టబడిరి. సిటీ మేజిస్ట్రేటుగారు 5 వ సోదరుడగు బి. లక్ష్మణస్వామి చెట్టిగారినికూడ సాక్ష్యములే కుండుటచే విడిచిపెట్టెను. (ఆ. ప్రె.)

జూచుటకు వాటికి సాధ్యముగాకపోయెనేమో! అభ్యంతరములు తొలగివచ్చుకొని మానవసాధారణభావము పెరుగుకొని దీనివియన్నియు ఒకటేయని ప్రతిపాదనను తెలిసికొనుటకు వీరేలుగవచ్చును. నిరోధమెప్పుడు లేకపోవునో అప్పుడునీతి, సౌందర్యము, సత్యము, జ్ఞానము, భక్తి, కర్మ, శిష్టము, మతము, తత్త్వము - ఇవియన్నియు, ఒక్కటియేయని యెల్లరకు బోధపడగలదు. ఈనృప్తికాధారమునకే వృద్ధి పొందుటకు అనగా తన్ను తానెరుగుట కనకాశము కలుగగలదు.

వాతావరణస్థితి

1924నం॥ నవంబరునెల 4వ తేది మంగళవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	తే 24 గంటలలో అత్యధిక ఉష్ణము	తే 24 గంటలలో అత్యల్ప ఉష్ణము	తే 24 గంటలలో వర్షము	తే 24 గంటలలో తేలికపాటి వర్షము	తే 24 గంటలలో గరిష్ఠ వర్షము
గోపాలపురం	88.0	71.6	...	8.78	44.96
విశాఖపట్టణము	87.7	78.6	...	4.83	87.09
కాకినాడ	85.5	78.9	0.04	5.44	89.09
మచిలీపట్టణము	87.7	74.8	...	2.59	41.59
కర్నూలు	88.8	69.6	...	1.99	26.01
బళ్లారి	86.5	68.5	...	2.18	20.51
కడప	81.8	78.0	...	3.36	81.28
నెల్లూరు	82.6	72.9	1.57	7.62	87.98
మద్రాసు	83.9	75.8	0.52	6.86	50.74
కడపూరు	79.8	74.1	2.65	12.48	52.94
నేలము	80.1	70.6	...	3.06	89.80
కోయంబత్తూరు	22.29
తిరుచనాపల్లి	85.7	78.6	...	4.58	88.18
నాగపట్టణము	80.7	78.4	4.20	12.76	54.98
మధుర	84.1	72.8	0.10	3.07	88.58
పాంబన్	88.9	78.4	0.22	6.48	87.00
తిరునల్వేలి	2.21	14.08	28.84
తిరుకేంద్రము	82.2	74.1	0.07	8.51	64.51
కొచ్చిన్	85.5	75.7	0.01	9.79	114.51
కాలికట్టు	90.2	75.1	5.82	18.26	117.16
మంగళూరు	89.9	75.2	0.08	8.85	125.68
జెంగళూరు	80.8	65.6	0.05	2.18	85.87
మేర్కార	75.8	62.6	0.06	4.49	125.46
కొడైకాల్	60.8	54.3	0.58	6.22	62.18

సర్కారులు: - కాకినాడలో చివకులుపడెను. తేంపుములు ఒక మోస్తరుగనున్నవి. గోపాలపురంలో పగటివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి విశాఖపట్టణములో 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డక్కన్: - మేఘములు ఒక మోస్తరుగ నున్నవి. కడపలో పగటివేడిమి 8 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నాటకము: - వర్ష పాతము సాధారణముగ నున్నది. కడపూరులో 2.65 వర్షించెను. నెల్లూరులో 1.57, మద్రాసులో 0.52 వర్షించెను. మేఘములు దట్టముగనున్నవి. కడపూరులో పగటివేడిమి 6 డిగ్రీలు తక్కువ. నెల్లూరులో 4, మద్రాసులో 2 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.

వర్ష పాతము తగ్గవచ్చును.

ఆర్. ఎన్. సామూరు,

వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు

అవరూపమయిన సంస్కృత పుస్తకములు

నాగిలి పి లో నున్నవి.

1. సిద్ధాంతశేషము.	రూ. 2-8-0
2. పంచపదిక.	2-0-0
3. పంచపదిక వివరణము.	4-0-0
4. వివరణప్రమేయ సంగ్రహము.	4-0-0
5. సప్తపద్యా.	1-8-0
6. బృహత్సంహిత, 1, 2 భాగములు.	16-0-0
7. స్పందనప్రతిపిక.	1-0-0
8. వాక్యశాస్త్రచంద్రిక.	5-0-0
9. తిలకాంశవరణి.	7-8-0
10. న్యాయమంజరి. 1 వ భాగం.	6-0-0
2 వ భాగం.	4-0-0
11. వేదాంతకల్పతరు పరిపాళం 1, 2, 3 భాగములు	12-0-0
12. వేదాంత కల్పతరువు. 11 భాగం.	10-0-0
- పదిరూపాయలకు మించిన అర్హులపట్టు నూటికి పదిరూపాయలు చొప్పున కమీషను యివ్వబడును.
- వలయువారలు యీ క్రింది చిరునామాకు వ్రాయవలయును
- Agent, Vizianagaram
Bhejupura Bepares,

చిరుద్రవదానము

మహారాజ శ్రీ రాజా చెలికాని వేంకటనరసింహారావు గారు, ఈమధ్య “నిఖిలభారత సాహిత్యసంఘము” వారిచే “ఆంధ్రసాహిత్య సరస్వతి, కావ్యనిధి, విద్యాధూమజి” యను చిరుద్రవములను గాంచిరని యాంధ్రలోకమునకు తెల్పుటకెంతయు సంతసించుచున్నాడ.

వీరికి ఇప్పుడు యిరువది రెండవవత్సరము. పర్యవాయక సంశ్జాలు. వీరినిగురించి ముందు సవిస్తరముగ తెలుపదలచితిగాన యంతటితో విగమించితిని. వీరికి సమస్తైక్యరాయుతా రోగ్యములుఇచ్చి భగవంతుడు కాపాడుగాక.

క. నరసింహులు, పితాపురం

ఆతిమూత వ్యాధికి

అమోఘమైన నివారణి.

మన దేశమువంటి ఉష్ణ దేశములలో ఆయుర్యేద ఓషధుల ఔషధముల చికిత్స అన్నివ్యాధులకు అద్భుతమైన గుణమిచ్చునను గొప్ప అభిప్రాయము నాకు ఎప్పుడునుగలదు. తిరునల్వేలిజిల్లా, కృష్ణాపుర నివాసముడు, ప్రస్తుతము మద్రాసు, జార్జి టౌను, ఆస్ట్రేలియన్ వీధిలో నెం 72 రు భవనమునందున్న శ్రీమాన్ పండిత స్వామి శ్రీనివాస అయ్యంగారువారు తన అకృత ఔషధములచే వ్యాధులకుచేయు చికిత్సవలన ఆయుర్యేద ఔషధముల ఖ్యాతిని హెచ్చుచేసిరి. వారివద్ద చికిత్స నెందు భాగ్యము నాకు తలపించినది. వారు ఆతిమూతవ్యాధిని మిక్కిలి అద్భుతముగా కుదిర్చిరిని నాస్వానుభవమువలననే చెప్పగలను. మిక్కిలి కఠిన పత్యము లేకను, శరీరము నిరసము కాకుండును, 10 దినములలో మూత్రమునందుండిన తీసి ని పూర్తిగా కుదిర్చిరి. మరియు మామూలుగానుండు తీసికంటెను తగ్గినది. అతని చికిత్సవిషయములో ముఖ్యముగా గమనించదగిన విషయమొకటి గలదు. వ్యాధిగ్రస్తుడు వ్రతదినము ఉదయము సాయం కాలములందు వారివద్దకు ఖున్నన బోవలెను. వారు ఔషధమును స్వయముగానే దేవతామంటపమువద్ద ను లేక అందుకు సమీపమునను యిచ్చెదరు. అట్టి చికిత్సాపద్ధతిచే రోగియొక్క వ్యాధులను చక్కగా గ్రహించుటకు మరియు అప్పటప్పటికి రోగికి గలుగు గుణాభివృద్ధిని గ్రహించుటకు వారికి అవకాశము గలదు.

వారు చికిత్సకై ఎక్కుడుడబ్బు పుచ్చుకొనెదరను ప్రకృతి వారికిగలదు. అయితే యితర వృత్తుల నవంభించు గొప్పవారనేకులు కూడ యిదేమోస్తరుగానే డబ్బును పుచ్చుకొనుచున్నారు వారు స్వాభావికముగానే మిక్కిలి ఉదారవంతులు, ధర్మాత్ములు. వారు అర్జించెడి ద్రవ్యములో చాలా మొత్తము ధర్మకార్యములకు, మత సంబంధమైన పనులకు వినియోగించుచున్నారు.

మనదేశమునందు దేశీయవైద్య మభివృద్ధి విషయములో నాకు ఎక్కువఆదరణ యిండుటచే వారికిగల పాండిత్యము, అనుభవముయొక్క లాభమును ప్రజలు పొందునట్లు చేయవలెనని నేను వారిని ప్రోత్సహింపచుచున్నాను. దేశీయవైద్యము నభివృద్ధిచేయుటకు గవర్నమెంటువారు దేశీయ వైద్యవిధానమును గలపు కళాశాలలను స్థాపించిన నట్టి గొప్పపండితులు తప్పక గౌరవార్థముగా ఉపన్యాసములనిచ్చి సహాయము చేయుమరను నమ్మకము నాకు గలదు. (3)

వి. ఎన్. కృష్ణారావు,

బి. ఏ. బి. ఎల్. చెన్నపురి శాసనసభాసభ్యుడు
జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడు నెల్లూరు 27-4-1924

వారి సలహాకట్టుము రూ 15-0-0

స్థానిక వార్తలు

తంతులింకను సరిగా పోవుటలేదు:— పీకింగు తంతులింకను సరిగా పోవుటలేదు. తంతులు పంపువారు వారి బాధ్యతమీదనే పంపవలెనని తంతుకాఖాధికారులు ప్రచురించుచున్నారు.

గవర్నమెంటు ఆయుర్వేద పాఠశాల:— రిసంవత్సరములవరకు తాత్కాలికముగా నొక ఆయుర్వేదపాఠశాల రాయపేటలో స్థాపించుటకు గవర్నమెంటువారును మంచీకౌన్సిల్ జి. వి. శ్రీనివాసమూర్తి బి. ఏ. బి. ఎల్., ఎం. బి. సి. ఎం. గారికి ఆవైద్యకాలపై సభికారము నిచ్చిరి.

సమ్యక్స్వామిద్రోహపు నేరము:— అబ్బా బ్యూకర్ అనునాతిడొక యింగ్లీషువేర్ హాన్ యజమాని. ఆ తనిపై ఇన్ యామన్ నేటు 5000 రూపాయలను హరించి మోసగించెనని దావా తెచ్చెను. వీర్యులగ క బంధువులు. ఎగ్జూర్ క్షాన్స్ లో విచారణ జరిగినది. సమ్యక్స్వామిద్రోహ మొనర్చెనని ఫిర్యాదీతరపున వాదించబడెను. కాని మేజిస్ట్రేటు కేసు న వ్యర్థము. కేసుకొట్టివేసి ముద్దాయి గిడ్డోషియని చెప్పెను.

ప్రెసిడెన్సీ మ్యాజిస్ట్రేటుల మార్పు:— 2 వ ప్రెసిడెన్సీ మ్యాజిస్ట్రేటుల లోడిఖానుసాహెబుగారు నేటినుంచి ఒక నెల ఇరువదియొక్క దినములవరకు సెలవుమీద వెళ్లిరి. వారి స్థానముందు రి వ ప్రెసిడెన్సీ మ్యాజిస్ట్రేటు ఐన భగవంతు గుప్తగారు నియమింపబడిరి.

కడలూరు డిప్యూటీ కలెక్టరైన పెర్సె ఆహమ్మద్ అలీ సాహెబుబహద్దూర్ గారు రి వ ప్రెసిడెన్సీ మ్యాజిస్ట్రేటుగ నియమింపబడిరి. 6 వ తేదీన ఉద్యోగమున స్వీకరించెదరు.

అనంతపురములో సభలు-ప్రదర్శనములు ఆరవ సహకార సమావేశము రా. 11 టి. శ్రీనివాస రావుగారి అధ్యక్షతన 8 తేదీ రి గంటలకు జరుగెను.

ప్రథమ పంచాయతీ సమావేశము 9 తేదీ ప్రార్థన 7-30 గంటలకు ఏ. రంగనాథ మొదలియార్ గారి అధ్యక్షతన జరుగెను.

విద్యాసమావేశము 9 తేదీ రి గంటలకు జి. రామేశ్వర రావుగారి అధ్యక్షతన జరుగెను.

పారిశ్రామిక, వ్యవసాయ, విద్యా, ప్రదర్శనములు రి వ తేదీ వుదయం 8 గంటలకు ఏ. ఉపేంద్రపాయి కలెక్టరు గారిచే తెరవబడును.

రాకపోకలు:— చిత్తూరునుండి సి. పి. రామస్వామయ్యగారు నేడు ఉదయము చెన్నపురికి తిరిగివచ్చిరి.

ఓకొట్టిలో సహకారసమావేశమున కధ్యక్షతవహించిన న్యాయాధిపతి వి. వి. శ్రీనివాసయ్యగారు ఈవుదయం మదరాసు వచ్చిరి.

కొలంబోనుంచి బైబిలుసంఘ కార్యదర్శియగు ఆర్థాసి గారి యుదయం మదరాసు వచ్చిరి.

రాకపోకలు:— సి. ర జగోపాలాచారిగారు నేలం నుంచి నేడు మదరాసుకు వచ్చిరి.

లెట్. కల్. డి. జి. కోల్ బి. ఏ. యీవుదయం మదరాసు వచ్చెను.

సర్. టి. దేశికాచారి కె. టి. మెంబరు లాడిలేన్ కమిటీ యీవుదయం మదరాసుకు వచ్చిరి. లాడిలేన్ కమిటీరీపార్టు వ్రాయుటకు కలకత్తాలో మాడబోవు సభ కీరాత్రి వెళ్లుదురు.

హెచ్. జి. స్టాన్లీ ఐ. సి. యస్. ఎక్సైజు కమిషనరు మదరాసునుంచి వెనుగొండ వెళ్లిరి.

సర్. నాక్ కాట్ వాలెస్ ఇంటియర్ బ్యాంక్ మేనేజింగ్ గవర్నరు మదరాసునుంచి బొంబాయికి; టి. ఎల్. రామ చంద్రన్ ఐ. సి. యస్ రాజమండ్రికి వెళ్లిరి.

జేబు దొంగతనము

చోటాసాహెబు అను మరియొక పాతనేర్గుడు నెం బ్రుక్ స్టేషనువద్ద ఒక మనుజుని జేబునుండి డబ్బునందిని అపహరించిన నేరముపై విచారింపబడి ఒక సంవత్సరము కఠినఖయదు విధింపబడెను.

చోరీ నేరము

ఒక సంవత్సరము కఠినఖయదు నేడు రి వ ప్రెసిడెన్సీ మ్యాజిస్ట్రేటుగారు భగవంతు గుప్తగారు రత్న సామియను ముద్దాయిని చోరీ నేరముపై ఒక సంవత్సరము కఠినఖయదు విధించిరి.

ముద్దాయి 8-11-24 తేదీ ఉదయము ఫెన్ హాస్టలునందు నివసించుచున్న ఒక విద్యార్థి యొక్క కోటు, జేబుగడియారం గడియారపుగొలుసు మొదలగు వస్తువులు సుమారు రు 50.0-0 విలువగలిగినవానిని ఆపహరించి పారిపోవుచుండ కొందరువిద్యార్థులు తెలిసికొని వెన్నుంజిరి.

రాజగోపాల్ ఆను రిక్తాబుడివాడున్న, జిక్కరయ్యయను హాస్టలునివాసియు ముద్దాయిని పట్టుకొనగలిగిరి.

పిమ్మట విద్యార్థులు ముద్దాయిని పోలీసువారి స్వాధీనము జేసిరి.

పలువురు సాక్షులు విచారింపబడి ముద్దాయిపై నేరము యజువుపరచిరి.

ముద్దాయి ప్రాతనేర్గుడు. తా నీ నేరమును చేయలేదని వాదించెను.

న్యాయాధికారి ముద్దాయిని దోషిగనిర్ణయించి ఒక సంవత్సరము కఠినఖయదు విధించిరి.

మైలాపూరు హత్య కేసు

ముద్దాయిలు శిక్షింపబడిరి

(న్యాయమూర్తి కృష్ణసుగారియెదుట)

ఈదినము హైకోర్టు సెషన్స్ తిరిగి సమావేశమైనపుడు, మైలాపూరు హత్యకేసు విచారణ ముగిసెను. ఈకేసు వివరములు నిన్నటిదినమున ప్రకటింపబడెను. ఈదినమున, ముద్దాయి 1. మురుగప్పప్పిల్లై, 2. తంబియప్పప్పిల్లైలపక్షమున సి. నరసింహాచారిగారు వాదించుచు, ప్రాసిక్యూషను సాక్ష్యము నమ్మదగినదికాదని చెప్పుచు కొన్ని నిదర్శనముల జూపిరి. 1 వ ముద్దాయి, కొట్టుటచే చెల్లెప్పైదుమాగులచెట్టి మరణింపలేదనియు, త్రాగి ఒళ్లుదెలియక, క్రిందనున్న రాళ్లపై బడుటచే నాతనితల బ్రదలై మరణించియుండవచ్చునని నూచించిరి. రెండవ ముద్దాయి కుప్పుగోగియనియు అతడు తనచేతులను కాళ్లను సరిగ నుపయోగింపజాలడనియు అందుచే నాతనిపై నారోపణల నెంతమాత్రము విశ్వసింపరాదని యు నుడిపిరి.

కేసును విచారించుట కేర్పరుపబడిన స్పెషలు జూరీ వారు 1 1/2 గంటల కోర్టునుండి గడిలోనికి వెళ్లి 2 గంటలకు తిరిగి కోర్టులోనికి వచ్చి ముద్దాయి లిరువురును గూడ, మానీతో సమానముగాని హత్యనే నారోపణక్రింద దోషులు గారని యు “వ్యక్తికి తీవ్రములగు గాయముల గలిగించుట” అను నేరము ఆరోపణక్రింద నేరస్థులనియు ఏకగ్రీవముగ నభిప్రాయమును జెప్పిరి.

న్యాయమూర్తి తీర్పుచెప్పు పూర్వము, ముద్దాయిల న్యాయవాది లేచి, ఏదో చిన్న కలహములయందు తగిలిన చిన్న డెబ్బలు తొదల తీవ్రముగ పరిణమించెననియు, తీవ్రముగు గాయముల నొనర్చు నుద్దేశముగలదని ప్రాసిక్యూషనువా రెవ్వరు నారోపింప లేదనియు, అందుచే శిక్ష విధించుటలో నీవిషయములను సాదరభావముతో గమనింపవలెననియు గోరెను.

న్యాయమూర్తి కృష్ణసుగారు, జూరీవారి యభిప్రాయము నంగీకరించి 1 ముద్దాయికి మూడువత్సరముల కఠిన శిక్షను, రెండవ ముద్దాయికి ఒకటిన్నర వత్సరము శిక్షను విధించెను.

వరదలనసహాయసంఘము

నం. 11 రా. బహిరంగసభ

అలహాబాదు, నవంబరు 1:— నేడుసాయంత్రము మోయోహానుందు జరిగిన బహిరంగసభకు సం. రాష్ట్రములలో అన్ని జిల్లాలనుండి ప్రతినిధులు వచ్చిరి. సర్ గ్రెగొవుడు మిర్జాగారి అధ్యక్షతన వరదల సహాయము యేర్పాటులగుర్చి విచారిం చుటకు, సర్ కేజిబహదూరు ప్రభుగారిచే పండితమదనమోహన మాలవ్య మున్నగువారు ప్రస్తుతదుస్థితిని గూర్చి ఉపన్యసించి ప్రజలసహాయమును గోరి. గ్రెగొవుడుగారి అధ్యక్షతన ఒక సంఘ మేర్పడెను. దండాలు వసూలుచేయుటకు ఉపసంఘ ము లేర్పడెను. సభముగి ములోపున అధ్యక్షుడు రూ 52000 మొత్తముచండాలు వచ్చినట్లు ప్రకటించుటకు, నేవాసమిలివారు 20000, వైస్రాయిగారు 10000 విగిరిధనము యితరులును యిచ్చినట్లు ప్రకటించిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఒక స్త్రీపై దొంగతనము

నారోపించుట

సొత్తును గురించి నివాదము.

న్యాయమూర్తి అడ్డప్పుగారియెదుట

గాంధిబాయి, అను నామెయు రామప్రసాదు అను నాతడును, చెన్నపురియందు గత 24 సంవత్సరములనుండి పరస్పర సంబంధములిగి నివసించుచుండిరి. జానులూ అను నాత డిటీవలనుండియు నదేగృహమున బాడుగకు నివసించుచుండెను. రామప్రసాదు ఒక దినమున, తిరుక్కల్లికుండ మను పట్టుమునుకు వెళ్లియుండగా, గాంధిబాయియు, జానులూను కొన్ని వస్తువులను నగలనుదీసికొని యొక్కడితో వెళ్లిరి. రామ ప్రసాదు తిరిగివచ్చి వైద్యుర్యును, తనగృహముందలి రు 1000 లు విలువగల నగలను సొత్తును ఎత్తుకొనిపోయిరిని పోలీసువారికి వివరించెను. పోలీసువారు డి కేంబరు 18 వ తేదీన తిరు విల్లూరు లైల్స్ ప్లాటు సారముమీద, గాంధిబాయిని, జాను జాలును అరెస్టుజేసిరి. చెన్నపట్టుమునుకు వెచ్చిరి.

రెండవ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగారు వై కేసును విచారించి (1) ముద్దాయియగు గాంధిబాయికి రు 250 ల జరిమానాను 1 దినము ఖయిదును 2 వ ముద్దాయియగు జానులూనుకు 6 నెలల 1 దినము ఖయిదు శిక్షను విధించెను.

వై కేసునందు ముద్దాయి లిరువురును హైకోర్టునకు గా వియకొనిన అప్పీలునందు, న్యాయమూర్తి అడ్డప్పుగారు విచారించి తీర్పుజెప్పిరి.

(1) ముద్దాయి తరపున టి. ఆనంతరామయ్యగారు వాదించుచు, ముద్దాయి తీసికొని వెళ్లిననగలన్నియు నాతె చేయరియు ఫిర్యా దివిగాదనియు, రామప్రసాదు కొనిన వస్తువులుగూడ తనచే సంపాదించబడిన ధనమునుండియే కొనబడెననియు, 1900 సం. నిండియుగూడ రామప్రసాదునకు నామె ధన మొసగుచుండెననియు, ఆ వస్తువులు తనవను నభిప్రాయ మతోడనే దీక్షకొని వెళ్లె ను గాని, దొంగతనము గా నపహరింపవలెనని దీసికొని వెళ్లలేదనియు వాదించెను. రెండవ ముద్దాయి తరపున డాక్టరు స్వామినాథనుగారు వాదించుచు అతనికిని ముద్దాయికి నెట్టి సంబంధము లేదనియు ఆమె ఉత్తర హిందూస్థానమునకు వెళ్లుచు ప్రయాణమున సహాయుగోరుటచే తోడుగా వెళ్లెనేగాని సొమ్ములను ఆపహరించి కొని పోవుటలో నతనికెట్టి సంబంధమును లేదనియు వాదించెను.

న్యాయమూర్తి అడ్డప్పుగారి దినమున కేసునందు తీర్పు చెప్పుచు క్రిందికోర్టు శిక్షను ఖాయపరచెను.

ఈకేసు సందర్భమున రామప్రసాదు రెచ్చిన మరియొక కేసునందు గూడ స్వా. అడ్డప్పుగారు తీర్పు జెప్పిరి. ఇందు వాది తరపున ఇ. యతిరాజులుగారు హాజరై (1) ముద్దాయి తీసుకొనిపోయిన వస్తువులలో కొన్నిటిని క్రిందికోర్టువారియెదుట వివరింప లేదనియు, అట్టివస్తువులను గూడ ఇప్పించవలెననియు గోరెను. న్యాయమూర్తిగారు యతిరాజులుగారివాదనను అంగీకరించి, అతడు రు 3000 లను కోర్టులో నిజమయ్యుమనెడల వస్తువులను రామప్రసాదున కొనగలడును, ఆవస్తువులు తనవని (1) ముద్దాయి డెబువునెడల 3 నెలలలో నండులకు దావా దేవలెననియు న్యాయమూర్తిగారు తీర్పుజెప్పిరి.

సంస్కరణ విచారణ సంఘము

సర్ జాన్ మేనార్డుగారి సాక్ష్యము

లాలా హరికిషన్ లాల్ గారి సమాధానము

లాహోరు, నవంబరు 2:— సంస్కరణ విచారణ సంఘముయెదుట సర్ జాన్ మేనార్డుగారిచ్చిన సాక్ష్య సందర్భము లందు ప్రజల మనములలోని దుర్భిప్రాయములను బాపుటకు లాలా హరికిషన్ లాల్ గారు నొక వాత్తా పత్రికా విరేఖిత్తో నిట్లు జెప్పిరి. హరికిషన్ లాల్ గారు డెల్లిన అంతములలో నొక దానినైనను మైనార్డుగారి సాక్ష్యము ఆసంగతమని జెల్పు లేదు. మేనార్డుగారి దృక్పథమును వారి వాద్యకృషమునకు వ్యత్యాసము గలదు. ఐ. ప్యటికీని మైనార్డుగారు బోధింపబడి నట్లు తెల్పితప్ప అభిప్రాయములైనను పెక్కువిషయముల దుర్భయల వాగ్మూలములను బాదాపుగ నొక్కటియే యని హరికిషన్ లాల్ గారి అభిప్రాయము సర్ జాన్ మేనార్డుగారు తెల్పినట్లు ఒక ప్రార్థాయము గాక నాల్గవ ప్రార్థాయములు వారు రాజీనామా నిచ్చిరిని హరికిషన్ లాల్ గారు ఖంటాపథముగ దెబ్బనున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

మదరాసు లాకాలేజి

పునర్నిర్మాణసూచనలు

1925-జనవరి నుంచి అమలులోనికి వచ్చును

రెండు సంవత్సరములనుంచి మదరాసు లాకాలేజీ పునర్నిర్మాణమునకు ప్రభుత్వమువారి యాలోచనమునందున్నది. న్యాయవిద్య నుత్సాహకరముగా నేర్పుకొనునట్లు చేయు విధముగా కాలేజిని పునర్నిర్మింపవలసి, పరిశోధనల కవకాశములు, ప్రత్యేక కృషిసంబంధించి కవకాశములను ఇవ్వవలసిన తలచిరి. ఇందుకై గవర్నమెంటువారు 1923 సెప్టెంబరు 1 నొక కమిటీని నియమించి సూచనలు కావించును. ఈ కమిటీలో సి. పి. రామస్వామయ్యర్, జస్టిస్ వెంకటసుబ్బారావు, జస్టిస్ సి. మాధవయ్య, జి. బి. టి. రంగాచారి, డాక్టర్. ఎన్. స్వామినాథన్, ఆర్. కె. డి. వి. నాగార్జునం డి. ఈ క్రిందివిషయములపై సూచనల నియమకమిటీవారిని కోరిరి.

కమిటీవారు సూచనల నియమలసిన విషయములు

విద్యార్థులు హోల్ టైముగా చదువవలసిన నిబంధన యవసరమా?

ఏవో కొన్ని ఉపన్యాసములకు మాత్రము హాజరు కావలసిన పరిమితి నియమించి ఆయా న్యాయవిషయములపై ప్రత్యేకోపన్యాసముల నిప్పించి పరీక్షకు పామునట చాలవా? తమకై సామర్థ్యములచే న్యాయశాస్త్రమునందు కృషిసలిపిన యుపన్యాసముల యుపన్యాసములు చాలవా? ప్రత్యేకము జ్యూనియర్ నేజీలు నియమించుటవసరమా? పై చెప్పిన న్యాయ శాస్త్ర విద్యార్థులకు ప్రత్యేక శాఖలందు కృషి సల్పిన వారు లభ్యమగుదురా? లభ్యమగుచో కట్టివారి కేమియవలయును. లాడిగ్రీని కలిగిన ప్రెసిసిపాలుచాలానా లేక ప్రాక్టీసుచేసేవాడుగా నుండియుండిన వాడుకావలెనా? కాలేజీలో పనిజరుగుగంటలు మార్చవలెనా? యను విషయములు, ఇవిగాక కమిటీకి తోచిన మంచివరగాలు సూచించుదుగాక యని కమిటీవారు కోరబడిరి. కమిటీవారు 5 సార్లు సమావేశమైరి. 9 గురు సాక్ష్యమిచ్చిరి. న్యాయాధిపతులు సర్. హెదీలాల్, ముల్లెగార్లు జి. బి. ఎల్. డి. స్వామి కట్టపిళ్ళ ప్రాసిసుద్యూబర్, టి. ఆర్. వెంకటరత్నంశాస్త్రి, అల్లాడి కృష్ణస్వామయ్యర్, కె. కృష్ణమోహన్, ఎన్. వరదాచారి, సి. గోవిందస్వామి గార్లు సాక్షులందున్నారు.

కమిటీవారిసూచనలు

కమిటీవారు ఎప్పుడును ఉపాధ్యాయులుగా నుండువారి పనినికెందువిధములుగా విభజించిరి 1. అసిస్టెంటు ప్రొఫెసర్లు ప్రతి దినముపనిచేయుట 2. ప్రాక్టీసుచేయువారు ప్రత్యేకోపన్యాసముల నిప్పుట, మొదటిభాగములో ప్రస్తుతమున్న తీరిక నేయుండవలెను. అసిస్టెంటుల సంఖ్య 10 నుంచి 15 చేయవలయును. కాలేజి కాన్సిలు సూచించినవారిని నియమించవలెను. పాశ్చాత్యదేశములలో మాదిరి ట్యూటోరియలు విధాన మీపైరికిగ నున్నచో జరుగును. ఇప్పుడున్న కాలేజీ 10 నుండి 3 గంటలవరకు నుండవలయును. వృత్తియందు ప్రఖ్యాతిగడించినవారిచే ప్రత్యేకోపన్యాసముల నిప్పించవలయును. న్యాయవాదులవిందగ్రీసరులు తమకు చాగుగా పరిచయమున్న శాఖయందు ప్రత్యేకోపన్యాసములు జరుపవలెను. కాలేజీవర్కులో వీటికి సంబంధముండదు. ఈ స్పెషల్ లెక్చరర్లకు కాలేజి కాన్సిలులో ఆలోచించినతర్వాత ద్రవ్యమియ్యవలయును. కాలేజి ట్రైంటేమిలు కాలేజి కాన్సిలు నిర్ణయించును. సిలబస్ ను బట్టి కాలనిర్ణయ ముండును. ప్రత్యేకోపన్యాసములకు నుకా కాలేజి కాన్సిలు వారు గవర్నమెంటు చే నియమించబడుదురు న్యాయశాఖ లాకాలలోనుంచి ప్రాతినిధ్యము వహించును. విద్యార్థులు హోల్ టైము మూడైన్నుగానే యుండవలెను గాని ఎవరైనా తన విద్య కాటంకములేక వేరే పనిచేసి కొనగల సామర్థ్యమున్నచో వారి కాటంకములేదు. ప్రెసిసిపాలుగూడ హోల్ టైముగానే యుండవలెను. మంచి లైబ్రరీయుండుటవసరము.

గవర్నమెంటు సూచనలు

డాక్టర్ స్వామినాథన్ గారు ప్రత్యేకాభిప్రాయముల తెల్పిరి. ఈ కమిటీ రిపోర్టు కాలేజి కాన్సిలుకు చేరినది. మొత్తము మూడు రిపోర్టు నొప్పుకొన్నట్లే. కొలదిపాటు మార్పులతో కమిటీ వారి సూచనల గవర్నమెంటువారు రంగీకరించిరి. పునర్నిర్మాణమునకు అదినపులుపు 12000. ఇదిలాకాలేజీ ఆదాయము నుండియే పెట్టబడును. గవర్నమెంటు 12 అసిస్టెంటు లెక్చరర్ల నియమించును. హాజరీయు కుక్కర్లకి 200. స్పెషల్

మహాత్మాజీకలకత్తానుచేరెను

మహాత్మాని రాట్నము ఊరేగింపు

కలకత్తా, నవంబరు 4:—మహాత్మాగాంధీగారు నేడు యము పంజాబునుండి వచ్చిన మెయిలులోవచ్చి కలకత్తాకు 80 మైళ్లదూరములోనున్న బాండాలులో పండిత మోతీలాలు సెహ్రాగారు ఆయన కుమారునితోగూడ దిగిరి. వారిని సి. ఆర్. బానుగారు టి. సి. గోస్వామిగారు ఎదుర్కొని మోటారుపై దాసుగారిగృహమునకు గొంపోయిరి. అటనుండి స్త్రీమరుపై సెరాంపురు బోయిరి.

మహారాష్ట్రనువద్ద గాంధీగారిని జూతుట కై అనేకమంది ప్రజ ఉదయమునుండి వేచియుండి, యేర్పాటులు మతినందున తాము గాంధీని జూడలేమిచే చాల మతానులైరి. పంజాబు మెయిలు వచ్చునపుడు ప్రతిష్టనువద్దను ప్రజలు గుమిగూడి గాంధీగారిబండిని ముట్టడించి ఉపన్యసించి వేడిరి. కాని ఆయన అంగీకరింపలేదని, ఆరైలులో వచ్చినవారు దెలిపిరి. జాతీయనాయకులలో ముఖ్యులైనచేరిరి. స్వరాజ్యపక్షము కార్యనిర్వాహకవర్గప్రభువసభ నేడు 2 గ జరుగును. గాంధీగారు సభ నలకరింతురని తెలియచున్నది.

మహారాష్ట్రనువద్ద గాంధీగారు ఎక్కివచ్చిన బండినుండి ఆయన రాట్నముదిగెను. కాంగ్రెసు ప్రచారకులు దానికి పూలవళియువేసి ఊరేగింపుతో స్టేషనునుండి తీసుకొనిపోయిరి. (అ. ప్రె.)

కార్యోచేషనువారి స్వాగతపత్రము

కలకత్తా, నవంబరు 5:—కలకత్తా కార్యోచేషనువారు నేడు ప్రత్యేకసభ కావించి మహాత్మాగాంధీగారు వచ్చునపుడు సన్మానపత్ర మొసగుటకు ఏకగ్రీవముగ తీర్మానించిరి.

సన్మానపత్రము చిత్తురూపమున యిట్లున్నది:—మేము జయలులో నొక కాల బయట నొక కాల పెట్టుకొని మిమ్ము మా నగరమున కావ్యనించుచున్నాము. అనవసరముగా ముఖ్యకార్యనిర్వాహకాద్యోగి ఖైదుచేసి యీ కార్యోచేషనుపని నిలుపుచేయ యత్నములు జరిగెను. కాని మా విశ్వాసము ఆ పౌరమయ నది. ఈ ఆక్రమకా స నములుగాని, వైస్రాయిగారి ఆర్డినెన్సులుగాని వీనిద్వారా వచ్చునిరంతుకనిర్బంధములుగాని మాపనుల నాటంకపెట్టజాలవు. మాజాతీయజీవనము సరికట్టజాలవు.

మీరు ఖైదునందుంచబడిన నాడే భారతభూమి స్వాతంత్ర్యపథము దొక్కెను. నేడు మేముమీకు స్వాగతమొసగుట కేగాక, మీయొక్క వాక్యములవలన మాప్రయత్నములందు ఉత్సాహభివృద్ధి చెందుటకును మాపనియందు మీయాశీర్వాదము బడయుటకును యిచ్చల సమావేశమయి యున్నాము. వందేమాతరము. (అ. ప్రె.)

పంజాబురాష్ట్రము కాంగ్రెసుసంఘము

నిర్బంధితులకు వంగరాష్ట్రము అభినందింపబడిరి

లాహోరు, నవంబరు 5:—ప్రభుత్వమువారి నిర్బంధ విధానమును ఖండించుచు పంజాబురాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యదర్శి జేకబుద్దు దాసుగారికి తంతినంపెను. నిర్బంధితులకు అభినందింపబడిరి. పంజాబురాష్ట్రము దాసుగారి యిచ్చముప్రకారము పనిచేయ సిద్ధమగునన్నది. (అ. ప్రె.)

శ్రీకృష్ణాయుర్యేదధర్మవైద్యశాల.

ముక్త్యాల

శ్రీ గవ్యంతరిజయంతి

శ్రీ ముక్త్యాలజమిందారుగారిచే నెలకొల్పబడిన, వైద్యద్యశాలపక్షమున ఆశ్వయుజ బహుళ త్రయోదశినాడు గవ్యంతరిజయంతి జయప్రథముగా జరుపబడెను. చెన్నైలో ఆయనర్యేద కలాకాల సహాయార్థము చందాలు వసూలుచేయబడెను. (జి.వి.భి.)

లెక్చరర్లకు మొత్తం 15000. కాలేజీ విద్యార్థులు ప్రతిసాలకు నృద్ధి యగుచున్నారు. క్రిందటి సాలకు 400 నుండి 900. ఈసాలకు 700 నుండి కలదు. ఈపునర్నిర్మాణ విధానము 1925 జనవరి 1 నుండి అమలులోనికి వచ్చును. గవర్నమెంటు వారి కాలేజీ పనిచేసే కాలము 12 నుండి 4 గంటలవరకు నుండవలెననిరి.

తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

మా జిల్లానుండి బెంగాల్ కాంగ్రెసు అభ్యర్థులుగా పోవదలచినవారు 24 గురు దరఖాస్తులు పంపియుండిరి. కాని నిర్ణయింపబడిన వాయిదాలోగా దరఖాస్తుతో వెలింపవలసిన ప్రవేశరుసుము రు. 10-0-0 చెల్లింపకపోవుటచేతను, దరఖాస్తులకు క్రమప్రకారము సంతకములుచేసి పంపకపోవుటచేతను 3 దరఖాస్తులు ప్రెసిడెంటుగారివల్ల త్రోసివేయబడినవి. మిగతా 21 దరఖాస్తులు సక్రమముగానే యున్నవి. దరఖాస్తుల సంఖ్య 103 కి విధించియుండుటచేత ది. 10-11-25 లేదిన ముది నేవల్లిలో జరుగనున్న కార్యనిర్వాహక సభవారు చేయు యేర్పాట్ల ప్రకారము యాజిల్లాయం దంతటను వెంటనే యెన్ని కలజంపబడును.

త్రోసివేయబడిన దరఖాస్తువారులు వారివారి దరఖాస్తులకు సరిచేసికొని కార్యనిర్వాహక వర్గమువారికి తెలుపుకొనవచ్చును.

అంగీకరింపబడిన దరఖాస్తులు:—

బందరుతాలూకా

- 1. శ్రీయ్యత భోగరాజు పట్టాభిషేకారామయ్యగారు.
- 2. తిట్టకవి వీరరాఘవయ్యగారు.
- 3. అన్నావర్మల రామశోగయ్యగారు.
- 4. పెనుమర్తి లక్ష్మీవతి శాస్త్రిగారు.
- 5. టి. పి. ఆర్వార్ గారు.
- 6. బొప్పన మాణిక్యంబగారు.

దివితాలూకా

- 7. మాలెంపాటి వెంకట కృష్ణయ్యగారు.
- 8. కొడాలి నరసింహారావుగారు.
- 9. ప్రభల హనుమంతరావుగారు.
- 10. మొవ్వ వీరభద్రరావుగారు.
- 11. నుసర్ల కృష్ణమూర్తిగారు.
- 12. యడవల్లి వెంకటేశ్వరరావుగారు.

గుడివాడతాలూకా

- 13. దుక్కిపాటి ప్రసాదరావుగారు.
- 14. బొడ్డపాటి వెంకటేశ్వరరావుగారు.
- 15. దుగ్గిరాల రాఘవచంద్రయ్య చౌదరిగారు.
- 16. కోడే వెంకటకృష్ణయ్యగారు.
- 17. మల్లెల రామకృష్ణమూర్తిగారు.

కైకలూరుతాలూకా

- 18. ఉప్పలూరి ముత్తారాజుగారు
- 19. పరిమి వెంకటసుబ్బయ్యగారు:

త్రోసివేయబడిన దరఖాస్తులు

- 1. ఆత్మూరి నాగేశ్వరరావుగారు.
- 2. ఖైరపట్ట వెంకట కుబ్బారావుగారు.
- 3. కొడాలి ఆంజనేయులుగారు.
- 4. పరుమూరి లింగయ్యగారు.
- 5. మనపాక కమలమ్మగారు.
- 6. ద్రోణంరాజు లక్ష్మీబామయ్యగారు

దిట్టకవి వీరరాఘవయ్య,

కార్యదర్శిగాను.

పన్నుల నిరాకరణము

చైలసా, నవంబరు 1:—కోలులు పన్నునీయ నిరాకరణమునికను జేయుచున్నందున వారు బిల్లులు గావించబడుచున్నారు. పన్నునిరాకరణోద్ద్యమముయొడె సానుభూతి జూపుచున్న నొక పన్నువసూలుచేయ నియమింపబడిన ఉద్యోగి డిక్రీను కాబడెను. (అ. ప్రె.)

కాంగ్రెసుకమిటీ తీర్మానము

కాంగ్రెసునందు కానోల్లంపున తీర్మానము ఆమోదించబడునంతవరకును బమ్మలనీయుట తిరస్కరించుటకు తగిన తరణము రాలేదని నిన్నజరిగిన కాంగ్రెసుకమిటీ సమావేశములో నొక తీర్మానము ఆమోదించబడెను. (అ. ప్రె.)

సయాము ప్రభుత్వము

సర్ యెడ్వర్డుకుక్కగారు ఆర్థిక శుభాచార్యగ నియమింపబడెను.

ధిల్లీ, నవంబరు 3:—సయాము ప్రభుత్వమువారికి ఆర్థిక సలహా దారుగా సర్ యెడ్వర్డుకుక్కగారు నియమింపబడినది తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

అగమనము

ధిల్లీ, నవంబరు 3:—సర్. బి. యెడ్. శాస్త్రి, సర్. బా. సర్. బా. కట్టగారు నేడు యిచ్చటికి విచ్చేసిరి. (అ. ప్రె.)

అంధ పత్రిక

1924 సం॥ నవంబరు నెల 4-వ తేది

మంగళవారము

సంయుక్త రాష్ట్రీయ మహాసభ

సంయుక్త రాష్ట్రీయ మహాసభ, పురుషోత్తమ దాసు తాండనుగారి యధ్యక్షతక్రింద జయప్రదముగ జరిగెను. ప్రతినిధులును ప్రేక్షకులును అత్యధిక సంఖ్యలతో విచ్చేసిరి. బెంగాలు అరెన్టులవలన, రాష్ట్ర సభా ప్రామాఖ్య మతిశయించెను. తమ యన మృతిని దెలుపుటకు, సభ్య లధికోత్సాహమును జూపిరి. అధికార నిర్బంధములు ప్రజలలో మరింత యత్సాహాతిశయమును పెంపొందించుననుటకు, సంయుక్త రాష్ట్ర సభా కార్యక్రమమే ప్రబలనిదర్శనము. రాజప్రతినిధిగారును, బెంగాలు గవర్నరుగారును యిట్టిపుణ్యము గట్టుకొననందుల కెంతయు సంతసింపవచ్చును. పురుషోత్తమదాసు తాండనుగారి ప్రారంభోపన్యాసము ప్రస్తుత పరిస్థితులను చక్కగ వివరించుటయే గాక, ప్రజలకర్తవ్యమును గూడ బాగుగ తేటపరిచెను. బెంగాలు నిర్బంధములు ప్రజలకు నేర్పేడిగుణపాత మేమి? ప్రజలు తమపై తా మాధారపడవలె ననియే. ఇతరు లెంతటియదార స్వభావు లయినను తమకు మోక్ష మిప్పించెద రని భావించజనదు. ఆత్మవిశ్వాసమునకు మూలకారణము, జాతీయసంయోగము. హృదయసంయోగము లేనిది, కాండుటేబిలుసమావేశములు గాని, మరి యేయితర సమావేశములుగాని ఫలప్రదము గాజాలవు. ఉత్తరహిందూస్థానము ముఖ్యముగ నేర్వదగినపాత మిదియే.

ఆసంగతిని పురుషోత్తమదాసు తాండనుగారు నెక్కి వక్కాణించిరి. గాంధీమహాత్ముడు ఆమెపులను బాయటకు సయితము సంసిద్ధు డయినకారణ మేమి? హిందూమహమ్మదీయకలహముల జూచి వగచియే. భారతీయు లింకను తమలోతాము పోరాడుచో స్వరాజ్యముపై వాగ్విగల యభిలాష నామమాత్రమని బయ్యెడును. కోహటు అలహాబాదు మున్నగు ప్రదేశములందు చలరేగిన పోరాటములు దైవప్రేతములనియే చెప్పవచ్చును. ప్రధానవిషయములను వదలి ఎండమావుల వెంట బడినవారికి నిజసిరి నెరుకజరచుట కివి యుపయోగించెను. గాంధీమహాత్ముడు తనకు గలిగిన ఘోరావేదనను ఒయల్పరుచుట కవకాశ మేర్పడెను. జాతీయసంయోగమును కాపాడుటకు తమప్రాణములనయినను సర్పించెదమని నాయకులు ప్రమాణము చేయవలసినవచ్చును. నాయకులు తమప్రమాణములను చెల్లించుకొందురా? నాగపురములో గలిగిన మహాస్ఫర్లలను బాపుటకు నెహ్రూ, అజద్ గార్లు ప్రయత్నించు చున్నారు. లక్ష్మణపురమున జరిగిన పవాదములను గాంధీ మహాత్ముని నిర్ణయమునకు వదలిపెట్టుటకు సిక్ష్మయింపబడెను. ఈరీతిగ నాయకుల ద్వారా తమతగవులను పరిష్కారము చేసికొన ప్రజలంగికరించుట శుభచిహ్నము. హృదయ పరివర్తనము గలుగుచున్న దనుట కిది యొక నిదర్శనము.

కాని ఇంతటితో సంతృప్తి జెందిన చాలదు. పాథ్యమగునంతవరకు పోరాటములతో ననలే బని లేకుండ జేసికొనుట యవసరము. కొంచెము సహనమును, ఓరిమిని జూపిన, వివాదములు తలయెత్తజాలవు. పండిత మోతీలాలే నెహ్రూగారు గోరక్షణపురమును విడిచి కలకత్తాకు బోవునమయమున రాష్ట్రీయ సమావేశమున కొనగిన యాక్రిందిహితోప దేశమును సువర్ణాక్షరములతోలిఖింపవచ్చును.

“హిందూ మహమ్మదీయలారా, మీరుకారాగృహములలో నుండిగ, హారతి, నమాజులేకుంక నరెట్టుకొన గలుగుచో, దేవాలయము మసీదు లేకుండ గడపుకొనగలుగుచో, పెద్ద కారాగృహముగు హిందూదేశమునందు అవిలేకుండ గడపుకొనజాలరా?”

నెహ్రూగారు అద్భుతమగు సత్యమును వివరించిరి. నెహ్రూ మనోనేత్రమునకు సత్యము మెరుపుదీవియవలె స్పష్టముగ గోచరించెను. దీనిని గూర్చిహిందువులును మహమ్మదీయులును మననము జేయవలెను. హిందూదేశము పెద్ద కారాగృహమని, గాంధీమహాత్ముడు పలుమార్లు నుడివియుండెను. చిన్న కారాగృహమునుండి పెద్ద కారాగృహమునకు వచ్చినపుడు మహాత్ము డెంత వగచెనో దెలుప నక్కరలేదు. చిన్న కారాగృహమునందు ఇతరాలోచనలుండవు. బాహ్యప్రపంచమునం దేమి జరుగునో తెలియక బోవుటచే, ఒక్కటే నిరాశ యావరించి యుండును.

పెద్దకారాగృహ మటులగాదు. తెల్లవారినది మొదలు ఏమూల జూచినను స్వాతంత్ర్యపులేమిచే గలిగెడిదర్దశ ఎప్పటికప్పుడు పొడగట్టుచుండును. ఈసంగతిని ప్రజలు గ్రహించునెడల స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించుట కేమాత్రమయినను వెనుదీసేదరా? కొరమాలిన విషయములతో జోక్యము కలుగజేసికొనెదరా? అనవసరపు పోరాటములకు తావుండునా? మతసంబంధ మగు బాహ్యచిహ్నములు ప్రేమను, భక్తి భావమును, జీవకారుణ్యమును, పెంపొందింపవలయునేగాని, కలహములను పురికొల్పు గూడదు. కలహములను ప్రేరేపించి, ద్వేషమును ప్రజ్వలించ జేసెడి మతచిహ్నములు నిరుపయోగములు. అన్నిమతములును, ఒక్కొక్కదానికే దానిజాపుచున్న వని గ్రహించినపుడు, మతసహనమున కెట్టియాటంకముండజాలద. హిందువులును మహమ్మదీయులును తదితరమతములును మున్నందు పెద్దజయిలునుండి తప్పించుకొనుటకై కలిసిపని చేయుట ముఖ్యము. హిందూమహమ్మదీయ సంయోగము లేనిది, దేశమునకు దారితెన్ను గను పింపవని, మహాత్ముడు వాక్రుచ్చియుండెను. కాన్పరెస్సులలో తీర్మానముల గావించిన మాత్రాన ప్రయోజన ముండదు. వానిని ఆచరణలోనికి దెచ్చుట ముఖ్యము. జాత్యైక్యము స్థిరపడునెడల స్వరాజ్యస్వాతంత్ర్యము సంగీకరించుటకు పాలకులయినను వెనుదీయజాలరు.

సంయుక్త రాష్ట్రీయ సమావేశము నూలుచందా సంగీకరించి బెల్గాం కాంగ్రెసుకు మార్గము జూపుచున్నది. నెహ్రూగారి రాష్ట్రీయసం దిట్టితీర్మాన మంగీకరింపబడుటచే బెల్గాం కాంగ్రెసునందు విశేష

మగు నాత్మేపణ యుండునని తోచదు. పురుషోత్తమదాసు తాండనుగారు నూలుచందా యవసర మని నూచించిరి. కాంగ్రెసుసభ్యు లయ్యెడివా రికమిదదానియందు భక్తితో బ్రవేశించి దేశమునకై స్వయముగ కష్టపడుటకు సమ్మతించెద రని తాండనుగారి యుద్దేశ్యము. ఇంతియగాక తాండనుగారు దెలిసినటుల 1920 సంవత్సరము నుండియు రాటమే స్వాతంత్ర్యచిహ్నముగ నుండెను. రాటపు పతాకము కాంగ్రెసుభవనముపై నింతకాలమునుండి యు ఎగురుచుండెను. హిందూమహమ్మదీయసంయోగమును రాటమును భారతీయుల ముఖ్యాశయములుగ చీత్రింపబడెను. అట్టి శాంతికాంతాముక్తింద జేరెడి భారతీయులు నేడు రాటమును నిరసించెదరా? అన్ని మతములవారిని ఏకముజేయ గలిగినది రాటమే. శాంతిని పురికొల్పు గలిగినది రాటమే. భుక్తిముక్తి ప్రసాదించగలిగినది రాటమే. 1920,21 సంవత్సరములలో దేశము నుట్టూతలూగించినది, రాటపు సం దేశ మే. నేడు మరల నట్టి శక్తిని ప్రజలకు ప్రసాదించ గలిగినది రాటమే. ప్రజాసామాన్యోద్ధరణమునకు రాటమును మించిన సాధన మింకొకటి గనుపిండు.

ప్రతి గృహమును రాటమును చేపట్టి కాంగ్రెసునకు నూలుచందా సర్పించుచో, దేశ మెట్టి సత్య రాభివృద్ధి గాంచునో యూహింపవచ్చును. ఆచార్య ప్రఫుల్ల చంద్రరాయి గారు రాటపు మహిమను గూర్చి “సర్వెంటు” పత్రికలో వ్రాయుచు కద్దరు విషయమై తమ కున్యాదము గలిగినటుల దెలుపుచున్నారు. కద్దరు విజయముగూర్చి ప్రఫుల్ల చంద్రున కిసుమంతయు సందియము లేదు. వృద్ధాప్యదశలో గూడ, తమ యత్సాహము పొంగి పొరలుచున్నదని, ప్రఫుల్లచంద్రుడు దెలుపుచున్నాడు. ప్రతి గృహమునం దొక చిన్ని బాలికగాని, లేక యొక ముసలమ్మగాని రెండు గంటలసేపు నూలు వడుకుచో, హిందూదేశము నంతను కద్దరుతో నింపి వేయవచ్చుననియు, అందుచే నిట్టి సులభమార్గమును విడువవల దనియు, ప్రఫుల్ల చంద్రుడు భారతీయులను వేడుకొనుచున్నాడు. నూలు వడుకుటకు ప్రస్తుతసమయమునం దాటంక మేమి గలదు? ధనికులు దానిని నిరసించుటయే. ధనవంతు లేదారి దొక్కిన, బీదలును అట్టిదారి దొక్కవలయు నని ఉబలాట పడుచుందురు. ఆకారణముచే ధనవంతులు నూలు వడుకుటవిషయమై మార్గము జూపుచో, బీదలును సహజోత్సాహము గ ను బలపడెదరు. ఆకారణముచేతనే, విద్యాధికులును ధనికులును బీదల యవసరముల గుర్తించి వానిని సరియగు త్రోవలో బెట్టవలసినయావశ్యక మెంతేని గలదు. ప్రజల కీమార్గములవాటుపడినచో, రాటపు కామధేనువునువారికముం దెన్నడును విడువజాలరు.

వస్త్రబహిష్కారమువలన, స్వాతంత్ర్యము సిద్ధించునని నిన్న నేడు దెలిపిన విషయము గాదు. బెంగాలు విభాగసమయమునుండియు స్వదేశవస్త్ర నిర్మాణమునుగూర్చియు, విదేశవస్త్ర బహిష్కారమునుగూర్చియు ఆందోళన జరుగుచుండెను. కాంగ్రెసుసభవారప్పటినుండియు ఇందుకు సంబంధించిన తీర్మానములను గావించుచునే యుండిరి. కాని, ఆచరణసూత్రము ప్రజలకు దెలియక బోయెను. ప్రజలు నూలువడుకుటకు సమ్మతించినగాని, స్వదేశ

వస్త్రనిర్మాణము పూర్తి గాదని, మహాత్ముడు కని పుట్టెను. మహాత్ముడు, చేసెడి విన్నప మిదియొక్క టియే. దేశ వనరములను గుర్తించియ, సత్వర స్వరాజ్యవశ్యకతనుకనిపెట్టియ, మహాత్మునివిన్నప మాలకించి రాబోవు సంవత్సరమంతయు దీక్షతో నీకార్యమును నిర్వహించెద మని ప్రజలు బాస చేయుటముఖ్యము. ప్రభుల చంద్రుడు దెలిపిన స్వానుభవమును ఇంచుక గమనింపవచ్చును. రసాయన శాస్త్రమునకు సంబంధించిన గ్రంథమును రెండు గంటలసేపు ఒక్కరికిగ చదువుటచే, అతనికి తల దిమ్మొక్కెను. వెంటనే రాటుమును చెప్పటగ, అర గంటలో మరల స్వాస్థ్యము చేకూరెను. గాంధీ మహాత్ముడు కినినవాసదీక్షను ముగించుటకు రాటుమే పరమసాధన మయ్యెను. మహాత్మునిసం దేశమును నిర్వహించుటకు దేశము సంసిద్ధమగుచో చిక్కులన్నియు దొలగిపోవును. మహాత్ముడు అసహాయోద్యమపు ప్రసన్నరూపమును హిందూ దేశమున కిప్పుడు గనుజుజుచున్నాడు. అన్ని పక్ష ములవారును నిర్మాణకార్యక్రమమును నిర్వహింప వలె నని విన్నవించుచున్నాడు. జమ్నాదాసు మహతాగారు బొంబాయి కార్పరేషనునభిలో ప్రతిపాదించునన్న తీర్మానము ప్రకారము సం యోగసమావేశ సందేశమును పాఠశాలలలో విద్యార్థులకు బోధించి వారియందు సహజమును భ్రాతృభావమును బోధింపవలయును. చిన్నతనము నుండియు బాలుర హృదయములలో సద్బీజమును నాటుచో అవి ఫలించి శాంతిని సౌఖ్యమును పెం పొందింపగలవు. దరదృష్టవశమన ప్రస్తుతపాఠ శాలలలో దేశభిమానమును గూర్చిగాని జాతీయ సంయోగమును గూర్చిగాని బోధింపబడుటలేకున్నది. ప్రతిరాష్ట్రమువారును మహాత్ముడు బోధించిన ముఖ్యవిషయముల నాచరణలోనికి దెచ్చుటకు ప్రతిపక్షముతో అచిరకాలములో దేశము విముక్తి గాంచ వీలగును.

కలకత్తాకార్పరేషను: గాంధీమహాత్మునకు స్వాగతము గాంధీమహాత్ముడు కలకత్తాకు వెడలెను. కల కత్తా కార్పరేషనువారు మహాత్మునకు స్వాగత మిచ్చుటకు నిశ్చయించిరి. కలకత్తా కార్పరేషను స్వల్పకాలములో ప్రఖ్యాతి పడెను. చిత్రరంజన దాసుగారు కలకత్తా కార్పరేషను కధ్యక్షులుగనుం టయు, సుభాష చంద్రబోసుగారు కార్పరేషను ఆఫీ సరుగనుంటయు, ఇందుకుముఖ్యకారణములయ్యెను. ప్రజాశయప్రతికూలుర కిందువలన కంటకము గలు గుట వింతగాదు. సుభాష చంద్రబోసుగారు నిర్బం ధింపబడిరి. దాసుగా రింకను మిగిలి యున్నారు. స్వార్థాగ్రులచే నడిపింపబడిడి కార్పరేషను సభ, త్యాగధనులగు గాంధీమహాత్మునికి స్వాగత మిచ్చు టయు దబ్బర మేమి గలదు? మహాత్మునికి సమ ర్పించెడి విజ్ఞాపనము భక్తిభావముతో గూడుకొని యున్నది. భక్త్యావేశభరిత మగు పంఠదేశము, నేడు నిజభక్తిని వెల్లడిజేయుచున్నది. అగ్నితప్త నుగు కాంచనము మరింత కాంతితో నెటుల వెలు గునో, నిర్బంధముల పాలయిన పంగదేశమును తేజస్స్ఫుర్తి సధికముగ గనుజుజుచు చున్నది. కారాగృహద్వారము నొద్దనుండియు, కలకత్తాకా

ఆంధ్రుల గాంధీమహాత్ముని పూజానిధి

లక్షరూపాయలు సమర్పింపవలెను

యథాశక్తి ని తోడ్పడుడు

<p>చందాలు</p> <p>ఇదివరకు 49775-8-8</p> <p>నేటివసూలు (పార్వతీపురంహుండిబాపతు) 6-0-0</p> <p>మొత్తం 49781-8-8</p>	<p>చేరునామము</p> <p>ఇదివరకు 24345-1-8</p> <p>గోదావరిజిల్లా కొత్తపేటకాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి విన్నకోట వేంకటరత్నం గారిద్వారా లోగడవాగ్దానములలో నసూలు 20 0-0</p> <p>విశాఖపట్నంజిల్లా, పార్వతీపురము కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి ద్వారా (ఆగస్టు 1 వ తేదీని తిలకు నిర్యాణ దినమున హుండివసూలు బాపతు 6-0-0</p> <p>మొత్తం 24371-1-8</p>
---	---

పూజానిధికి నిమగ్నమగుటకు దీక్షన మా:—రా. నాగేశ్వరరావు నెం. 7, లింబుకెట్టిపాడి మద్రాసు

ర్పరేషనువారు మహాత్మునకు స్వాగత మర్పించు చున్నారు. అట్టి స్వాగతమునకు విలువ యధికముగద! నిర్బంధములవలన తా మేమాత్రము జంకలేదని, కార్పరేషనువారు విజ్ఞాపనలో విన్నవించిరి. ఎంతటి తీవ్రనిర్బంధము లయినను తమ నిశ్చయమును మరల్చజాలవని, కల కత్తా కార్పరేషనువారు దృఢపరుచు చున్నారు. గాంధీమహాత్ముడు కారాగృహమునకు వెడలినపుడే, దేశ స్వాతంత్ర్యమునకు బీజములు నాటబడెను. నిరపరాధుల నిర్బంధములు ప్రజాశయసిద్ధికే దారి జూపును. మహాత్మునియాశీర్వాదము, పంగదేశపు త్యాగతక్కిని పురికొల్పెనని, నమ్మవచ్చును. మహాత్ముని గౌరవించుట కర్తవ్యము గణి. పవలయు ననిన, అతని యపచేశములను కొనసాగించుటయే ప్రధాన మార్గము. అన్ని రాష్ట్రములవారును మహాత్మునికి స్వాగతమొసగుటకు అర్హతను గాంచెదరుగాక!

యధవిరామదినము

నవంబరు 11 వ తేదీ యధవిరామ దినము. అదినమున రెండునిమిషములు మానము దాల్చి, ప్రజలుమననము జేయవలయునని అయిదు సంవత్స రములక్రింద తన యభీష్టమును సార్వభౌముడు నూచించియండెను. ప్రతిసంవత్సరమునను వారిసల హనుసామ్రాజ్యమాచరించుచున్నది. ఈమారును, సార్వభౌము డటులనే సందేశ మొసగెను. సార్వభౌ ముని సందేశము చాలముఖ్యమయినదనుటకు స ది యములేదు. యధమును విరమించిన పిమ్మట నేమి ఫలితముగలిగెనో, బ్రిటిషుసామ్రాజ్యవాను లించుక పరికించి యున్నచో, సంతనము గలుగుటకు మారుగ దుఃఖము గలుగక మానదు. యూరపు సంగ్రామ మెందుకు బయలుదేరెనో, అట్టిప్రయో జనము సఫలము గాదయ్యెను. ధనప్రాణనష్టము లకు దగిన లాభము గలుగకపోయెను. స్వల్పజా తుల స్వాతంత్ర్యము సురక్షితమయ్యెనా? స్వయం ర్జితయనూత్ర ముచరణలోనికి వచ్చెనా? పనుబల

మునకు ప్రాముఖ్యము దగ్గిపోయెనా? ప్రపంచమున స్వాతంత్ర్య సమత్వ భ్రాతృభావములు ప్రవర్ధిల్లు చున్నవా? లేనియెడల, ఇందుల కేమికారణ మని ఎవరికివారు 11 వ తేదినప్రశ్నించుకొన వలయును. అట్టి కారణములను నివారించుట కెల్లరును సమకట్ట వలయును. అందుకు బూననియెడల, ప్రపంచ పున ర్నిర్మాణ మనునది కల్లయగును. నానారాష్ట్ర సంఘ ములు నిరుపయోగము లగును. కలహబీజములు పెచ్చుపెరుగుచునే యుండును. శాంతియు సౌఖ్య మును దూరమగుచుండును.

సంస్కరణములు: హైందవ ప్రముఖులు

బొంబాయి ప్రభుత్వసభ్యులుగ నున్న సర్. చిమన్ లాల్ సెతల్ వాడుగారు ద్వంద్వప్రభుత్వము నిరుపయోగ మని సంస్కరణవిచారణసంఘమువారి యెదుటనిరూపించిరి. ఆవిధానమును తిన్నగ కొనసా గించెదమని ప్రభుత్వమువారు మరల వాగ్దానముజేసి నను లాభముండదనియు సంపూర్ణ రాష్ట్రీయస్వాతం త్ర్యమునుప్రసాదించుట ముఖ్యావసరమనియు సెతల్ వాడుగారు ఇంగ్లీష్ డెయిలీ మెయిలు పత్రికా ప్రతినిధితో నుడిపిరి. సంస్కరణ విధాన మును మార్చవీలులేదని పంతము ఒట్టియున్న బాల్లవిను ప్రభృతిలును హైందవాధికార వర్గమువారును సెతల్ వాడుగారి హితోపదేశము నాకర్పించి వివే కముగాంచుట లాభకరము. పంజాబుమంత్రులుగ నున్న లాలా హరికిషన్ లాల్ గారు పత్రికాప్రతి నిధితో ముచ్చటించుచు ఆధికనభ్యులగు వెయినార్డు గారువిచారణలోదెలిపిన అసంగతవాక్యములనుఖం డించిరి. తాము మంత్రిపదవికినాల్గుసార్లు రాజీనామా నిచ్చుటకు బ్రయత్నించితి మని లాలా హరికిషన్ లాల్ గారుదెలిపినపుడుద్వంద్వప్రభుత్వవిధానమెంత దుస్సహముగ నుండెనో గ్రహింపవచ్చును. అను భవశాలులగు హైందవోద్యోగు లిటుల దెలుపు చుండ, ఏపక్షమువారును సంస్కరణవిధానమక్కర లేదని మొరబెట్టుచుండ, ఒక అడుగయినను ముగ దుకు గడలమని పాలకులు దెలుపుటవలన తమకు గాని దేశమునకు గాని శ్రేయము గలుగనేరదు.

విదేశ వార్తలు

బ్రిటిషుపార్లమెంటు ఎన్నికల

తదనంతరము

జనీవీపు గారి లేఖావిచారణ

జపానుభయములు

లండన్, నవంబరు 1:—ఇంకను ఒక్క ఎన్నిక ఫలితము తెలిపలేదున్నది. కాని ప్రస్తుతము కన్సర్వేటివులకు అందరి కంటే 210 స్థానములు స్పష్టముగ ఎక్కువ వచ్చినవి. వివరములు:—

కన్సర్వేటివులు	408
కార్మికులు	152
లిబరల్సు	40
కాన్సిల్టేషనరీస్టులు	7
ఇతరులు	4

క్యాంబ్రిడ్జి విశ్వవిద్యాలయపు ఎన్నికలందు కన్సర్వేటివులకు మార్పుగలుగలేదు. రాలెస్టన్ శరీరజ్వర బట్టుగా రైన్సు కొనబడిరి.

అనుకొన్న ప్రకారము మగ్నోనాల్డు గారు తక్షణము మంగళవారము మంత్రిసభ అయినపిదప సార్వభౌమమునకు కాజీ హమానిచ్చినవో బార్లింగ్ గారు పరిపాలనము చేర్చుటచేయుటకు పార్లమెంటును 18 తేదీని సమావేశపరచుటకును నిలగును. మొదట కొద్దిరోజులు క్రొత్తసభ్యులు ప్రభుత్వ ప్రమాదమును గ్రోసుటతో గడచును. వక్రము ఎన్నుకొనుటతోడను సరిపోవును. సార్వభౌమని యుపన్యాసమును వినుటకు కాను స్థానభగ్గుడదు. వచ్చేవారమువరకు మామూలుపనిగూడ చేయరు. దీనివలన పార్లమెంటు క్రొత్తసభ్యులకు అన్ని కాఖిలతోడను పరిచయముగలుగుటకు అవకాశ మేర్పడును.

మగ్నోనాల్డు గారి రోజుపుగ చేకర్చుట విశ్రాంతి గొనుచున్నారు.

బార్లింగ్ గారు కూడ లండనునువదిరి. 48 గంటలవరకు రాచకీయము లన్నిటిని మరచిపోయెదననిరి. దేశమంతయు ఇట్లు చేయవలెననిరి.

జనీవీపు లేఖావిచారణసంఘము

లండన్, నవంబరు 2:—రాంకే మగ్నోనాల్డు, ఫార్మర్ ప్రభువు, హార్లెస్ ప్రభువు, ఆర్చర్ హెండర్సన్ గార్లు జనీవీపు గారి లేఖనుగూర్చి విచారించుటకు నియమింపబడిరిని తెలియుచున్నది. జనీవీపు గారి లేఖ తపాలా కార్యాలయముద్వారా ప్రభుత్వమువారికి చేరలేదని ఇప్పటికి నమ్మకముగలెను.

కొంతమంది మాత్రమే ఎన్నికలందు అవకాశముగాంచి రట. మగ్నోనాల్డు గారు రాజీనామా నివృత్తపుడు మెక్విటీకు వాటాలలో తన ప్రసక్తిసంతను వదులుకొనువట.

జపానుభయములు

టోక్యో, నవంబరు 1:—బ్రిటిషు ఎన్నికలచే సింగ పూరు వాతావరణమునుగూర్చి తలచెట్లెద రసకొనుచున్నాడు. ఇంపీరియలు ప్రిఫరెన్స్ గూడ ప్రవేశపెట్టెననియు దీనివలన జపానుకు భారతదేశ వర్తకవిషయములో ఇతరచోట్లకు చాల నష్టము గలుగని భయపడుచున్నాడు. రషియాపట్ల ప్రభుత్వము వారి వైఖరి రెట్టుండునోయని పలువిధములుగ ఆలోచించుచున్నాడు.

మత్తుపదార్థముల వర్తకమును

తగ్గించుట

మాస్కో, నవంబరు 2:—నవంబరులో జనీవాలలో మత్తు పదార్థముల వ్యాపారమును తగ్గించువనమై ఆలోచించుటకు జరుగు యధిక జాతీయలివాలు ఆహ్వానింప సోవియటు ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించి పార్లొనజాల మనిరి. ఎవరిమట్టుకు వారు వాతవిలాభము నిమిత్తము ప్రయత్నించుటచే తాము పార్లొనజాల మనిరి. అంతియగాని మొత్తమువార జుత్తుపదార్థములపై వాడి కడలుటకు వీరు ప్రయత్నించుట లేదనిరి.

లండనులో దౌర్జన్యము

నకలత్వాలా-బోల్లి విస్తలు

లండన్, అక్టోబరు 30:—నకలత్వాలాగారు జయ ముగాంచిన ప్రదేశములందు పోలీసువారు జనసమూహమును విడదీసిరి. ఎన్నిక ఫలితములు ప్రకటితమైన సకలత్వాలాగారి విప్లవకారుల చిహ్నమును పతాకము వెగురవేయును అనచు లతో సకలత్వాలాగారు ఊరేగిరి.

కర్ణాట ప్రభువు ఈ ప్రదేశమునకే ప్రత్యర్థిగ నిలచెను. అతనిని స్వాతంత్ర్యపరచి అల్లరిపెట్టిరి. మాట్లాడకుండచేసిరి. తరువాతానికి పోలీసువారు రంగరక్షకుల నియమింపవలసివచ్చెను.

పాడైన మోటారుబండియొకటి ఎట్టదీపములతో మగ్నోనాల్డుగారి ఛాయాపటముతో ప్రజలుత్సాహముతో డొనింగు వీధికి ఊరేగించుచు గొంపోయిరి. పోలీసువారి బండిని స్కాట్లండుదొడ్డికి గొంపోయిరి. ఈబండిని మగ్నోనాల్డుగారి నివాస స్థలముదగ్గర వదలిపెట్టిపోయిరి. ఒకచోటిలో విస్ఫుల్తునందిరి.

చీనామంత్రి లండనును

రాజీనామా నిచ్చుట

క్రొత్త మంత్రివర్గము

పీకింగు, నవంబరు 1:—ఒక్క హంగ్ పూమంత్రి రాజీనామాతప్ప తక్కిన మంత్రుల రాజీనామా నంగీకరించిరి. హంగ పూగారు తాత్కాలిక ప్రధానామాత్యుడుగ నియమించబడినాడు. డాక్టరు హ్యంగుగారు విదేశాంగమంత్రిగ నియమింపబడిరి. వీరిద్దరును పెంగుయానియంగుగారి ఇష్టలే. ఇతర మంత్రి వర్గము వారు ఏ పక్షమునకు కేంద్రని వారు. ఒక్క వాంగ్మయికింగు, వ్యాంగుయంగ్మింగుగార్లు మాత్రము పాంగ్మో లికాంగుకి ఇష్టులు.

ఓడగట్టెక్కుట

లివర్పులునుండి కలకత్తాకు బయలుదేరిన క్లాక్ లె నరు అను ఓడయొకటి న్యూజెర్సీ లులో గట్టెక్కినాడు.

ఇంగ్లండు వైమానిక రక్షణము

లీక్స్, నవంబరు 1:—వైమానిక సర్వసేనాధిపతిగ జనవరి 1 తేదీనుండి మార్చులు 15 వాకా సాల్వండుగారు నియమింపబడుదురు. నిరంకు ప్రభుత్వమువారు రొప్పకొన్న వైమానిక సంరక్షక ఏర్పాటుల ననుసరించి చేయబడిన నియామకము. ఈవిధానము ననుసరించి దేశీయరక్షక సైన్యముగ 52 పటాలను లేర్పాటు చేయబడును. దీనికివలయు అన్వేషక జ్యోతులు, కత్ ఫ్లై కళ్ళములు మున్నగు సాధనములన్నియు ఏర్పాటు చేయబడును.

జావాకు వైమానిక పయనము

కన్స్టాంటినోపిలు, నవంబరు 2:—డచ్చి వైమానికులు ఫిలిప్పీన్లనునుండి ఇచ్చటకు వచ్చిరి. అంతని శేష మేమియులేదు అంగోరాకు చేరుబడుటకు డేదెదు. అచ్చటనుండ ఆల్లిపో, బగ్దాదు కేగెదరు.

జర్మనువర పత్రిని గొప్పాడుట

కు విదేశములందు, ఆర్థికమంత్రి పమ్మిత్రిలే: దేశ పత్రికు సంఘముల తరపున ఋణమును కేయరాదని తెల్లిన ప్రభుత్వము వారు ప్రకటించిరి.

మునిసిపలు ఎన్నికలు

ఇంకోక యూనియన్లను లిబరలు కలయిక

లీక్స్, నవంబరు 1:—లండనుగాక నేను ఇంగ్లండు వేల్సులో 300 బతోలందు ప్రదేశములు ఎన్నికలుజరుగుచున్నవి. ప్రత్యేకమునంతును, పట్టణమునందను కార్మికులు మరింత ఎక్కువ ప్రాతినిధ్యమును బడెను ప్రయత్నించుచున్నారు. చాలచోట్ల లిబరల్సు కన్సర్వేటివులు ఏకమైరి. ఈసంవత్సరము ప్రత్యేక ఆర్థిక ఎన్నికలకు ప్రయత్నించుట లేదు.

వేంట్లీ పద్ధత్యము

తుదిరంగము

వేల్సుయువరాజు యభిప్రాయము

లండన్ నవంబరు 1:—ఆఖరురోజున వర్తమాను కురిసెను. అయినప్పటికిని పెండలకడ చాలమంది వచ్చిరి. వర్తకము అన్ని మంటపములందును జోరుగ జరిగెనన వచ్చును. వేల్సు యువరాజుగారి యుపన్యాసమును వినుటకు చాలమంది కేరిరి.

50000 మంది వచ్చిరి. ప్రవర్తనరంగమంతయు బాడి బండతో జలమయమై యుండెను. ముందు ఒక అరగంట సైనికసంగీతము జరిపిరి. పనివాండ్రు నీటిని ఆవలికు బోవుటకు కాల్యులను త్రవ్వించుడిరి. వేంట్లీ ప్రవర్తనము సామ్రాజ్యమునకు మహోపకారము చేసెననియు ఇంగ్లండులోనున్నవారి కిని అధినివేశ ప్రజలకును పరస్పర పరిచయమును స్నేహమును గలుగజేసెననియు సానుభూతిని గలుగజేసెననియు వేల్సు యువరాజు నెను.

18000 000 మంది వచ్చిరి. ఇందులో 5000000 పిల్లలున్నారు. మరల ఈ ప్రదర్శనము సాగించుటకు ప్రయత్నించు చున్నారని వింటి ననుచు యువన్యాసమును ముగించిరి.

కోకో వర్తకము

కోకోను తయారుచేయు సంఘమువారు లండనులో కేంద్రసంఘముగ ఏర్పడిరి.

బెంగాలు పరిస్థితులు

టైముస్ పత్రిక విషఫూలతమును వ్యాఖ్యలు

లండన్, అక్టోబరు 29:—బెంగాలు పరిస్థితులనుగూర్చి వ్యాఖ్యయొనగ్గుచు టైముస్ పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది.

మాస్కోతో దగ్గరసంబంధముతో మెలగుచున్న బెంగాలు విప్లవకారులు బోల్షివికులతో స్నేహముతోనుండుటకు అసాధారణపుప్రయత్నములను జేయుచున్న బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారికి భయపడ నక్కర లేదనుచున్నారు.

నిర్బంధ విధానము

సుగూర్చి భారతీయు లనుకొన్న సంగతినిగూర్చి ప్రస్తాపించుచు ఈవైఖరిని చాలకాలముక్రిందటనే గుర్తించితి మనుచున్నది.

వాకాన్ట్రా అర్బు మిల్లుగారు తీవ్రముగ ఖండించిరి. ఇతర చోట్లకంటె ఇండియా ప్రభుత్వాధికారులకు ఎక్కువ కఠిన కాసన ప్రయోగాధికారము నీయవలె ననుచున్నారు. భారతీయులు హత్యలకంటె ఉరిదీయుటవలన ఎక్కువ ఉండేకేసులగు దురుగుటచే ప్రభుత్వాధికారులకు ఎక్కువ అధికారము నీయవలెనని మిల్లుగారు నిరి.

థిన్లీ సామ్రాజ్యసభలో అధికసంఖ్యాకులను నిర్దాక్షిణ్యముగ దూరము ఒక్క కఠినకాసన ప్రయోగమే మందుగాదనుచున్నది. పోయిన ఎన్నికలందు స్వరాజ్యవాదులకు గలిగిన విజయమునకు అవకాశము లేకుండ రాచకీయ ఎత్తుకు ఎత్తియుండ కలసెను.

హిందువులలో వైనికతగలివారిని, బలాధ్యులగు మహమ్మదీయులను పంచములను వేర్వేరు కాసనసభలందున్న ప్రజా ప్రతినిధుల మనిషింపకొని వారికి పోటీగ నియమింపవలె ననుచున్నది.

మాంఛెస్టరు గార్డియను

బెంగాలులో విప్లవయుద్ధమును అడంచుటకు ఇంగ్లండు అధికారమును తీసికొనును. తీసికొను కత్తిగలదు. అవసరమునో ముందుగూడ మరింత కఠినచర్యను దీసికొనుచున్నది.

చీనా పరిస్థితులు

సంధిరాయ బారములు ప్రారంభ మగుట

లీన్స్, నవంబరు 3:—పెంగు యూనింగు వుపేష్టాతో, సుధిరాయ బారములను ప్రారంభించిరి. ఈ బోర్డు తాత్కాలిక యుద్ధవిరామము ప్రకటించబడినది.

కన్యార్పేతి ప్రభుత్వము

భారతదేశ పాలనా విధానము

సర్ జోయిన్సన్ హిక్కుగారి యుపన్యాసము

వచ్చేరాజప్రతినిధి దేవక్షమైరు ప్రభువు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, నవం 4:—కన్యార్పేతి ప్రభుత్వము గూర్చి ప్రస్తావించుచు సర్ జోయిన్సన్ హిక్కుగారి యిట్లు తెలియజేసిరి:—పరిపాలనము జేయునట్లేదని ప్రభుత్వము యందును భారతదేశమునకు ప్రభుత్వమువారు గొప్పస్వాతంత్ర్యము నొసగిరి. కాని భారతదేశప్రభుత్వమున కంతకు చినరకు బాధ్యత ఇంగ్లీషు కార్యాలయముతో గూడుకొన్నది. భారతదేశమును గూర్చి ఇదివరలో ప్రవేశపెట్టిన పూర్వపువిధానమును మార్చునట్లేదనియు, మార్పులకు ఇష్టము లేదు. కాని బ్రిటిషుప్రభుత్వమును కూల్చి ఏవిధమగు దౌర్జన్యముగాని రాజద్రోహము గాని ఇండియాలో ఉండరాదు.

భారతదేశ రాజప్రతినిధి

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, నవం 4:—రాజోవు భారతదేశ రాజప్రతినిధి దేవక్షమైరు ప్రభువుగ నుండవచ్చునని డెయిలీ క్రానికలు ప్రతీక తెలుపుచున్నది.

నల్లమందు త్రాగుటను మాన్పుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, నవం 4:—మార ప్రాచ్యదేశమున నల్లమందు తినుటను మాన్పుట జాతీయతెలివారు ఏర్పాటుజేసిన అంతర్జాతీయసభ నేడగుడనని జనీవావార్తలు తెలుపుచున్నవి. నల్లమందు తినుట కలవాటుబడిన దేశములన్నిటినుండి ప్రతినిధులువచ్చిరి.

చీనావార్తలు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, నవం 4:—టీన్సిక్ వార్తల్లు తెలుపుచున్నవి:—పెంగుయూసింగుగారిపై పూపూపిగారిదారిపూర్తిగ భయపడెను. పూపీగారు దక్షిణముఖముగ ఓడక్కిపోవుటకు గాబోలు తాకును బయలుదేరిరి.

పెంచి రాజకీయములు

సోషలిస్టు పక్షమువారి లీగ్యురము

ప్యారిస్ నవంబరు 3:—హాన్ వార్తల్లు తెలుపుచున్నవి: సోషలిస్టు పక్షమువారి జాతీయసభవారు, తమ వ్యక్తిత్వమును నిలుపుకొనుచు ప్రభుత్వవిధానమును ఆమోదించుచు ఏకగ్రీవముగ తీర్మానించిరి. ఆర్థికపత్రమును అంగీకరించుటకు గూడ చాలమంది తీర్మానించిరి.

పౌరశీక ప్రవృత్తములు

భక్తియారీల తగవులు పరిష్కారమగుట

టెహరాన్ నవంబరు 3:—భక్తియారీల తగవులు పరిష్కారమైనవి. సలూ దఫులాగారు బద్దాదుకు బోయిరి.

సర్ నరసింహశర్మగారి సంచారము

వారణాసి, నవంబరు 1:—సర్ బయ్య నరసింహశర్మగారు ఆర్యేయాలజకలు పరిశోధనకుగాను జేయుచున్న సంచారము నేటితో ముగిసినది. శేషు డిల్లీ బోయెదరు. వీరిచ్చట కాశీమహారాజు వారి ఆధిగానున్నారు. (ఆంధ్రప్రదేశ్)

బాల్వికు కుట్ర కేసు అపీలు

విచారణ ప్రారంభమయ్యెను

అలహాబాదు, నవం 3:—బాల్వికు కుట్ర కేసునందు కాన్పురు సెషన్సుజడ్జిచే నాలుగువత్సరము కఠినశిక్ష విధింపబడిన నలినభూషణదాసుకు ప్ర గారును మరియుపురుష హైకోర్టులో అపీలు జేసియుండిరి. ఈ అపీలు విచారణ అలహాబాదు హైకోర్టు ఛీఫ్ జస్టిసుగారు న్యాయ సర్వీస్ గ్రాంటు న్యాయ సర్వీస్. సి. పి. గాల్గులగారు నేడు ప్రారంభమైనది. కాను అప్పీలుగారు ప్రభుత్వతరపు పక్షిలు.

కపిలజేవ మాలవ్యాగారు ముద్దాయిల తరపున వాదించెను. 121 ఏ సెక్షను చదివి వినిపించి కర్నూలు కేయిగారు రజావు జేయదలచిన నేతములు నాలుగును యాదీతిగా చెల్లిపెను:—

(1) ఐనోపాదేశముందు “కమ్యూనిస్టు ఇంటర్నేషను” అను సంస్థగలదు (2) ఈసంఘము వారు ప్రాచ్యదేశములలో గూడ యిట్టి సంఘముల స్థాపింపదలచిరి. (3) ఎం. ఎన్. కాయగారిం దుసభ్యులుగా నున్నారు. (4) ఈ నలుగురు ముద్దాయిలు బ్రిటిషు ఇండియాలో సర్టికాథా సంఘము నొకదానిని స్థాపించుటకు కుట్రపన్నిరి. ఈనాలుగు నేరములు వారిపై రజావు కాలేదనియు, వారు నిర్దోషులనియు, మాలవ్యాగారు వాదించిరి. విజయ ప్రాసిక్యూషనువారు దాఖలు చేసిన దాఖ్యమెంటులు, అనగా డెల్టా న్యాయ ప్రయంపబడు మాడవకమ్యూనిస్టు పత్రికయు, మరికొన్ని తేఖులును నిజమైనవిగా సాక్ష్యము నందు రజావు జేయబడలేదని చెల్లిపిరి. వాదన జరుగుచున్నది. కర్నూలు కేసారి సలహాల గైకొనుచు కాను అప్పీలుగారు ప్రభుత్వము తరపు వాదించుచున్నారు.

(ఆంధ్రప్రదేశ్)

బర్మాలో నిర్బంధనిధానము

బార్డసన్యాసిని రాజద్రోహముక్రింద శిక్షించుట

రంగూను నవంబరు 3:—ఆడేసియా వాంతూగారు, బార్డసన్యాసి (బాతీయవాది) రిటె. ఉత్తమగారు విచారించబడుచుండిరి కోర్టుయెదుట ఉపన్యసించెననియు, ఆఉపన్యాసము ప్రభుత్వమువారిపై ద్వేషము పుట్టించునట్లుండుటచే 124 ఎ రాజద్రోహపు సెక్షనుక్రింద శిక్షారువాలని తేటదిన కేసునందు జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారు తీర్పుజెప్పిరి. వారికి ఒక సంవత్సరము విడిశైవు విధించిరి.

అక్రమసంఘములు

రంగూను నవంబరు 1:—తేయటిమో జిల్లాయందు 44 సంఘములును, ధరవాటిజిల్లాయందు వేరొకటియు అక్రమ సంఘములుగా క్రిమినలు లాసవరణ చట్టముక్రింద ప్రకటించబడెను. (ఆంధ్రప్రదేశ్)

బర్మీయుల సంఘము

రంగూను, నవంబరు 3:—బర్మీయులసంఘము జనరలుసభవారు రంగూను హైకోర్టునందు ఇరువురు బర్మీయులను ఒడ్డులుగా నియమింపవలెనని ప్రభుత్వమువారిని గోరుచు తీర్మానించిరి. (ఆంధ్రప్రదేశ్)

నాగరికతకివి లక్షణాలు

తెల్లవాళ్ల లెక్కనకారం యిది యిరవయ్యో పురుషుల తరం నవనాగరిక ప్రపంచకాని కిది కృతయుగం అంటారు పెద్దలు:

గాప్పగొప్ప పట్నాల్లో మనిషిబల్లెక్కతారు నాగరికులు. ఈబల్లెను గ్రాంథికంగా రిక్షాలంటారు లెండి.

“గాప్పగొప్పల్లంతా గుర్రబల్లెక్కినట్లు మనిషిబల్లెక్కతుంటే కొంచెంపాటోళ్లం మనం మనుషులను తింటేయే” అని తలచి బ్రిటిషు న్యూగినిస్టో వున్న పాపుయన్ల సరాహారం నాగరికతకు లక్షణంగా పెట్టుకున్నారు. చూశారా నాగరికత ఎట్లా వుందో?

ఇంగ్లీషివిత్తం. పాపియన్ల సోషల్ లాప్రకారం ఎంత శ్రమన్నా ఒక్కమనిషి నెత్తురై నా పిల్లనివాడికి పెట్టి చేసికొనే ఆర్హత లేదంటే.

నగరాల్లో పెద్దలంతా నాగరికతో, నరవాహనమో అంటుంటే, ఆడవుల్లో చిన్నలంతా సరాహారమో అంటున్నారు.

గవ్వరుదర్బారు

కలకత్తా, నవంబరు 1:—వంగరాష్ట్ర గవర్నరు 2 వ తేదీన ప్రభుత్వమందిరమునందు దర్బారు జేయుదురు.

పంజాబు శాసనసభ

లారెన్సువిగ్రహముపై చర్చ

లహోరు నవంబరు 1:—రానున్న పంజాబుశాసనసభ యందు 32 ఉద్యోగతర తీర్మానములు చర్చింపబడునట్లు నిశ్చయింపబడెను.

మాటకోడుపెనున్న లారెన్సు కిలావిగ్రహమును అచ్చోటినుండి తీసివేయవలెనని ప్రభుత్వమువారికి శిఫారుజేయు తీర్మానమును కేప్టను ధనరాజభాసినుగారు ప్రతిపాదించుచున్నారు. లాహోరు మునిసిపలు కమిటీయందు మహమ్మదీయులకు స్థానముల ప్రత్యేకించుటగూర్చి జరుగుచున్న వాదప్రతివాదనల నిలుపుబేరునలెనని హిందూసభ్యులు ప్రతిపాదించెదరు. శాసనసభసభ్యులి లేవిది యిక్కుముందు లాండుసెటిల్మెంటు మార్పుజేయ కారని కిక్కుసభ్యులు ప్రతిపాదించెదరు. రానున్న ఐదుసంవత్సరములలో రాష్ట్రమంతటను నిర్బంధతైలినువివ్యను స్థాపించవలెనని ఆచార్యసరుసభ్యుడు ప్రతిపాదించును.

ఉద్యోగ కార్యక్రమమునకుగాను 6 కోజులు ప్రత్యేకించబడెను. ఆపృథు పన్నులచట్టము, అధ్యక్షుని జీతనిర్ణయ చట్టము, సబ్సిమెంటరీగ్రాంటులు, స్టాడింగ్ అర్డరుల సవరణ చ చర్చించబడును.

పంజాబుప్రభుత్వ ఎక్సైజు పరిపాలనగూర్చి ప్రభుత్వము వారు నివేదిక ప్రకటించిరి. మై. త్తము రాబడి తక్కువ యైనను పన్ను విధింప నర్హమగు వస్తువుల సంఖ్య హెచ్చినది. దేశీయసారామ్రముగా తయారుజేయు కేసులధికమయినవి. వీనివలన కాంతిభంగమువచ్చును. కొకేసువాడుక హెచ్చినది. కొందరువైద్యులు రోగులకు కొకేసుమందుగా నిర్ణయించున్నారను వదలి రుజువుకాలేదు. కాని అట్లు జరుగుచుండవచ్చునని మూల్కాను కమిషనరు నూచించునట్లు ప్రభుత్వమువారు నివేదికయందు ప్రకటించిరి. (ఆంధ్రప్రదేశ్)

అగ్రజాతి హిందువుల శత

వైకంఠుండి తిరువేంద్రము కాలినడకను

బోవుచున్నది

శ్రీయుత మన్నాత్ పద్మనాభపిల్లై జతనాయకుడు

కొచ్చి, నవంబరు 3:—నాయకు సంఘప్రముఖుడును సంఘసంస్కర్తయు నగు శ్రీయుత మన్నాత్ పద్మనాభపిల్లైగారి యాజమాన్యమున నిన్నున వైకంఠుండి బయలుదేరి కాలినడకను సుమారు 100 మంది సంఖ్యగల హిందువులతో తిరువేంద్రము బోవుచున్నది. జత అధికారులలో ఎ. కె. పిల్లై, యస్. పద్మనాభమిసన్, డాక్టర్ యస్. కె. నారాయణన్, యస్. బాలకృష్ణపిల్లైగార్లు ముఖ్యులు.

పడమటికోడునందు ప్రార్థనల గావించి కట్టుత్తుముట్టికి జతప్రయాణమయ్యెను. అక్కడినుండి ఎట్టుమనురుబోయెను. స్థానికహిందూఆగ్రజాతులు మంచి ఆహ్వానము జతవారికిచ్చిరి. ఎట్టుమనురునుండి నేటిఉరయమునకు కొట్టాయము జత చేరెను. అక్కడనుంచి ప్రదర్శనముగావించబడెను. వారిపాడుగునను జతను జూచుటకు వేనశేలు ప్రజలవచ్చిరి. జతరలపెట్టిన కార్యము నెరజేరుగాకయని ఆశీర్వదించుచుండిరి. నేటి సంద్యా రాగసమయమునకు చంగన్ చెట్టి జత చేరును. రాత్రి యిచ్చటనే విశ్రమించును. జతప్రయాణమై బోవుచుండ పెక్కుమజిలీలలో క్రొత్తసభ్యులువచ్చి జతతో జేరుచుండిరి. (ఆంధ్రప్రదేశ్)

ధర్మపురం కూసీ కేసు

నాగపట్నం, అక్టో 31:—ధర్మపురంలో జరిగిన హత్య కేసు జిల్లాజడ్జిగారియెదుట విచారణ జరుగుచున్నది. ప్రాసిక్యూషను తరపు ఇరువురుసాక్షులు విచారింపబడిరి. సముదన స్పెక్టరు నవేళయ్యరు 29 వ తేదీన హత్యజరిగిన దని విని, వెంటనే అచ్చోటికి సబుమేజిస్ట్రేటుతోబోయి, కనమడహసముగా కుండ నిలిపి వలయుసమాచారము తెలిసికొనె నాయు, మరునాడు సర్కిలుఇన స్పెక్టరు వచ్చి పరిశోధించెననియు చెల్లిపిరి. (ఆంధ్రప్రదేశ్)

సుఖాలాలు గుప్తగారి శిక్ష

టారము రాజస్థాను రాజద్రోహపు కేసునందు అశ్విరు సిటి మేజిస్ట్రేటుగారు రామనారాయణ చౌదరిగారిని విడుదలజేసిరి. సుఖాలాలు గుప్తగారికి ఒక యేడు కఠినశిక్ష విధించెను.

రాటమి మహిమ

(ఆచార్య ప్రభులచంద్ర రాయ్)

కొన్ని నెలలనుంచియు రాటమి విజృంభించింది. మరల పై తయారగు బట్టకు రాటమి పై తయారగునది పీటుకాదని ఆర్థిక తత్వవేత్తలు చెప్పి ప్రాతపలుకులపటిమ పొడైనది. ఆవిధముగ జరుగక తప్పినదికాదు. మనశ్శక్తి నూపించుకొని, చర్చల సలహా మాత్రమున మనకష్టము లంతరింపజాలవు. మాటలతో నాలోచనలతో ప్రయోజనములేదు. వీటివలన మనము ప్రజల దాండ్రము నొక పీడమైనను పొగొట్టజాలము. ఆచరణాంతరము, సాధ్యా సాధ్యముల గుర్తింపవలెను. కాని రాటమిల చేబట్టి, తమకు నుద్దరించునది రాట మొక్కటియే యని విశ్వసించి, ఖద్దరునకై కృషి సల్పుచున్న భారతదేశీయులవంకకు దృష్టులు ప్రసరింపజేయబడుచున్నవి. వారి కైపునకు త్రాసు మొగ్గుచున్నది. రాటమిపై వడుతువాడు గంటకొక కాని డబ్బు సంపాదించుచున్నాడు. రాటమిలేనిచో నాడు సోమరియై యుండువాడే, ఇది ఊహకాదు. నిత్యముగా యిపుడు జరుగుచున్న తీరు. రాటమిపై నూలు తీయు నభ్యాసమునందు కాశల మేర్పడినచో యింకను సంపాదించుట కాస్కారముండును. పరిశ్రమగూడ సత్సారాభివృద్ధి జేయును.

అసామ్యుదాబాదులో తీర్మాకములు జరిగిన కొలది దినములకు నేను వడుకుట నారంభించితిని. ఇపుడు నేను గంటకు 200 గజముల నూలు తీయగలను. అది 10 వ నెంబరునూలుని చెప్పవచ్చును. మీ ర్థా పూ రు పా ర్క్కు ఖా దీ ప్రదర్శననుంచి టిటిపల నొక నూలు వడుకు పోటీ పరీక్ష జరిగినది. అందు గంటకు 300 గజములు వడుకుగలవారే పోటీకి నిలవజడవలసియుండెను. ఆపోటీయందొకయువకుడు గంట కారువందల గజముల నూలు తీసెను. ఒకరోజున నొక పాంచాలయువతి, ఉత్తమకులసంజాత, తన కాశలమును గను పరచెను. గృహకార్యముల నిర్వర్తించుకొనుచు, నడుమ పిలుకలిగినపుడెల్ల వడుకుచు, ఆ వడుచు దినమున కైదు తులముల నూలైనను తీసి తీరునట.

బంగాళమునందు జనసంఖ్య 5 కోట్లు. అందుగురి కొక్కడు చొప్పున వడికి రోజుకు ఆర్థికా సంపాదించినచో ఆసామ్యు నెలకొక కోటియగును. సంవత్సరమునకు 12 కోట్లు సాముకు బంగాళమున తయారగు యీ నూలుతో నిచ్చటనే గుడ్డ తయారుచేసినచో నది బంగాళమునకు టంచుగా సరిపోవును. ప్రతి 5 నురికిని ఒక అడుదిగాని మగవాడుగాని మొత్తముమీద వడుకునది దినమునకు 2 గంటలున్నచో బంగాళమునకు కావలసిన బట్ట బంగాళమే తయారు చేసికొనగలదు. ఇందుల కెంత పిలుగలదో యోచింపుడు. రాటమి యొక్క మహిమను వ్యాపింపజేయుటకు ఖాదీ ప్రతిష్ఠాన సభ్యులు విపుల ప్రయత్నముల జరుపుచున్నారు. ఒక నెలలో నొక పడుచు వీరి ప్రోత్సాహమున 60000 గజముల నూలు వడికినది. ఈ నెలలోనే ఒకవారముమొ జబ్బుగానుండి వడుకలేదు. 60000 గజముల నూలుగా 5 పంచలగును. ఒకపడుచు ఒక నెలలో 5 ధోవతుల నవర్చుకలిగిన నూలు తీసినది. భారతదేశమున దరహముమీద తలకు 13 గజముల బట్ట కావలెను. అట్టిచో కుటుంబమునకు 5 గురున్నచో వారికి సరిపోయిన గుడ్డ పోను 9 నెలలు వడికిన దానిపై ధనమెంతయో ఆర్జించవచ్చును. నెట్టెంబరునూలుదా కొకపడుచువాడు 80000 గజములనూలు చందా పంపనున్నాడు. ఈనూలు 6½ పంచలగును.

భారతదేశమంతయు ఖాదీనిధరించి సాభాగ్యమును బడయగలదియు రాగలదని నాకు గోచరించుచున్నది. ఈ ఆశయే నన్ను ముసలితనమునందున్నను ఉత్సాహపూరితుని గావించి ఖద్దరుపై ప్రేమచే పిచ్చివైతినిచి నాశక్తిని మిన్నముట్టజేయుచున్నది. నాయుత్సాహము నుపొంగించుచున్నది. నా ఆకాగమ్యస్థానము నా కనతిహరమంతున కానబడుచున్నది. ప్రచారకులుత్సాహ ముద్దీపింపజేతులేని జయము సుసాధ్యము. కుటుంబమునందొక్కడు శ్రమ తీసికొనినచో కుటుంబమున కంతయు సరిపోవుబట్ట తయారగుచుండ, విదేశవస్తువులను గాని? మరలబట్టలగాని వాడుట లజ్జాకరము, హాస్యాస్పదము. ఒక పడుచుగాని నృదయవతిగాని కుటుంబమునకు శ్రమపడలేదా, వడుకుటయనినంతనే జడిసి పెక్కురు పెనుకాసుదులేలే! వడుకుటయం దెంతహాయి, ఎంతసౌఖ్యము కలదో గ్రహించిరా?

ఉన్నతజాతులు, భాగ్యవంతులు, నూలువడుకుటగుర్చి రెండుముక్కులను చెప్పెదను. భారతదేశము దూదివడుకుట మీదనే ఆధారపడి యుండునటుల చేయుటలో వింతలేదని తెల్పిని కొనిన తరువాత సామాన్యజనములకు

రాటమిపై నమ్మకము కలుగజేయుట తేది యుత్తమార్గమే అలోచించుట యవసరము. ఈపనిచేయవలసిన దుష్టమనుజులే. ఉత్తమకులజాతీ విదేశవస్తు ప్రవేశమునకు కారకులు. ఉత్తమకులజాతీ భారతదేశ దానిద్ర్యమునకు బాధ్యులు. ఉత్తమకులజాతీ భారతీయులనాశన హేతుభూతులు. అందుచే ఉత్తమకులజాతీ తప్పని సరిగ శరీరపరిశ్రమచేసి, నూలు వడికి, మూలంబుబడియున్న పల్లెంబుగూడ పాటకపు జనములు నూలువడుకుట్లు చేయుటకు మార్గదర్శకులు కావలయును. మొదడును చికాకుపరచుకొని, పాడు చేసికొనిన, శ్రమకు రాటమిపై నూలువడుకుటయే విరామము.

ఈయందయును నేనొక రసాయన విషయమునుగూర్చి 2 గంటలు చదివితిని. నామెదడు చెదర నారంభించినది. విరామమునకు వెడకులాడి తుదకు రాటముకడకేగి అరగంట వడుకు నప్పటికి మొదడు చల్లబడినది. ఇంతకన్న మంచియదాహరణము నిచ్చెదను. మహాత్ముని దీర్ఘపదాసమునందు గూడ రాటమాతని యుత్సాహము నినుమడింప చేసినదని మనము వినియున్నాము. అట్టిచో కలకత్తాలోనున్న సాహుకారులు, లక్ష్మీపుత్రులు, వీరే రాటము నుపయోగింపక నాకు తెలియవచ్చును. ఎల్లప్పుడును పనిచేయుచు నెవ్వరు నుండజాలరు. మధ్యమధ్య విరామముండి తీరవలయును. అట్టిచో వర్తకులు, వ్యాపారస్థులు, వినుగు సాంఘికండ్ రాటము వారికి సాయపడగలను.

రాటమి గృహజీవితమున పావన మొనర్చును. ప్రతిదినమును, శని, శుక్ర, కొడుకు, అన్న, తమ్ముడు, కుటుంబములో నందఱును, కలిసికొనుటకు రాటమిపై నూలువడుకు సమయము కన్న సౌఖ్యప్రదమైన సమయముకలదా? రోజునకొక అరగంట, పాతకులారా, రాటమిపై వినియోగింపుడు. ఈ అరగంటయను జాతీయ శిక్షను గరచుచున్నా ముకొనుడు. లేదా ఒక్కచో సమ్మేళనమగుదుము గదా కుటుంబమువారంతయు ననుకొనుడు. వడుకుటలో కష్టమేమాత్రమును లేదు. మహాత్ముని సంపూర్ణాంగ్యమునకు మనమందరమును నాతులత జెందుచున్నాము. ప్రతిభారతీయుడును, నీపని చేయదననని మహాత్ముడు కోరుచున్న రాట్న దేవత సుపాసింబుటకుగూడ మహాత్ముని ఆరోగ్యముపట్లగల చూపు ఆతురతనే గమపరచవలదా?

(సర్వేపల్లి పత్రిక)

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభ

నవంబరు 11 వ తేదీ మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు గుంటూరు జిల్లా తెనాలిలోని జాతీయ పాఠశాలా భవనమునందు ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభ సమావేశమగును.

కార్యక్రమము:—1 బంగాళా రాష్ట్రములో విటిమ ప్రభుత్వమువారి రవలంబించిన నిరంకుశ చర్యల ఖండనము. 2 అఖిలభారత కాంగ్రెసుకుమిటికి సభ్యుల ఎన్నికలు. 3 గాంధీ పూజానిధి. 4 దేశకారాధక బృందము. 5 ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభ యొక్క తీర్మానములను గూర్చి యోచించుట. 6 వికమత్య మహాసభ తీర్మానము లమలులో పెట్టుట 7 కార్యదర్శక సిబ్బందిలను తిర్చించుట. 8 ఆడిటరు. 9 జాతీయ విద్యావిధానము. 10 పంచమనిధి. 11 కాంగ్రెసు ప్రతినీధి రునుము రు 3 నుంచి రు 1 కి తగ్గించుట. 12 బెల్గాముకు స్పెషలు రయిలు గురించి రైల్వేవారు వ్రాసిన లేఖ. 13 బెల్గాము కాంగ్రెసుకు రామదండు 1116 నుందిని తయారుచేసి పంపుటయున్నా వడుకు నూలు కానుకలు పంపుటయున్నా. 14 ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘ కార్యస్థానము ఖాయము గా చీరాల రామనగంములో స్థాపించే విషయమై ఆంధ్రరత్న దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్య గారి నూచన. 15 స్థానిక స్వపరిపాలనావిధానము. 16 ఇతర విషయములు.

అ|| కాళేశ్వరరావు,

కార్యదర్శి.

మూడవ వాయిదా నూలు పంపినవారి నామములు

సభ్యేతరులు

(ఒక సవరణ)

అక్టోబరు 30 వ తేదీ పత్రికయందు ప్రకటింపబడిన సేర్వలలో 341 నుంచి 346 వరకు గల పేర్లు ప || గోదావరి క్రింద ముద్రింపబడినవి. అది పొరపాటు. అపేర్ల వారు పశ్చిమకృష్ణా వారయి వున్నారు. పేట బాపయ్య.

మూడవ వాయిదా నూలు పంపినవారి నామములు—సభ్యేతరులు

సం.స	సభ్యేతరుల పేర్లు	జిల్లా	రిజిస్టరు నెంబరు	నూలు పాడవు	నూలు నెంబరు
589	పరిమి నారాయణరావుగారు	గుంటూరు	1034	600	7
590	ముదుంబాక వెంకటమ్మ	ప.గోదావరి	1035	2000	22
591	పాన్నాడ గౌరమ్మ	గోదావరి	1036	2000	49
592	పోచిరాజు వెంకటప్పలనరసింహయ్య	గంజాం	1037	200	13
593	కాండు రత్నమ్మ	గోదావరి	1038	1733	20
594	కొత్త సరయ్య	"	1039	100	14
595	తాళ్లూరి బుల్లిసత్యం	"	1040	500	12
596	మల్లిమడుగుల జగన్నాథరావు	విశాఖపట్నం	1041	1500	23
597	పాలడుగు సుబ్బారాయచౌదరి	ప.కృష్ణ	1042	2073	25
598	పోలవరపు నాగేశ్వరరావు	తూ.కృష్ణ	1043	2000	9
599	యర్రెమ్మి కామోజిరావు	గంజాం	1044	570	23
600	మహేంద్రవాడ కోదండరామాచారి	"	1045	400	38
601	మాధవపెద్ది లక్ష్మీనరస్యయ్య	గుంటూరు	1046	1000	29
602	పాలకోడేటి సాంబశివరావు	గోదావరి	1047	133	20
603	సముద్రాల అరవాల	"	1048	266	18
604	పంట్యాననం ముఖిలింగనాయుడు	గంజాం	1049	2000	18
605	కో. లక్ష్మీనరస్యయ్య	విశాఖపట్నం	1050	2500	33
606	కూరికెల్ల బుచ్చిరాజు	గోదావరి	1051	710	13
607	మల్లిమడుగుల ఉపనివద్దేవి	విశాఖపట్నం	1052	2000	22
608	యస్. గోపాలకృష్ణమూర్తి	ప.గోదావరి	1053	1000	24
609	పుల్లగురల రామలింగం	గోదావరి	1054	1450	8
610	కొల్లి శివరామయ్య	గుంటూరు	1055	720	9
611	ద్రోణంరాజు లక్ష్మీపతి	ప.కృష్ణ	1056	233	16
612	మల్లిమడుగుల సీతారామస్వామి (13 సొల్లు)	విశాఖపట్నం	1057	2000	19
613	చెరుగుప్ప లక్ష్మీనారాయణప్ప	అనంతపురం	1058	1140	12
614	పాణ్యం సుబ్బరామయ్య	కర్నూలు	1059	1320	27
615	జొన్నలగడ్డ పున్నయ్య	గుంటూరు	1060	2000	23
616	కలవరిగ లక్ష్మీనరసింహయ్య	గోదావరి	1061	500	15
617	పాలకోడేటి రాజారావు	"	1062	193	19
618	కొలచలమల శీతారామయ్య	గుంటూరు	1063	420	8
619	వక్కలంక శేరిరాజు, ఆకుల వీరస్వామి	గోదావరి	1064	4000	22
620	మల్లిమడుగుల వెంకట్రామయ్య	విశాఖపట్నం	1065	1000	24
621	పట్నం వెంకటసుబ్బారెడ్డి	గుంటూరు	1066	1200	14
622	గ్రంథి రామారావు	విశాఖపట్నం	1067	150	27
623	డి. వెంకటసుబ్బారావు	గుంటూరు	1068	363	14
624	జి. పున్నయ్య	తెలియదు	1069	300	60

సంయుక్త రాష్ట్ర మహాసభ

సంఘాతసాధన త్రైతీయాన మామోదింపబడెను

కాంగ్రెసు సభ్యత్వమునకు నూలుచందా ఆమోదింపబడెను

నిర్బంధ విధాన ఖండనము

విషయనిర్ధారణసంఘము

ర్యోనములు

గోరకపురము, నవంబరు 2:—సంయుక్త రాష్ట్ర మహాసభ విషయనిర్ధారణసంఘము సేతు సమావేశమయ్యెను. హిందూమహమ్మదీయ సమ్మేళనవిషయమునను స్వరాజ్యశక్తియు నిర్వహించుచు కాంగ్రెసుమతమునందు సవరణయొక్కటియు, ఆగ్రహితుల చట్టవిషయమునను తీర్మానములను గావించెను. దేంగాలులోని నిర్బంధప్రయోగవిషయము సమావేశముగా రీతి గుప్త తీర్మానమును ప్రతిపాదించెదరు. జవహర్లాల్ నెహ్రూ, డాక్టరు సయ్యద్ మహమ్మద్, డాక్టరు వి. యస్. ముఖర్జీ, ముకంబర్లాల్ గార్లు బలపరచెదరు.

నిర్బంధవిధానముపై తీర్మానము

అరాచక నేరములను విప్లవ ఉద్యమమును ఆణుబింబము ప్రభుత్వమువారిచే ప్రయోగింపబడుచున్న నిర్బంధవిధానములను బాధనీయ వంగరాష్ట్ర ప్రజలయొడ యీ సభవారు సానుభూతినిజాతులైనారు. దౌర్జన్యరాహిత్యములననే హిందూజాతీయ స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించగలదని యీ సభవారు దృఢముగ విశ్వాసించుచున్నారు. కాన సదుద్దేశ్యముతో నేరములను దౌర్జన్యముగావించు ప్రయత్నములైనను నది జాతీయభ్రాతృభివృద్ధికి ప్రజల ఆటంకముని యీసభవారు నమ్ముచున్నారు. ఏనేరములను అణగివైచుటకై క్రిమినలు లా ఆమెండుమొట్టు అర్థి నెసెనున్న సానుచేయబడినదో యేవిధపక్షాద్యములను నణచుటకు 1818 సం॥ లోని మూడవసర్వత్రమను అమలులోనికి తీసికొనిరావడినదో ఆటికాననులు సక్రమమైన రాజ్యాంగ ఉద్యమములకు భంగముచెప్పుటయొగాక నిర్దోషులకు జైషియులనాన ప్రాణములకు స్వాతంత్ర్యమునకును భంగము గలుగజేయునని సభవారు నమ్ముచున్నారు. ప్రభుత్వమువారి అనుమానముల రహస్యమైనవి ప్రతిపక్షులచే చెల్లబడినవార్తలమీద శాధారణజైయున్నవి. అందుములమున ప్రముఖులమీద మోసిననేరములను యీసభవారు నమ్మకాలకు, వంగరాష్ట్ర యొల స్వాతంత్ర్యము నిర్దోధనము చేయుటకు సమయమును యీ రాష్ట్రముందన్ని రాజకీయపక్షములవారు చేతులు కలిపి వంగరాష్ట్ర సోదరులకు సహాయ మియ్యవలయునని యీ రాష్ట్ర ప్రజలను సభవారు గోరుచున్నారు.

బహిరంగసభ సమావేశము మూడు గంటలకు ప్రారంభమగును.

సంయుక్త రాష్ట్ర మహాసభ

నూలుచందా తీర్మాన మామోదింపబడెను.

గోరకపురము, నవంబరు 2:—పదునెనిమిదవ సంయుక్త రాష్ట్ర సమావేశమునందు స్వామి షాజాహద్ గారు స్వయముగ వదికి నెలనెలకు కాంగ్రెసు కర్పింపవలసిన 2000 గజముల నూలు చందాగా నుండవలయునని గాని సంవత్సరమునకు నూలు అణాల చందా బహిరంగదని నొక తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. ప్రతిజనమును నూలువడికుటచే కాంగ్రెసు ఎల్లదినములందును మానసమునకుండి బనిచేయ ప్రోత్సాహము కలిగించునని స్వామిగారు చెప్పిరి.

నవరణాలు

ఈ తీర్మానముపై సుమారు ఆరేడు సవరణలు చేబడెను. నూలు చందాను 500 గజములకు దగ్గింపవలసినదని ఆబూ మానుడే గారు మొదటి సవరణను చెప్పిరి. ఎవరి కుటుంబములో వారు వదికిన 2000 ల గజముల నూలుగాని నూలు అణాల చందాగాని నుంచవలయునని రామస్వరూప్ గారు రెండవ సవరణను చెప్పిరి. వడుకుటకు తీరికలేదని రైతులు వారిలో జెప్పిర రామస్వరూప్ గారు చెప్పిరి. తమ కార్యక్రమమునం తన మార్పుకొనుచున్నందున యీవిషయమున జూడ ఎల్లభార తీయులను కాంగ్రెసులో పాల్గొనుటకు అవకాశ మియ్యవలయునని చెప్పిరి. రెండుద్వారములను దెరచియుంచవలయుననిరి.

సంవత్సరమునకు నూలు అణాలకాని లేక యేవరంతకు వారు వదికిన 2000 ల గజముల నూలు సంవత్సరమునకు చందాగా గాని ఉంచవలయునని మురారీలాల్ గారు ప్రతిపాదించిరి. గోరకంకర్ గారికి బలపర్చిరి. నూతనము మూల క మ గు చందా సంవత్సరమునకు రూ 4.8-0 లు అగుననియు ప్రస్తుతపు చందా విలువ నూలుఅణాలే యనియు శంకర్ గారు రనిరి. ఇది రైతులకు గడ్డమని వారి ఆభిప్రాయము. అందుచే సభ్యులసంఖ్య తరుగను. ఎచ్చటనుండి వచ్చిన నూలునైనను భారతీయునిచే వడకబడిన 2000 గజముల నూలును చందాగా దీసికొనవలయునని షివప్రసాద్ గుప్తాగారు నూలుసవరణను తీర్మానముపై చెప్పిరి. నూలు సభ్యునిచే వడక నవసరములేదు. 1921 సం॥లో ఒక కోటిసభ్యులు కాంగ్రెసులో నుండిరి. ఇప్పుడు సభ్యుల సంఖ్య 11 లక్ష. నూలు చందా నియమములన గొన్నివేల మంది మాత్రమే కాంగ్రెసు సభ్యులుగనుందురు. నిజముగా తమంటు తాము నూలువడిచుచున్నవారు మాత్రమే స్వామిగారు పాదించిన తీర్మానమునకు ఆదేశ మియ్యవలసినదని డిల్లీగేట్లను గుప్తాగారుగోరి. ఎవమందుగు రధికసంఖ్యాకులతో ఆమోదింపబడిన అసామాన్యవారు తీర్మానము ప్రకారము యీ రాష్ట్రముందరి 5000 ల కాంగ్రెసు కార్యనిర్వహణాధికారులలోను 250 మంది మాత్రమే నూలు చందాలను బంధువున్నట్లు గుప్తాగారు చెప్పిరి. రాజ్యాంగసంస్థగాని నూలుదీయ యంత్రము కాంగ్రెసు గాదని గుప్తాగారు నుడిచిరి.

నెలకు ఐదులుగా సంవత్సరమునకు 2000 గజముల నూలు కాంగ్రెసు సభ్యత్వమునకు జండాగా నుండవలయునని మహారసుమారుసింగుగారు చెప్పిరి.

ముఖ్యమాత్రముగ నూలుదీయుటను అంగీకరించి యెంత నూలు చందాగా పంపవలయునో నది లేక మరి యేవరదానినను నలయునో నది నిర్ధారణకొరకు చెల్లము కాంగ్రెసునకు విడుచుట మంచిదని రఘుపతి సామెగారు ఆరవ తీర్మానమును చెప్పిరి.

ఈవిషయమై దర్బ శాపుచేయవలయునని వంబునాల్ గారు పాదించిరి.

ఐదుగంట రీతీర్మానముమీద చర్చ జరిగెను. తుదకు కాంగ్రెసు సభ్యత్వమునకు స్వంతముగ వదికిననూలు చందాగా నుండవలయునని ఆధికసంఖ్యాకులచే సామోదింపబడెను. ఎంతనూలు బంపవలయునో నది తెల్లముకాంగ్రెసు తీర్మానము నకు వదలవలయునని.

(ఆ. ప్రె.)

* * * * *

మూడవదిన కార్యక్రమము

నూతననిర్బంధచట్టమును నిరసించుట

పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారి తీర్మానము
గోరకపురము, నవంబరు 3:— పదునెనిమిదవ సంయుక్త రాష్ట్ర మహాసభయొక్క మూడవదిన కార్యక్రమము మూడుగంటలకు ప్రారంభమై కాల్రి 8.45 గంటలకు ముగిసెను. ఆరుగంటలకాలములోను రెండుతీర్మానములు పూర్తిగచర్చించబడెను. తక్కిన తీర్మానములు అధికారాధికములకు సంబంధించినవగుటచే అగ్రాసాధికతచే ప్రతిపాదించబడెను.

పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారి తీర్మానము
నిర్బంధవిధానమును నూతనముగ వంగరాష్ట్రములో నమలులోబెట్టుటకు గావించిన క్రొత్తఆర్డీ నెంసును స్పష్టీకరించి పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు తీవ్రముగ నిరసించిరి. ఆర్డీ నెంసు విధానమును అందుచే దీసికొనబోవు చర్యయను తత్ఫలములను నెహ్రూగారు వివరముగ చెల్లించు నొకగంటసేపు ప్రసంగించిరి. అరాచకములగాని విప్లవకారులగాని ఆరెట్టుగా విందుటకును శిక్షించుటకును 1818 వ సంవత్సరము నాటిప్రాతరిగ్యలేమ నుకయోగించుటకుగాని నూతనముగ నొక నిర్బంధ విధానమును గావించుటకుగాని తగిన అవసరమేమియు లేదని

నెహ్రూగారు చెప్పిరి. సామాన్యశిక్షాస్ఫూర్తి ప్రకారము యీ నేరములను ఆణుబింబము దెబ్బ అవకాశమున్నదని యనిరి. అసామాన్యమైన నిర్బంధవిధానములవలన నెచ్చటనైన విప్లవ కా రులుజేయు నేరము లగుచుబడినచో తార్కాణములను చెల్లవలసినదని నెహ్రూగారు ప్రభుత్వమువారిని పంచెనుకను బిలచిరి. మామూలు శాసనముల ప్రకారము సక్రమపద్ధతుల నవలంబించు వారినిఆణుబింబములేనందున ప్రభుత్వమువారుఅసామాన్యమైన నిర్బంధవిధానమును కరణు బొచ్చుచున్నారనియు, ఆర్డీ నెంసును, 1818 వ రిగ్యలేమనుకు సక్రమపద్ధతుల నవలంబించి పని సల్పుచారని ఆరెట్టుచేసి శిక్షించుట కుపయోగించుననియు నెహ్రూగారు చెప్పిరి. 1921 సంవత్సరము మొదలు 1923 సం॥ వరకును అరాచకనేరములు లేవనిరి. మహాత్మాగాంధీగారి ఉద్యమము వద్దకులు సభలమగునోలో అరాచకము చూడబడిరి. అరాచకము ఒకజాడ్యముచే పీడింపబడుచున్నారు. పరాధీనతనుండి భారతజాతీయ నుద్ధరించుట వారిఆశయము. క్రమ రాజకీయపద్ధతుల నవలంబించి కృషిచేయుటవంటి వాగు తామయొక్కయు మరియిరర దేశ నే వా ప రా య ణు ల యొక్కయు మాటలకు ప్రభుత్వమువారు విననియివ్వడు అరాచకము తిరిగి తలలేత్తిరి. ప్రభుత్వమువారికి అరాచకము విషయమైనంత స్వల్పముగ చెలియనో నెహ్రూగారి కంత స్వల్పముగనే చెలియను. కానివారు ఉన్నారు. అదియే నెహ్రూగారు చెల్లిన విషయము. ఈ విషయమును నమ్మి వెంటనే తీవ్రనిర్బంధవిధానము క్రభుత్వమువారు గావించుచున్నారు. నెహ్రూగారు చెల్లిన జబ్బు అంగీకరించుటకు ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించిరిగానివారు నియమించిన నుండు రోగనివారణ కుపయోగించుటకు ప్రభుత్వము వారియ్యోనుటలేదు. శీతలవాతాపరగమునం దొకనాటిరాత్రి 9 డింగుప్రభువుగా రీతీవనిర్బంధము నుకయోగించుటకు అధికార మి నూతన ఆర్డీ నెంసు మీద చ స క్తు చెట్టిరి. వెంటనే 2000 మైళ్ల దూరమునున్న అమాయకులకు వంగరాష్ట్రీయ యవలంబించి పోలీసునాటువడి నిర్బంధించిరి. నిర్బంధింపబడినవారు వంగరాష్ట్రములోని ఇత్రావానిరకముగాదు. ప్రజాహితకార్యములందందరు పాల్గొను జేకారాధకులు నిర్బంధింపబడిరి. వారిలో నొకరు కలకత్తాకొర్పలేమను ప్రధానకార్యనిర్వాహకుడు. మరియొక జేకభక్తుడు స్వరాజ్యపక్ష కార్యదగ్ధు. మూడవమార్కవేమకు కాంగ్రెసు కార్యదగ్ధు. నిర్బంధింపబడిన నూగ్రువులోను నెవ్వరును విప్లవకారుడుగాని, క్షీరాచకుడుగాని కాదు రాజ్యాంగ ప్రతిపక్షులను లెట్టు ప్రభువు నిర్బంధించెను. స్వరాజ్యవాదులమీదకు; వాడివెడలుట లేదని యింగ్లాండులోని యిండియా ఆఫీసువాకినచ్చుజెప్పబడెను. ఈవాడి స్వరాజ్యవాదులొక్కరి మీదకే కాక నిన్ని రాజ్యాంగ కక్షలమీదకును వెడలనున్నదని నెహ్రూగారు చెప్పిరి. నూతనముగ గాంధీగారిని సుతించువారందరును నూడ త్వరితములో నిర్బంధవిధానము చరమాచెదరని నెహ్రూగారు చెప్పిరి. ఆఫ్లిభారత రాజకీయ తీవ్రతనుకే అపాయము వాటిల్లినది. కాన యీనిర్బంధవిధానమును మేము తీవ్రముగ నిరసించుచున్నాము. రీడింగు ప్రభువు, లెట్టును ప్రభువును స్వరాజ్యవాదు లేదుగ్లా న వ ల స న శక్తులు. స్వరాజ్యవాదులు మధ్యపరగజాయుడు, వంగరాష్ట్రములోను ప్రభుత్వమువారికిని, ముక్కుత్రాళ్లతోబిడించి నడపుచున్నారు. వంగరాష్ట్రములోని స్వరాజ్యవాదులకు దలలేత్తుకండ వడిచినచో అసతికాలములో మధ్యపరగజాలపని జట్టవచ్చును. కాబట్టి మన సానుభూతిని ప్రభుత్వములో నీ నిర్బంధవిధానమునకు గురియైన వంగరాష్ట్రీయకు జూపవలయును.

లీగారు రాష్ట్రీయ డాక్టరు సయ్యదుహమీద్ గారు తీర్మానమును బలపరచిరి. కాంగ్రెసుయొక్క నొకసా సమము ద్రెంచియొడ రెండవపక్షమువారు రగు, ససేమిరావాదులుగూడ వెంటనే యీవిధానమునకు బలీయగూడరనియు ఈ నిర్బంధ విధానము స్వరాజ్యవాదుల నణచుటకు నిర్బంధపడినదనియు చెప్పిరి. ఒకపక్షమువారిని జైలులో బెట్టి రెండవపక్షమువారిని పాడల గొట్టువలయునని ప్రభుత్వమువారు జూచుచున్నారు. వంగరాష్ట్రీయ నణచుటకు లెట్టును ప్రభువుయొక్క వెనుకటి పాటికు లకుశక్యముగాకపోవును. లెట్టును ప్రభువునువారిలో గలవలసినదే. ప్రాతమర్తలును ఫజలల్ హక్కు, గజ్జుపీనుగార్లుసంస్కరణసంఘమువారివిడుటనిచ్చిన సాత్వములవలన లెట్టును ప్రభువుపాండు మహమ్మదీయులను చీల్చుటకు బన్నుగడలను సల్పుచున్నట్లు చూచాయగ చెలిసికొనవచ్చును.

విశ్వనాథ ముఖర్జీగారు

పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారిచే ప్రతిపాదించబడిన తీర్మానముపై డాక్టరు విశ్వనాథ ముఖర్జీ గారిట్లు ప్రసంగించిరి:

ప్రభుత్వమువారి దాడి విప్లవకార్యములను. మంగరాస్ట్రముపై దాడివెడలుచున్నది. ఒకప్పుడు రీడింగు ప్రభుత్వమునకును సేమిచేయుటకు తోచుచున్న కొన్ని దినములు గలవు. కాని హైదరాబాద్ జిల్లావ్యవహారముల సేమిచేయుటకునో నాయన కిప్పటికి బోధపడినది. నిర్వాహకత్వమును దొలగించుటకు రీడింగు ప్రభుత్వ చట్టములను నిర్బంధపరిచియుండెడిది.

పండిత జనపాల్ లాల్ నెహ్రూగారు

రెండు సంవత్సరములక్రితము జాపిస స్వాతంత్ర్యమున క్రింద వారిపట్టి తీర్మానమును బలపర్చుటలేదని. అప్పుడు అందఱును ఏకముగ నున్నారు. భేదములు దేశములందు లేవు. ఇప్పుడు భేదములు సంభవించెను. వికమత్వము సన్నగిల్లెను. నీరసత్వము హెచ్చెను. అధికారవర్గము విద్యుక్తములను నెరవేర్చుననుచున్నది కాని వారి దేశములువారి దేశ ఆభ్యుదయమునకు జూపవలసిన కృత్యములను చేయుటలేదు. ప్రభుత్వమువారు రాజకీయ జీవితమును జంపబయలుదేరిరి. వారిని వారింపబాలకబోయిననుమరము మనఁజూగి కారమును ఎలుగెత్తి దెబ్బవలయును. విప్లవకారులను బట్టుకొనె చమని ప్రభుత్వమువారు చనుచున్నారు. కాని నిజముగా మన ప్రముఖులను వారు బంధింపుట గావించుచున్నారు. అపాయమిక్కడనే యున్నది.

ముకుందా లాల్ గారు

అఖండ త్యాగమూర్తి యగు పండిత జనపాల్ లాల్ నెహ్రూగారు నిరంతరము వెల్లడిచేసినవిషయము వాతావరణముతో యీవిధమున ఉన్నందు మాట్లాడనిలేదనియుమందలాలగారు దెలిసిరి. దేశములు కర్తవ్యమును నెరవేర్చుటలేదని వారు మిక్కిలిచించిరి. సంయుక్త రాష్ట్రస్వరాజ్యవాదుల పక్షమున యీవిధానమును ఖండించిరి. ఇదిదేశమునకు లాభముకొరకే వచ్చినదనియు చట్టమును అసలమును రద్దులు కీవిధానములలోనికి వచ్చెననియు, ముకుందలాలగారు నడిపిరి. నిర్బంధింపబడిన మంగరాష్ట్రస్థానముల స్థానములందు సంయుక్త పరగణాలయములను పని నట్నదురనిదెచ్చెను. విప్లవవాదులను అణచుటకని 1908 సంవత్సరములో కార్యరంగమునుండి మనయోధులగు ఆస్థానీకులందఱు క్రైస్తవమార్మిత్రి లాలా లజపత్ రాయగార్లను నిర్బంధించిరి. వారెట్టిపవిత్రజీవనయాత్ర నడుపుచుండెడివారో ప్రజలెరిగిన విషయమే. అట్లే సుభాష్ చంద్రబోసునంటి వారలనిష్ఠను నిర్బంధించెదరు. సుభాష్ చంద్రబోసుగారిని బాగుగ నెరిగినవారు మిక్కిలినిరోధములను కల్గిప్రాయము. నిజముగా ప్రభుత్వమువారు అరాచకములను విప్లవకారులను నిర్బంధించి దలచినచో ప్రజలు ప్రభుత్వమువారికి సహకారు లయ్యెదరు. ఏలనన కాంతియు సౌకర్యములును ప్రభుత్వము వారి కంటే ప్రజలకే ముఖ్య అనసరము. కాంగ్రెసు దౌర్జన్య రాహిత్యమాత్రము చేపట్టెను. ప్రభుత్వమువారు విప్లవకారులను దండించినచో ప్రజలు విచారించరు. కాని రాజకీయరంగమున బనిసల్పు దేశరాజ్యములను నిర్బంధించుటకు ప్రభుత్వమువారు దలచెట్టిరి. వీరు ప్రభుత్వమువారి ప్రతిపక్షులు. లాల్ మోహన్, సత్ శివప్రసాద్ అయ్యరు గారు, దీనిన చంద్రపాలు మొదలగు వారలందఱును నిర్బంధ విధానమును ఖండించిరి. విప్లవమునకు ప్రభుత్వమువారేకారకులగుదురు.

తీర్మానము వోటుకు దెట్టబడెను. ఏకగ్రీవముగ తీర్మానమంగీకరింపబడెను.

“స్వరాజ్య” శబ్దనిర్వచనము

ఖానుపురము నివాసులగు గణేశ శంకర విద్యార్థిగారి దిగున తీర్మానము నుపపాదించిరి:— కాంగ్రెసు మతములో నుపయోగింపబడిన స్వరాజ్యశబ్దముయొక్క అర్థమును నిర్వచనము గావించి సమయ మాసన్నమైనదనియు, స్వరాజ్యసంపాదనాంతరమునేరకపు ప్రభుత్వము హిందూ దేశములో స్థాపింపవలయునో స్వప్రము గావించవలయుననియు యీ సభవారు గోరుచున్నారని నొక తీర్మానము గణేశశంకర విద్యార్థిగారి చే ప్రతిపాదించబడెను. స్వరాజ్యమన సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య ప్రభుత్వమనియు భారత దేశభావిప్రభుత్వము ప్రజాస్వామ్యముగ నుండవలయుననియు యీ తీర్మానమునగలదు.

వైతిర్మానము డాక్టరు అబ్దుల్ కరీంగారి చేతను పరమహంస రహ్మాబాదుగారిచేతను, పండిత జనపాల్ లాల్ నెహ్రూగారిచేతను మాలి అబామిసాద్ గారిచేతను శివప్రసాద్ గుప్తాగారిచేతను తీర్మానము బలపర్చబడెను “స్వరాజ్య” శబ్దము ఆ పాఠమును బుట్టించవచ్చునని జనపాల్ లాల్ నెహ్రూగారు దెలిసిరి. స్వరాజ్యప్రభుత్వమునందు బహునియ నవసరము లే

దని కొంతమంది కర్షకులు దలచుచున్నారని వాకు భయముగ నున్నది. స్వరాజ్యము వచ్చినతరువాత యెవరు యిష్టమువచ్చినట్లువారు. సంపదించవచ్చునని కొంతమంది అభిప్రాయముగ నున్నారు. కనుక స్వరాజ్యమనగ(సామ్రాజ్యమైన స్వాతంత్ర్యమని గాని లేక సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమని స్పష్టముగ మనము దెల్పవలసియున్న సమయము అసన్నమైనది. భారతీయులకు వైరమువైనను పోలీసువర్గమువైనను కొలమువైనను సంపూర్ణాధికారము హస్తగతమయ్యెనేని సామ్రాజ్యములో భారతదేశమున్నను, ఇది అధినివేశరాజ్య స్వాతంత్ర్యముగ నుండును. సామ్రాజ్యమైన స్వాతంత్ర్యము జనపాల్ లాల్ గారికి యిష్టములేదు. సామ్రాజ్యములో భారతదేశముండుట పాపమని జనపాల్ లాల్ గారి సిద్ధిప్రతిపాదము. ఇష్టమువచ్చినచో కల్లబోవుటకు స్వాతంత్ర్యమున్నచో నదిస్వేచ్ఛాను వర్తనమగును. భారతదేశమును విడిచి విదేశమునకుబోవుటకు ప్రభుత్వము వారి కలపుకావలసియున్నది. విదేశములకుబోవలయునను వారికి నెలవీడుబడుటలేదు. ఎట్టిఅభిప్రాయములుగలిగిన వారైనను కాంగ్రెసులో చేరుటకుగాను కాంగ్రెసువత్తమును మార్చదలచుకొనలేదు.

శివప్రసాద్ గుప్తాగారు

స్వరాజ్య ముగియకరియ్యమువచ్చినట్లు వారు సంపదించుటకు స్వేచ్ఛనిచ్చు రాజ్యరథానము గాదని శివప్రసాద్ గుప్తాగారు దెలిసిరి. స్వరాజ్య ప్రభుత్వమునందు క్రమము, కాంతియు, స్వేచ్ఛయునుండుననిదెలిసిరి. స్వేచ్ఛకంటేను ప్రజలు వారి విద్యుక్తములను అప్పుడు గుర్తించవలయును. తీర్మానమును ప్రతిఘటిం చుటకు నొక దెలిగేటు లేచెను. తీర్మానము వోటుకు దెట్టినట్లు రూత్రమే వ్యతిరేకాభిప్రాయ మిచ్చిరి.

సాత్వికనిరోధులయొక సానుభూతి

మత స్వాతంత్ర్యస్థాపనకు ప్రభుత్వమువారి కోపాసలమున భిక్షిభూతులగుచున్న సాత్వికనిరోధులగు ఆకాలి అభిసందించు వారు పదుబాములక సానుభూతిని వెల్లడిచేయుచు నొకతీర్మానము గావించబడెను.

హిందూ మహమ్మదీయ సమ్మేళనము

అధ్యక్షుడగు పురుషోత్తమదాసు టాండనుగారు హిందూమహమ్మదీయ సమ్మేళన తీర్మానము నుపపాదించిరి. అక్కడక్కడ రాష్ట్రములలో సంభవించిన అల్లరులకు టగచిరి. భాధితులయొక సానుభూతి జూపిరి. వ్యక్తులపై దాడివెడలుట పీరికతననియు, ఇరుసంఘములవారికిని కోపాద్రేకములను బుట్టించువాతలను ఉపన్యాసములను నిరసించిరి. ఢిల్లీలో ఆహ్వానింపబడిన తీర్మానము ప్రకారముగ రాష్ట్రములోనిరాజ్యరును నడువవలయుననియు, తీర్మానింపబడెను. తీర్మానము యొకగ్రీవముగ నామోదించబడెను.

విక్రమవిషయమై సభవారిమధ్యోద్బంధమననదని అగ్రాసనాధిపతి మాలానా అజద్ సాథా నీ గారిని ఆ ఆహ్వానించెను. విక్రమవిషయ మతములకు భిన్నభావములను నశించునని భయపడుచున్నారని మాలానాగారు దెలిసిరి. అదిభ్రమ. సత్యమెంతమాత్ర మిదిగాదు. ఒకమతముకంటె అధికమతములుగల పెక్కుస్థానములుగలవు. మహమ్మదీయరాజులు జాతీయైక్యతను గల్గించి పరిపాలనమొనర్చిరి. హిందువులు మహమ్మదీయులకొరకును, ముస్లిములు, ముసలిమానులపై హిందువులతోగలసి పోరాడినప్పుడును గ్రామములందెల్ల రెండుసంఘముల వారికిని మైత్రి గలదు. ఈసమస్యయొక హిందువులు మాపుక్రద్ధకు మాలానాగారు సంతోషమును వెల్లబెచ్చిరి. రాత్రి 8.45 గంటలకు సమావేశము నాటికి నిలుపుచేయబడెను. (అ. ప్రె.)

నూతనాంశములు

గోరకుపూరు, నవంబరు 3:— పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు కలకత్తాలో స్వరాజ్యపక్ష సభకు హాజరుగటకు గారు రాత్రి 7 గంటల గోరకుపూరు సభాశాలను వీడిపోయిరి. వెడలుచున్నపుడు ఆయన సభవారి కిట్లు నుడివెను:—హిందూమహమ్మదీయులారా! జయల్లలో మీరు ఆరతి నమాజు, దేవళము మసీదులేకుండ, నుండగలిగినచో అంతకన్న పెద్దజయ్యయిన ఇండియాను అని లేకుండ గడుపబాలరా? ఈసభయొక్క విశేషమంతే మేమున ఉపన్యాసములన్నియు హిందుసానీ భావలో జరిగినవి. చాలమంది కృషివలన దూరశలములనుండిచ్చిసభకుండు పాల్గొనిరి. వారిలో ననేకులు అధ్యక్షుని చేతకైవచ్చి భావకల్పించుకొనిరి. సభలో బెంబిలు కుర్చీలు వేయలేదు. అంతయు తివానీలపై కూర్చొనిరి. చాలంటిరులు రంగు ఖద్దరుదుస్తుల ధరించి బహుమరుగుగా పనిచేసిరి. సభాశాల ఊరికి చాలదూరమున నుండెను.

మంగరాష్ట్ర నిర్బంధములు

సం॥ రా॥ స్వరాజ్యపక్ష నిరసనము

గోరకుపూరు, నవంబరు 3:— సంయుక్తరాష్ట్ర కాసనసభలోని స్వరాజ్యపక్షమువారు యీవిధమున తీర్మానించిరి:—

“మంగరాష్ట్రమునందు అరాచకనేరము వెలుగుటకు గాను ప్రారంభించబడిన నిర్బంధవిధానము, స్వరాజ్యము సాధింపు నిమిత్తము సక్రమపద్ధతుల ననుసరించి జరుగుచున్న యాందోళన నణచుటకే యుద్దేశింపబడినదని యీ సభవారు దలంచుచున్నారు. ఆహింసాదీక్షబూనిన స్వరాజ్యపక్ష నాయకులను అరెస్టు చేయుటవల్ల నే యిట్లు దలంపవలసివచ్చెను. ఈనిర్బంధములు ప్రజల సామాన్య హక్కులకుగూడ ప్రతిబంధకములుగా నుండును. మంగరాష్ట్రస్వరాజ్య పక్షమువారికి యీసభవారు లేమ సంపూర్ణ సానుభూతిని సహకారమును ఒకంగుచున్నారు.”

(అ. ప్రె.)

రైల్వే స్టేషన్లు

కొచ్చిను రైల్వే

3 వ తేదీన పాదమూడనుండి జిల్లా ట్రాఫిక్ నూపర్మెంటుగా రిట్లు తంపినవి:—

“ఈనానినదివరదలు వచ్చుటచే కొచ్చిను రైల్వే స్టేషనునంద, టిక్కెట్లనిచ్చుట సామానులు పెరుగుట అన్నిపనులు నిలుపుచేచబడినవి”

నీలగిరి రైలు

కూనూరు, నవంబరు 3:— దిల్లీముగా రైలులు ఎడతెగజేకుండ బడుచుండుటచే నీలగిరి రైల్వేలైనుపై రాకపోకలు నిలిచిపోయినవి. తిరిగిలైను పడువరకు రైల్లు సకాలమున నడువవు. ఒకవారమువరకు వెట్టిరాకపోకలు జరుగవని అన్వేషింతు ట్రాఫిక్ నూపర్మెంటుగారు తంపించిచ్చిరి. రైలుకట్టలపై బండరాళ్లు జారిపడుటచే సరాసరి రైల్లుపోలేదు సామానులు ట్రాన్సిపు చేయుచున్నవి. (అ. ప్రె.)

మలబారు

హైదరాబాదు నీలబూరిపల్లె రైల్వేలైనువేయుటకు ముందుగా జరుగవలసిన పనులు జరుగుచున్నవి. కలపమాలములు రవాణాలు జేయుటకు ఫీడరు మార్గమును వెర్ల మార్గమునకు ప్రక్కగా ఏర్పాటు జేయుటకు విచారణ జరుగుచున్నది. ఫారస్టు కన్సల్టెటరు, ఇంజనీరుగారు ఆసలము చూడబోయిరి.

కుంభకోణం

టవును పోలీసుస్టేషనులో సమ్మేళిటిన శేరస్థులు డివిజనుల మేజిస్ట్రేటుగారి తీర్పుపై కుంభకోణం జిల్లాజడ్జికోర్టులో అప్పీలుజేసిరి.

ఎక్. మాక్ మెకేలు వరదల కమిషనరుగారు ఉత్తమ శేరినద్ద అనికట్టుగండ్లు పరిక్షించి తంజావూరు చేరిరి. 31 వ తేదీ పియాల్ కి బోయిరి.

పురపాలక సంఘము

కుంభకోణము పురపాలకసంఘమువారు తమ అధ్యక్షుని యొన్నికసభ్యులుమాత్రమే చేయుటకన్న రేలుపేయర్లందరు సమావేశమయి యెన్నుకొనుటకు వీలొసంగుటకై మునిసిపలు చట్టమును మార్చుకలెనని తీర్మానించిరి.

మంగరాష్ట్ర నిర్బంధములు

రా. బ.ఎక్. క్రైస్తవస్వామి అయ్యంగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగిన బహిరంగసభలో మంగరాష్ట్రము నిర్బంధముల నిరసించుచు, స్వరాజ్యపక్షమువారి పద్ధతులయందు తమ సానుభూతి దెలుపుచు కుంభకోణంపాదులు ఏకగ్రీవముగా తీర్మానించిరి. (అ. ప్రె.)

మధుర

పురపాలకసంఘ ఉపాధ్యక్షుని ఎన్నిక

మధుర, నవంబరు 3:—మధుర పురపాలకసంఘమునందు నేడుదయము ఉపాధ్యక్షుని ఎన్నిక జరిగినది. 20 మంది సభ్యులు హాజరయిరి. పి. ఎం. వణ్ణుకుంచెట్టిగారికి ఎ. వేదరామయ్యరు, నకిలు కాంగ్రెసు అధ్యక్షికి పోటీవచ్చెను. చెట్టిగారికి 2 ఓట్లు అధికము వచ్చుటచే ఉపాధ్యక్షునిగా ప్రకటించబడిరి.

కె. రామునినినను శివకాసి నబుకలెక్టరుగారు మదకాను ప్రభుత్వము దేశీయభాష అందరు వెకటరీగా నియమించబడిరి. 31 వ తేదీన మధుర వీడి మదరాసు బోయిరి.

మధుర విద్యాసంఘమువారు 30 వ తేదీన సభజేసి అయిలంపాటి తాలూకా బోర్డుక్రింద నూతనముగా 12 పాఠశాలలు స్థాపించవలెనని తీర్మానించిరి. (అ. ప్రె.)

యూనియన్ పక్ష విధానము

బాల్ గ్రామీణుల యుద్ధము

కన్నకట్ట పక్ష వాదమును బాల్ గ్రామీణులు ఎన్నికలకు ముందు గావించిన యుద్ధమునందు భారతదేశమును గూర్చి చెప్పిన భాగము నిన్న ప్రచురించెను. ఆయన కార్యకర్త పక్షపు రాజీనామా, నిరదోగపక్షపు, తమపక్ష విధానముల గూర్చి చెప్పిన భాగములను సేతు ప్రచురించుచున్నాము:—

ఎన్నికల తొందర

హర్షధ్వనులు చెలరేగ బాల్ గ్రామీణుల కీర్తనలు లేచి యిట్లు పన్నునంది:—

సేతు సర్ ప్రభుత్వము అధ్యక్షుడు మనము ఎన్నికల ప్రచారమును ప్రారంభించుట యెంతయు శుభముగాను. ఈ యెన్నికలు మనము కోరిన వచ్చుచు గానని ఆయన చెప్పెను. ఇవి తొందరగ వచ్చినవి. అతొందరజేసినది మనము గాదు. అట్టే బరుసాంతమున పార్లమెంటు మరల సమావేశమైనపుడు సేతు చర్చ జరిగింది. ప్రధానమంత్రి “యిప్పుడే తీసికొనుడు” అనెను. సేతు విచారణ జేయుటయే మంచిదని తలచి అభివేషన తీర్మానమునండి వైదొలిగిరి. సేతును నాపక్షమును సరణికి సహజము నిచ్చితిమి. కాని యీ ప్రధానమంత్రి మహాబుడు. పార్లమెంటు పరిశ్రమ సభ్యులను ఊడలాగి పడవేయ నిశ్చయించుకొనెను. వెనుకటి మహాబుడు సామ్యము అట్లు పడవేసి శత్రువులను విశాళముజేయ ప్రధానమంత్రి సాంసను తనమిత్రుల మీదనే పడవేయ జూచుచున్నాడు. (నవ్వు)

కార్యకర్తలపై అతివాదపక్షాధికారము

కార్యకర్త పక్ష విధానము క్షిప్రముగా ముచ్చుతుండు ప్రభుత్వముచే గాన దానిపై అధికారము గల్గియుండు అతివాదములు నిశ్చయించబడుచుండుట జూడ చాల భయముచేసెను కాని యెప్పటికైనను ప్రధానమంత్రికిని అతివాదపక్షమునకును పోరాటమువచ్చి తీరవలయును. అప్పుడు ప్రధానమంత్రి సహాయముతో ఆపక్షమును గెలువలెను, లేదా ఆపక్షమాయనను చంపివేయను.

కార్యకర్త పక్షమునందు అతివాదములు మున్నంతకాలము వారు దేశభక్తిగ్ని సుఖమువల్ల పనిజేయుపక్షముగ పనిజేయ జాలరు. ప్రభుత్వమువారు తీర్మానమును అభివేషనవిశ్వాస రాహిత్య తీర్మానముగ నంగీకరించుట తమపనిజేసిన నాయభిప్రాయమును దెల్పెదను. ప్రధానమంత్రిమీద ఒక్కడుగరింపబడి నిభారముపడెను. ఆయనపక్షములో లోపలనే మైత్రి లేకపోయెను. విపక్షులేకుండనుండుటకు ఆయన తననుజుచరులందు విశ్వాసము నుంచజాలకపోయెను. భయపడి రుష్యా సంధిపై చర్చనాపివేసెను. నిరదోగపక్షముపై తమకేముప్పని చర్చను రాకుండ తొలగించెను. (హర్షము) ఆయన మెజారిటీనే మరేమియు భయముండదుగా యని వస్తుండనేదైర్ఘ్యముతో పార్లమెంటును రద్దుజేసెను. (నవ్వు)

నాకింకొకటిగూడ తోచుచున్నది. ఆయనమాటలలో కనిపించే నమ్మకములోపల తనట్లు గాన్పించును. అదేయున్నట్లైతే ఆయన ప్రత్యర్థుల మారముణిగొట్టిన విషయమై మాట్లాడ సేరారు.

ఆవేశముతో గూడిన విధానము

గతవత్సరము కార్యకర్త పక్ష మెన్నెన్నియో వాగ్దత్తములు జేసెను. ఈసంవత్సరము మనకేమి తెలిసినది? వారంతయును ఆవేశముమీద జేసినవారయి, వారిని ఆచరణలోబెట్టవచ్చునట్టికి అసాధ్యమయ్యెననియు తెలిసినది. అమాటలను కార్యరూపమున జూపుటకు వారు దోగ్గము లోనున్న పుడు విషయములను తీసికొని తగు జాగ్రత్తతో పరిశీలించలేదనియు ఆచరణమార్గ మలోచింపలేదనియు దెలియగలదు. వారి యుద్ధోగకాలమున వారజేసిన తీర్మానముని భావించెదను. అది విశేషముగ నిరదోగపక్షమునందు గాన్పించును. కాని వారి ప్రస్తుత కార్యవిధానమును జూచినయెడల వారిమధ్య ప్రచురించిన న్యూనియన్ అంతటి అధ్యాత్మిక ప్రత్యేకమింకొకటి గానరాదు. అందు కొన్నిచోట్ల అర్థమునకై వెతుకు కొనవలసియుండును.

కాని ఒకటిమాత్రము నిశ్చయము. ప్రధానమంత్రికి మెజారిటీ వచ్చునెడల మనము ప్రతివిషయమును ప్రతివారను పునర్నిర్మాణము గావలసిన కాలము వచ్చినదని తలంపవలెను. ఆయన, గనుల, త్రవ్వకము, రైతులకు, బీదలకు సంబంధించిన చట్టము, విద్యుచ్ఛక్తి పరిశ్రమ, రైతునిబంధనలు

యొన్నెన్నిటికో గూర్చి ఆయన అందఱుండ పోకట పొందకుండ జేసెను. (హర్షము) సోపానము కార్యకర్త మేతీరుననుండునో చూడుడు. అతని నెక్కడ జూచినను ఫలానివాడని తెలియును. తలలోకి యేవిషయ ముప్పటికి వచ్చినదానినిగూర్చి వదురుచుండును. ఒక్కొక్కసారి యేదోపెద్దవిషయము కనిపెట్టి నటులను పరిశ్రమలన్నియు తలక్రిందు జేయునట్లు నుండును. ఒకవారమునప్పటికి దానిని మరచిపోవును. అప్పుడు వంటసరకు యిప్పుడున్న ధరలో పడవనతుకు తగ్గు నటుల యేదో వార్తను జూపును. అంతట యేదో విదేశము లావదేశములు యేదో కనిపెట్టెదని దానికి మారినొకటి జేయును. అప్పుడా హత్యారితముగ నుండును గాని చేసెదమియు లేదు. ఇవాళ యెంతెంతో కొలులు గట్టుచున్నాము జేసి లేపటికంతామన్నయగును. వానిమిత్రులు త్వరలోనే మేల్కొని వీకు సోపానముగాయని తెలిసికొని భీముని తీసివేసెదరు. ఈవత్సర ప్రస్తుత ప్రభుత్వమునకు చక్కగ వర్తించునని సేతు తలంచెదను. వారి మానిఫెస్టోను జూచినయెడల వారే రయిత్యేపద్ధతి నిర్మించినట్లును బాధ్యులను పనిజేయు వారలకే దెలిసినట్లును గ్రహింపగల్గుచుండు.

ఈసారి సంవత్సరముక్రింద వాగ్దానము జేసిన నిరదోగపక్షముగాక దేశాధికారము దేశయాజమాన్యము సర్వోగవివారజాగ్రత్తమని మనకు యుద్ధసమయమున యీ అనుభవముగల్గినది. దేశాధికారము యాజమాన్య మనునది మనప్రత్యర్థులు తలంచు నటుల అంతచాకయైనది గాదు. దేశయాజమాన్య మున్నపుడు పోటీలేకపోవును. ఒకరే వర్తకమంతయు నెత్తిన గట్టుకొన్నపుడు పోటీలేకపోయినపుడు చాకయనే మాటగూడ లేకుండపోవునని అనుభవముమీద మనకు తెలియును. ఈపోటీయే తమన్నయెడల పరిశ్రమలెక్కుడు సామర్థ్యముతో పనిజేయుట కవకాశము బోయి ప్రభుత్వమే యాజమాన్యమువహించునెడల విదేశపు పోటీవచ్చినపుడు ఆయాపరిశ్రమలు చావకుండ నుండుటకై యెంతయోదాదబ్బు ఖర్చుపెట్టి నష్టపడవలసివచ్చును. నాకు వర్తకపరిశ్రమలం దనుభవము లేనివానికి యీపరిశ్రమలపై యధికారముగూర్చి రాజకీయపక్షములు చొరవజేయుట విచారకరముగనున్నది. ఇట్టిసర్వోదధిమను ప్రయోగించునా కెంతమాధులో జనసామాన్యము నంతియే. ఈవిషయములగూర్చి సేతు జేతునలసినపని జేసితిని. ఇందుల కొక కమిటీని నియోగించితిని. ఈదేశములో విద్యుచ్ఛక్తి శక్తియన్ని యెట్లుసాధ్యమగునో వారాలొచించెదరు. ఆప్రకార మిది విజయము గాంచవచ్చునని తలంచెదను.

విదేశములలో జేయువానిని యీదేశములో జూపి ప్రజలను మోసపుచ్చుటమాత్రము తగదని సేతు హెచ్చరించుచున్నాను. స్విట్జర్లందు, నార్వే, ఇటలీలోవలె మనకిచట జలశక్తి లేదు. ఈదేశములో నిరదోగపక్షపు ప్రబలినపుడు యిచ్చుటలేని ప్రకృతిశక్తులను దెచ్చెదమని యాశపెట్టుట ప్రారంభము మోసమనవలయును. (హర్షము) సేతుజేప్పనది నమ్ముడు. ప్రభుత్వము నిజముగ జేయవలసినది. తాముగాక యితరులెట్టి పరిశ్రమలకు గడంగునటుల ప్రోత్సహించుటయే. కొనువారిని రక్షింపవలెను. సాధ్యమైచోట్ల సహకారపద్ధతిని బెట్టవలెను. విశ్వవిద్యాలయమునందును, పరిశోధక సంఘములచేతను, వేరువృత్తులచేతను, కాస్త్రపరిశోధనల జేయుచుండుట వివిధ సహాయము జేయవలెను.

నిరదోగపక్షము

కార్యకర్త ప్రభుత్వ విధానమునుగూర్చి ఒకటిరెండు మాటలు జేప్పెదను. వారు సంవత్సరము క్రింద నిరదోగపక్షము విషయమై యెన్నెన్నియో మాటలు జేప్పియుండిరి. జేసినదేమియును లేదు. బ్రిటిషుయొన్నిక దారులు వారి సేమిజేసితిరని పట్టుబట్టకమానరు. వారు నిరదోగమును యేమియు మాన్పలేక అట్లేయుండనిచ్చిరి. ప్రభుత్వమువారి రోయియున్న, యేమియు పనులు గల్గింపవచ్చుయెడల పనివారలను యేదో వస్తున్నదిగా ఉపద్రవ మేమియులేదని జీవితమును గడుపుచుండురు. ఈ ప్రభుత్వమువారు నిరదోగము నంతరింపజేయుట కేమియు జేయకపోగా మరల పనిదొరకుటగూడ కష్టముజేసిపెట్టిరి ఇందు మెకన్నా సుంకములు తోడైవవి. (హర్షము) ఇంగ్లీషులు ప్రభుత్వము విషయమున నాప్రభుత్వము దొమినియములతో జేసిన యేర్పాటులన్నిటిని నిర్లక్ష్యముజేసియు అంతయు నమ్ముజేసిరి.

ఒక్క విషయము జేప్పెదను. ఈవేసంగిలో కామన్న సభ్యులందు విద్యుచ్ఛక్తి స్థానములగూర్చి ప్రైవేటు డిల్లరు రాగా కార్యకర్త పక్షము ప్రతినిధి పాముజేసిన సంగతి మీకు తెలియును. పనిలేనివారియొడ యింతకన్న దుర్భాగ మే

మైన జేయుటయందునా? ఇకను వారుజేప్పునా? ప్రైవేటు వారు యీవిషయ నిర్వహింపకుండ జేసి న జే కి య ము జేసి దేశమంతయు యాజమాన్యము వహించునటుల జేయవచ్చుననియేగదా! ఇంతకన్న ప్రాప్తదృష్టి జేరుండబోదు. ఇంతకన్న ప్రారంభము నిష్ఫలకార్యము నుండదు. ఇందువలన పనివారలకు పనిలేకపోగా కార్యకర్త అతివాదపక్ష మిట్టిభావమును దెబ్బచున్నంతకాలమును యితరులు పెట్టుబడి పెట్టి స్వేచ్ఛగ పరిశ్రమల నడుపుటకు భయపడుచుండురు. అందుచేత పరిశ్రమలందు పెట్టుబడి పెట్టుచుండురు. వేరేభయములేని పనులందు, గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీలో విదేశములందునో డబ్బును పెట్టుచుండురు. అందువలన యీదేశములోనివారు స్వయముగ చేతులార పనిజేసికొనువార్లమును దీసివేయుటగును.

విద్యావిధానము

యూనియన్ పక్ష నిర్మాకార్య విధానమునందు మాకునాలుగు ముఖ్యవిషయములగూర్చి చెప్పెదను. ముందు విద్యావిధానమునెడమాపజోదేశ్యముల జేప్పెదను. ఈవిషయములను నామ్యానిఫెస్టోలో చెల్పితిని. కాని యింతకు రెండు మాడు సంగతుల జేర్చెదను. విద్యావిషయమున ఒక ప్రభుత్వ మొకరి తిగను మరొక రీతిగను ప్రవర్తించుననినదిగాదు. ముఖ్యమైనది పిల్లవాడు ఆవిధానము ఒకలేతీరున జరుగుట ముఖ్యము. అందుకనియే యూనియన్ పక్షము యీదేశమునందు విద్యావిధానము నవరతము అభివృద్ధి జేయనిశ్చయించుకొనిరి సేతు గట్టిగ జేప్పుచున్నాను. విద్యకు ముందు కావలసినంత డబ్బును వేరు జీయవలయును. డబ్బులేదని చెప్పుకాలము రాగూడదు. విద్యనొసగుటవలన గొప్పవారిని తయారు జేయవచ్చునుగాని వారుతయారైనపుడు వారికి పనిజూచుటగూడ ముఖ్యమైయున్నది. (హర్షము) చక్కనివిద్యనొసంగి ఆతని కేమియు పనిలేకుండ జేసినయెడల విద్యావిజయము చక్కనిమార్గ మేర్పరచుట యగును. కావున యీవిషయములను మాఖ్యముగ గమనించవలసి యుండును.

గృహనిర్మాణము

గృహనిర్మాణమును గూర్చి ఒక్కమాట జేప్పెదను: ఇరెండుయెక్కరైస వస్తుసామగ్రిని కొనుటకు నొకవిధమైన యింటిని చొక్కగట్టు ప్రయత్నములు జరుగుచుండెను గాని యెంతవరకు అందభివృద్ధిగలమో చెప్పజాలను. మీరును ఆప్రయత్నములు జూచుచునే యున్నారు. సేతుకొటి మాత్రము హానినియగలుగు. మేమే అధికారమునకు వచ్చునెడల యీ ప్రయత్నములన్నిటిని పరీక్షించి జూచి కావలసిన ధనమొసంగి ప్రోత్సహించెదరి మాత్రము గట్టిగ జేప్పగలను. (హర్షము) కార్యకర్త పక్షము మ్యానిఫెస్టోలో కొన్ని సంవత్సరములబట్టియుండున్న వితంతువుల పెన్షనులగూర్చి ఒక్కమాట జేప్పెదను. సంవత్సరము క్రింద కార్యకర్త పక్షమును తాము జేయబోవు పనులన్నిటికిని డబ్బేదనియడుగగా ‘కాపిటలులెవనిండియని చెప్పిరి. ఇప్పుడది ఈ సంవత్సరము వెనుక బట్టినది. మరల సేతు ప్రశ్న నడుగుచున్నాను. “వారు వాగ్దానము జేయు లాభములకు యిప్పుటికైన డబ్బు యొక్కడిమిందెచ్చును?”

ఈ దేశములో వృద్ధులకు పెన్షను లిచ్చు విషయమున గాని నిరదోగ విషయమునగాని ప్రభుత్వమువారు జేయగలంత చేసినయే సేతు జేప్పెదను. పరిశ్రమలెట్టి యిచ్చుచున్న రీతి గాకుండ మారిన సేతుగనో మాత్రము సేతు జేప్పజాలను. కావున ప్రస్తుతపిట్టి సహాయము మా పక్షము జేయగల్గునని సేతు జేప్పజాలను. ఇప్పుడేమైన యొక్కవ పన్నులు వేయునెడల దేశమ భరింపజాలదనియు పారిశ్రామిక విప్లవము గల్గుననియు సేతు జేప్పగలను.

అందుకనియే నా సహాధ్యాయులు కొందరు ఇమ్మరెన్ను పద్ధతి నొక దానిని వితంతువుల పెన్షనులకై ఆలోచించుచుండిరి. ఆది అంగీకరింప దగునెడల దాని నాచరణలో బెట్టుటకు తగు ప్రయత్నముల జేసెదను. వితంతువుల పిల్లలయొక్క యుజ్జ పిల్లల జేమముయొక్కయూ, నీల్లాడి న పుడు తల్లుల జేమము యొక్కయూ మాట ముఖ్యమున మేమంగీకరించుచున్నాము.

ఆహారపదార్థముల ధరలు

సేతు ఆహారపదార్థముల ధరలగూర్చి కొంతజేప్పెదను. ఈవిషయమై రాజకీయముగ మాటాడునపు డనేక అసత్యములు వచ్చుచున్నవి. కొందరు రాజకీయవేత్తలు తామధికారమునకు వచ్చిన అన్నము చౌకజేసెదమని చెప్పటకన్న నిందావాక్య మింకొకటుండబోదు. మనదేశములో గాక యితరదేశములో పండువానినిగూర్చి యిప్పుడు అధికపరిశ్రమలలో చౌక జేసెదమని చెప్పనది మీరును సేతున్నా?

సంవత్సరముక్రింద ప్రభుత్వముచే నిర్వహింపబడుచున్న శాసనసభాసభ్యులకు వచ్చినందున, యితరములను అధికారముననున్ను, నేడు ఆహారపదార్థముల ధరలు సంవత్సరము క్రిందనున్నట్లేయున్నవని చెప్పెదను. (ఎక్కువైనవి గూడను-ఆనికేక) మాయూనియన్లుపక్షము అధికారములోనికి రాగానే ఆహారపదార్థముల ధరలు పెరుగుటయేలనో విచారించునని మాత్రము నేను జెప్పెదను. వాని కారణము లేవో నాకు తెలియనని నటించుటలను. ఆకారణములను కనుగొని వీలైనయెడల వానిని తొలగించెదమని మాత్రము నేను చెప్పగలను. (హర్షము)

గంజాం ఉత్సవాలు

ఒరిస్సాలో చేర్చరాదని యాందోళన

ఇచ్చాపురం, నవంబరు 3:- గంజాం జిల్లాలోని ఓడ్రు లుకొందరు తమకు ఒరిస్సా రాష్ట్రములో చేర్చవలసిన యాందోళన జేయుచున్నారు. ఇచ్చాపురంలో బృందావన పండేగారు గత 30 వ తేదీని ఉత్సవం ప్రార్థనలు చేసిన నష్టముగల దని చెబుచు ఒక కరప్రతిమును ప్రకటించిరి. అందు యీ దిగువన వ్రాసినట్లు.

ఒరిస్సాలో చేర్చినందువలన నష్టములు.

ఒరిస్సాలో కలుపుటయనగా ఓడ్రులకు చాల నష్టము వచ్చును. ప్రస్తుతము యెల్లరదృష్టి నాకర్షించుచున్న ఆందోళన ఓడ్రులకు లాభకరముగాదు. ఇప్పుడు యీ నూతనసంగీకరించు వారు మునుపందు తమ తప్పిదము నెరిగి పశ్చాత్తాపపడుచు ఇప్పుడు ఒరిస్సాలో చేర్చవలసిన యాందోళన ప్రారంభించి పని జేయుచున్న కొలదినుండి ఓడ్రులు నూతన రాష్ట్రమునందు ఉద్యోగములు ఉన్నతస్థానములు వాంఛించి జేయుచున్నారు. ఈ సంయోగమువలన రయితులకు, పేదకార్యకులకు యెట్టి లాభములేదు. వారి పేదరికము కష్టము తొలగదు. వారికి నష్టముగాదు. వీహారాష్ట్రము పోలీసువారు యిచ్చటివారి కున్నంత పరిపాలనాచర్యము లేకయుండుటచే నిట్టివారి ప్రభుత్వముక్రిందనున్న చో యొక నయెక్కువనిరంతరంగములలో నున్నారని నేను ప్రజలు భయపడుచున్నారు. జమీందారులకు కట్టుబడి హక్కు లొసంగబడునని రయితులు భయపడుచున్నారు. కట్టుబడి హక్కులను ఎక్కువ జబ్బి ప్రియును అరాచకపాలనము అని యర్థము. ఓడ్రులు ప్రస్తుత మదరాసు ప్రభుత్వ పాలనయందే కడుపులో చల్లకదలకుండ కాంతము సంక్షృప్తికరముగ జీవించుచున్నారు. వారు యెట్టి మార్పును గోరలేదు. మదరాసుపాలనయే రమ్యతరముగ నున్నది.

జమీందారుల కీర్తిములేదు

ప్రస్తుత యాందోళనకు ప్రజాబాహుళ్యము ప్రోద్బలమొసంగలేదు. కొద్దిమంది లాయర్లుమాత్రము మాడూరి జేయుచున్నారు. జయపురం, పర్లామిడి, మంజసాకర్లికొట, ఓడ్ర జమీందారులగుడ ఒరిస్సాలో కలుపుటకు ప్రతిపాదించుచున్నారను వగంతులగు. ఇది శోచనీయమే. (విలేఖరితంతి)

కృష్ణా నందనబు

దీనినివాడుచే యేలాటిభాగ ముంటుందో దేహమునందేభాగమునందైనను యుండునెట్లుకలను తక్షణమే తీసివేయును. 3 బిల్లులకు పెట్టు 1 కి ధర రూ 1.4-0. 3 పెట్టెలను ఒకేదాఖా కొనువారికి ఒక పాం పెన్ పేనా యినామ గా పంపబడును.

సుందరం అండ్ కో.,

5 భద్రప్రగార్డునువిధి, పార్కురౌను, మద్రాసు.

మోహిని తైలము

5 తులీ నూనెల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0

శ్రీ పురుషులు వాడుటకు మోగమైనది.

ఇది మనోహరము జేయు విద్యార్థులు, పీడిత్యు, బిచ్చుగములు మొదలగువారికి నుఖనిద్ర, విశ్రాంతినిచ్చును సుందరమోహాలాపయ్యములకు ప్రాపగు కరుణను మనోహరముగ యెంచి కాపాడును. ఈతైలమునందేకల రమణీయముగు నువాసన చెప్పు నలవికాదు. తలకు వారి మువ్వకొనిన ఇరుగు పొరుగు వాళ్లకును పంపగల వ్యాపించును తలలోనుండును పుట్ట నిచ్చును. దీనియందు మనోహరముగు నువాసన ద్రవ్యములను చేర్చి తిరుచూరుయొచ్చి తేలొలిపి సీసాల విక్రయించి మెప్పుబడినీ యున్నాము. వేయేలదిన నాపరిశ్రమించిన నిజము తెలియగలదు.

అమ్మతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

ఆది మాంధ్రులు

రాయకుమరు

నుమారు రెండు వారములనుండి శ్రీకుసుమధర్మన్న నీలం వెంకయ్యగారు మాప్రాంతమున ప్రచారము చేయుచు నీతి శోధములముగాను హరి కథల ద్వారానున్న ఆదిమాంధ్రులలో గొప్ప ఆందోళనము కలుగ జేయుచు మానున్నవలకు పోతులగుచున్నారు. వీరు నేయు నేవ దీనులగు మాసంఘము సత్కాక సర్వజన సమిష్టికి తోడ్పడుటచేత బ్రాహ్మణులు కాపు కమ్మవారు తెట్టిబలిజులు అనేకులు యెప్పుడును మా సమీపమునకు రానివారు మాపల్లెకు వచ్చి మాతో పాటుగ కూర్చొని హరికథల బోధలను విని ఆనందించుచు వచ్చుచున్నారు.

కొన్ని ఎందలసంవత్సరములనుండి మాజాతినీటి పీడించుచున్న దురాచార పితాచములగు గోమాంసము కల్లు మొదలగు జాతినీ మానుకొనవలసిన నేడుకలవరము ఇటీవలమాలోక లిగినది. వీరునచ్చి అట్టి కదలికను గట్టి పరచుటవలన ఆ మరుచటి తినుము మామహానాటి ధర్మానుసారముగ ప్రతి గ్రామమునకు మహా జర్ల పంపి టముకు వేయించి ఒక్క కట్టు దిట్టుగా యీకల్లు గోమాంసము మానునటుల దృఢ నిశ్చయము చేసికొని నాటి నుండి యీదురాచారముల వాసన సమీపమునకు రానివ్వక బంధించి వేసికొంటిమి. ఈనెల 26 వ తేదీ నాడు రాత్రి అనగా దీపావళి పండుగ సందర్భమున ఆదిమాంధ్రులమైన మేమందరమున్న శ్రీ ధర్మన్న వెంకయ్యగారు మా గ్రామములోని బ్రాహ్మణులు భూస్వాములు దీనజనాభిమానులు అగు మహా శ్రీ వెంగల్వల చిట్టిపంతులు వెంగల్వల రామమూర్తి వెంగల్వల గుర్రాజుపంతులు డాక్టరు వెంగల్వల సత్యనారాయణగార్లు మొదలగు యెనమండ్రు బ్రాహ్మణులు నృతీ కొందరు రైతులు కూడ్రులున్న మాకోరికపైని మాపల్లెను దయచేసిరి. అంతట ఆది మాంధ్రులు జయప్రదముగా రామ భజనచేసిరి. పిమ్మట శ్రీ ధర్మన్న గారు లేచి పైచెప్పిన అగ్రజాతీయులు నునపల్లెకు వచ్చి సంతోషముతో పాటు సోదినందులకు వారికి కృతజ్ఞతాభి వందనములు చెల్లించుచు మాసోదరులగు శ్రీపిట్టా సర్వేశ్వరగారివలన వారిని పుష్పమాలాంకృతులు జేసిరి. అంతట నీలం వెంకయ్యగారు సారంగధరుని గూర్చి హరికథ సాగించిరి. కథ సగము అయ్యేసరికి నిరంతరము మాజాతీపై దయగలిగి అన్నశ్రీతా నివారణమునకు ప్రయత్నించుచుండిన శ్రీయంత వెంగల్వల చిట్టిపంతులుగారు లేచి సభవారి కందరకు విశదపడునట్లు యీక్రింది సంగతులు బోధించిరి.

“ఇటీవల దేశములో గొప్ప ఆందోళనము కలిగి ప్రజా హిత పరిపాలనకు ప్రయత్నించుచున్నారనియు, అట్టిస్థానం త్ర్యము కలుగుటకు ముందుగా దేశములోని అన్ని తెగలవారు, అన్ని మతములవారును ఐకమత్యము కలిగి యుండవలసినయు, అందు ముఖ్యముగా అస్పృశ్యులని పిలువబడు ఆదిమాంధ్రులను సోదరభావముతో ఆదరించి అంటుదోషమును తొలగించవలె ననియు దేశ నాయకులగు మహాత్మా గాంధీగారు కంతమెత్తి దేశములో చాటుచున్నాడనియు అందుచేత మేమును పూర్వపుభేద భావమును చంపుకొని మీరును అందరితో పాటు మనుష్యులే యనియు, మానవుడు పాపవలసిన అన్ని హక్కులు మీరును పాపవలసినయన్నారని చెప్పవలసి వచ్చినది. గనుక మాకును, మీకును పాండిక, అంకిత లేక పోవుచున్నది. అందుచేత మీరు నేటి నుండి మీనాయకులగు ధర్మన్న వెంకయ్యగార్లుపదేకించే ప్రతి ముంశమును మీరు అనుభవమునకు తెచ్చుకొని ఆవిధముగా ప్రవర్తించినయెడల మీరు బుద్ధిమంతు లగుదురు. మంచి అలవాట్లు మీకు చిక్కను. విద్య నేర్చుకొని తదితర వర్గములకువలె మీరు గౌరవింపబడుదురు. మీ నీతిని గూర్చి విన్నకొలది మాకు వ్యధయుచులో చాలా బాధకులగుచున్నది. మీలో కొందరు క్రైస్తవులున్నారు. వారు మతములో తేరినప్పటికిని వారికిని మీకును యెట్టిభేదమును లేదు. పేరుమార్పు తప్ప యితర అన్నివ్యవహారములలోను మీరును, వారును సమానముగానే యున్నారు. కనుక మీలో యెట్టి భేదభావమును పెట్టుకొనక సమిష్టితోనుండి మీరందరు వృద్ధిరావలసిన మేము కోరుచున్నాము. దేశములో హెచ్చు, తగ్గులు క్రమముగా నన్నగిలిపొవుచున్నవి. ఇకమందు దేశమునందు గొప్పగొప్ప మార్పులు కలుగనున్నవి. మీరును జాగ్రత్తపడి మీసంఘములను బాగుపరచుకొని పైకిరండి మేలుకొనండి. అని అనేక విషయములు గంభీరముగా ఉపదేశించిరి.

అటుతరువాత వెంకయ్యగారు కొంతసేపటికి హరికథను పూర్తిచేసిరి. క్రైస్తవదోరలు మాపల్లెకువచ్చి మామధ్య నిలచి

శ్రీ నరనారాయణ మిశ్రమ జాతీయపాఠశాల

ఈపాఠశాలను రుద్దికోర్కొనినామసంవత్సర ప్రావణ్యము శ ౧౧ వీ గురువారమునాడు (౬-౧౦-౧౯౨౩) విశాఖపట్టణ జిల్లా గొల్లపాలెముఫిర్కా జాతీయపంఘమువారు స్థాపించినారు. శ్రీయంత కలిసిండి అప్పలనరసింహమురాజుగారు ప్రధానోపాధ్యాయులుగా నుండి పనిచేయుచున్నారు. ఈపాఠశాలను ఫిర్కాసంఘమువారును విశాఖపట్టణముజిల్లాజాతీయ పంఘమువారును పోషించుచుండ ఆశ్రమపద్ధతులమీద చక్కగా నడచుచున్నది. పంచములు తరయు కలిసి ౨౨ గురు విద్యార్థులు విద్యనభ్యసించుచున్నారు. ప్రస్తుతము పిల్లలు నాలుగుతరగతులవలె కేతగియున్నారు. ఆంధ్రరాష్ట్రజాతీయ విద్యావిధానము ననుసరించి 2 తరగతులవలె విద్యకలపనను. హిందీకూడ చెప్పనగుచున్నది. విశాఖపట్టణముజిల్లాజాతీయవిద్యాలయపరిశ్రమలగు బ్రహ్మశ్రీ మారేపల్లి రామచంద్రాస్త్రిగారును, ఆంధ్రరాష్ట్రజాతీయవిద్యాలయ ప్రేక్షకులగు బ్రహ్మశ్రీ బ్రహ్మశ్రీశ్రీకృష్ణ శీతారామయ్యగారును వచ్చి ఈపాఠశాలను పరిశీలించి మంచిభిప్రాయముల నిచ్చినారు. జాతీయవిద్య చక్కగా కొనసాగుటకును పట్టణములకంటె పల్లెలే విస్తయగుటచే పాఠశాలలో ప్రస్తుతము విద్యార్థులు తక్కువగానున్నప్పటికిని విద్యాభివృద్ధియు ఉత్సాహమున దినది నాభివృద్ధినించుచుండ మాత్రముకొంతవలె నీడేరుచున్నదని సంశయించుచున్నారము. ఈ జిల్లాపరిశ్రమల ప్రస్తుతము చక్కగా లేనందున పాఠశాలకు ధనములేక పనిసరిగాజరుగుటకు మిక్కిలి కష్టముగానున్నది. కావున జాతీయవిద్యాభిమానులగు ఆంధ్రు లందఱును తగుసహాయముచేసి అభివృద్ధిలోనికి దీసికొనిరావలయునని వేడుకొనుచున్నారము.

౧౯౨౩ వ సం॥ సెప్టెంబరు ౬ వ తేదీ నుండి ౧౯౨౪ వ సం॥ సెప్టెంబరు 31 వ తేదీ వఱకు జమాఖర్చుల నివేదికము జరులు

	రు. అ. పై.
విశాఖముల వసూలు	౧౧-౧౦-౦
గణపతి నవరాత్రములకు	౧౦-౦-౦
వి. జి. జా. సంఘమునుండి సహాయము	౨౩౩-౪-౯
అప్పు తెచ్చినది	౩౪-౬-౦
ఖర్చులు	౩౪౯-౨-౯
ఉపాధ్యాయులకు ధనసహాయము	౨౬౬-౨-౯
నేవకునకు	౧౯-౦-౦
కళాశాలఅడ్డెలు	౧౫-౦-౦
వార్తాపత్రికలు	౨-౦-౦
చాతపరికరములు	౫-౧౧-౬
తపాలాఖర్చులు	౦-౧-౬
ప్రయాణఖర్చులు	౦-౧౫-౦
ఇతరఖర్చులు	౧౦-౦-౦
గణపతి నవరాత్రములకు	౧౦-౦-౦
వస్తువులుకొనుటడి	౨౬-౨-౦
జి. జా. సం. నకు జరుకట్టినది.	౫౩-౨-౦
	౩౫౯-౨-౯

జయంతి సుబ్బారావు, కార్యదర్శి.

మతబోధచేసినప్పుడు మాకు యెంతసంతోషము గలుగునో, అగ్రజాతీయులు నేడు అదేవిధముగ వచ్చుటచేత మాకెంతయో ఆనందము కలుగుచున్నది. తరచు అగ్రజాతీయవారు మాపల్లెకు వచ్చి మా బాగోగులరని మాకు మంచిచెడ్డలు బోధించుచు వెళ్లుచుండినచో హిందూమతభగ్యము మాకు బోధపడుటకును, దేశములో జరిగే పరిస్థితులు తెలిసికొనుటకు మాకు అస్పదముండును. ఇట్టివారువచ్చి మాకు బోధించకపోవుటచేతను, దయ తప్పి ఉండుటచేతను మేము చాలాచుండి క్రైస్తవమతమున జీరిపోవలసి వచ్చుచున్నది. కనుక దేశయులారా! మేమును విగ్రహము ఒక్కదేశయులము, సోదరులము, యేకమతస్థులము అని గ్రహించి మా ముఖ్యవృద్ధికి తోడ్పడ ప్రార్థించుచున్నాము.

పిట్టా సర్వేశ్వరం.

చెన్నపురి బజారుధరలు

నవంబరు 4 న తేది మంగళవారము

(1) ఖాన్యములు

వనియాల బా 1-కి రు 80.0.0 మొదలు	42.0.0	వరి
లియ్యము బస్తాలు	మొదలు	వరి
కుసుమ తెనాలిబి ,, ప 48 గలవి రు	14.0.0	14.8.0
నెల్లూరిబి ,, డిటా ,,	15.8.0	16.8.0
డిల్లిబి ,, డిటా 45 గలవి ,,	16.8.0	17.0.0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి ,,	8.12.0	9.0.0
సువ్వులు ,, ,,	20.0.0	24.0.0

(2) వస్తుధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి రు 205	రు 11.0.0	రు 12.0.0
సెనగలు ,, డిటా ,,	11.8.0	12.4.0
పెసలు ,, డిటా ,,	11.8.0	12.4.0
మినుములు ,, డిటా ,,	18.0.0	16.0.0
ఉలము రు 164 ,, ,,	9.4.0	11.4.0

(3) నూనె వస్తువులు

సువ్వులనూనె బా 1-కి	రు 170.0.0	175.0.0
నెయ్యి వు 1-కి	,, 14.0.0	26.0.0
కొండాపురం వేరుసెనగవస్తుబా 1-కి	,, 65.0.0	68.0.0
ఇతరప్రదేశము ,, ,,	60.0.0	62.0.0
వేరుసెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 155 మొదల ను నె 150		
ఆముదమునూనె బా 1-కి	రు 170.0.0	

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి	రు 190.0.0	195.0.0
కురపసుపు ,,	రు 125.0.0	130.0.0
మిరపకాయలు(గుంటూరిబి) బా 1-కి రు	120.0.0	133.0.0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు	50, 55	
కాళిపాస్తెపాయకట్టు ,,	రు 70, 75	
బెల్లము బా 1-కి	రు 85.0.0	60.0.0
చింతపండు బా 1-కి	రు 80.0.0	49.0.0

(5) ఇనుము

పట్టారకంబా 1-కి	రు 82.0.0	88.0.0
చదరం ,,	82.0.0	88.0.0
రవుండు ,,	82.0.0	86.0.0

(6) లోహములు

కండి 100 కులంబు	రు 76.0.0	79.0.0
బంగారము, కులము 1-కి	రు 22.8.0	23.0.0
వవరసు 1-కి		14.10.6
ఇత్తడి బా 1-కి	రు 260.0.0	265.0.0
రాగి డిటా	రు 295.0.0	300.0.0
అస్కాచక్కర బా 1-కి	రు 88.4.0	88.12.0

(7) రంగులు అలిజరై ను

అవుకృష్ణుడు 20 డిగ్రీలు రు	75.0.0	
తొట్టికృష్ణుడు డిటా	,,	
సింహం డిటా	,,	
గుర్రం డిటా	,,	

(8) దూది

బోండా వెన్న బారవ 1-కి	రు 820.0.0	
-----------------------	------------	--

(9) నూలు

కోయంబుత్తూరు నెం 10½ పెట్టె 1-కి	రు 9.10.0	
మధుర నెం 12½ పెట్టె 1-కి	రు 8.6.0	
పుల్లూరు మేనుగ నెం 8½ పెట్టె 1-కి	రు 8.12.0	
అవమదాబాదు నెం 12½ పెట్టె 1-కి	రు 9.8.0	
డిటా నెం 14 డిటా	రు 10.2.0	
నూళయేనుగ నెం 20	రు 11.18.0	
జపాన్ నెం 20	రు 11.12.0	
,, ,, 40 ప్లాటెలియ ఆయినను	రు 14.6.0	
గోకాకు నెం 12½	రు 9.10.0	
వద్యాక నెం 24½	రు 12.0.0	
14½ క్విల క పడి	రు 9.12.0	

కపహరి

నీనా 1-కి రు. 1.0.0 వి. పి. కపహ రూ 1.6.0
 కపహ క్యావకోశములందు బలహీనతమైన ఏర్పడును. ఇది అనేకవిధములు వైశ్యములైన ఏర్పడిన దిగు. కిరకాలమున కలెరించు దిగు. క్యావకోశముల నూత్న నాళములందు ఏర్పడును. ఉబ్బునము, క్షయదగ్గు దిగుడు నేనిచలవడి. ఇది దిగు విధమున బట్టి యుండును.
 అమృతాంజనం డిప్రో మదరాసు - బొంబాయి.

లక్ష్మీ ఇన్సురెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

10, నిన్ బెట్ రోడ్డు, లాహోరు.

1686

(1924 సం॥రం మార్చి 28 వ తేదీన 1918 సం॥రం ఇండియన్ కంపెనీల ఆక్టు నకనరించి రిజిస్టరు చేయబడినది.)
 అనుమతిబొందిన మూలధనము రు 10,00,000 వాటా 1-కి రు 100 లు చొప్పున 10,000
 ఈదిగువ తెలుపబడిన ప్రకారము చెల్లించవలెను. వాటాలుగా విభజింపబడినది
 ధరఖాస్తుతో రు 5 లును, మంజూరై నతరువాత రు 5 లును, మిగతకోరినప్పుడు ప్రాప్తి ను
 లోని నిబంధనల ప్రకారము చెల్లించవలెను. జాపితా త్వరలో మూయబడుటచే ధరఖాస్తుదారులు తక్షణమే ధరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను. చందాలు వేయబడిన మూలధనము రు 8,50,000 లకు పై గానే గలదు.

బోర్డు ఆఫ్ డైరెక్టరులు

1. లాలా లజపతిరాయగారు, 2. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ గారు, 3. రాయ జడభగత్ రామ్ గారు, 4. రాయబహదూరు లాలా ధన్ పత్ రాయగారు, 5. లాలా దివాన్ చందుగారు, 6. డాక్టరు నిహాల్ చందు సిక్రిగారు, 7. పండిత కె. సంతానంగారు.

అసాధారణమైన, అపూర్వమైన విజయముగలుగుచున్నది. మొదటి 4 మాసములలోనే 450 ప్రస్తావములకు (ప్రమాణము) రు 1000000 లకు వచ్చివడి. మితవ్యయమునకు, యోగ్యతకు పూచీ ఇవ్వబడును. మాకంపెనీలో పోగొట్టుకొనకుండుటకు, నిర్వివాదమునకు ప్రత్యేక పదుపాయములు గలవు. ప్రస్తుతము నవీనపద్ధతుల నన్నిటినుసరించియే భీమాకంపెనీవ్యవహారము జరుపబడుచున్నది. ప్రాప్తి కుతు, ఫారములుకు, ఇతరసంగతులకు ప్రధాన కార్యాలయమునకు ధరఖాస్తుపంపిన పంపబడును.

పండిత కె. సంతానం (మేనేజింగు డైరెక్టరు)

మంచి పజుకుబడి, పూచిగలవారుమాత్రము ధరఖాస్తులు ఈ దిగువవిలాసమునకు పంపుకొనవలెను.

లోకల్ అడ్వైజరు కార్యాలయము, 16 సుంకురామ కెటిప్పిడి, మద్రాసు

గోదావరి హిందూ సమాజము

వారు ప్రచురించిన

1593

భగవద్గీత

చక్కని కులభవనము. సుందరిమైన బైండు. సాగనైన గోపికాగీతములపై ముద్రితము. తెల పదితికాలం. ఈ కులభవద్గీత వచనగ్రంథము దైవజ్ఞానమును సహ్యార్థములను దెల్పుచు, ఎల్లరకు నత్యంతోపయుక్తమై యుండును. ప్రతిహిందూగృహమునందును నలంకరింపదగిన దివ్యగ్రంథము.

వైపు స్తకములు ఈక్రింది వారివద్ద దొరకును: కార్యదర్శి, గోదావరి హిందూ సమాజం, రాజమండ్రి.

సెంట్రల్ బుక్స్ డిప్ో, రాజమహేంద్రవరము.

కామినియానూనె

వెంట్రుక లేఅందము.

రాలిపోకుండ జాగ్రత్తపడుడు.

వెంట్రుకలు దువ్వినపుడు ఊడకమున్నే త్వరపడకపోయిన ఊడ మొదలుపెట్టి పూర్తిగా పాడగును. అట్లుకాకుండా

నేడే కామియానూనెను వాడి సత్వరముగా శిరోజముల గాపాడుకొనుడు. వెంట్రుకల కేజాడ్యమున్నను మాన్చి ఈ దివ్యవధము వానిని మొత్తముగా పట్టువలె నెదుగునట్లుచేయును. ఒకపరీక్షవల్లమీకే తెలియగలదు. మీ శిరోజముల నతిశుభ్రపరచును. బుడ్డివెల 1 రూపాయి. 3 బుడ్లఖరీదు రూ 2-10-0.

126

వీపీచార్జీలు ప్రత్యేకము.

ఆటోదిల్ బహారు

(రిజిస్టరు చేయబడినది)

మీకు ఏనువాసన ద్రవ్యము లేక

అత్తరు కావలసియున్న

ఆటోదిల్ బహారుకు వ్రాయుడు.

1 అవున్సు బుడ్డి ధర రూ. 2-0-0 } మీ చేతిరుమాలునందు చుక్కలు వేసికొన్న పరిమళ
 1 డ్రాం బుడ్డి 0-12-0 } మన్నిదిశలను వ్యాపిండును.
 1 డ్రాం బుడ్డి 0-8-0 }

వై కామినియానూనె, ఆటోదిల్ బహారు మందునరకులమ్ము ప్రతిచోటను విక్రయింపబడును. లేకున్న సోలుపజెంట్లగు,

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

155 జమ్నామఠ్, బొంబాయి అని వ్రాసిన బడయగలరు

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వ్యాపార దిశానిర్దేశికము

శిరోవేదన మాత్రము

20 మాత్రముల డబ్బీ 1-కి 0-12-0

ఈ మాత్రములను సమయోగించుటకును కైత్ర్యపు తలసొప్పి, టింటిరల సొప్పి వెంటనే బోవును.

ను ఖ భో గి మాత్రము

20 మాత్రముల డబ్బీ 1-కి వెల రు. 1-0-0

బలమునకు భాతుపుట్టి యూనాని వైద్యు డీనిన విశేషముగ వాడుదురు. మొదటిరకము పంపగలము.

రోమహరి డబ్బీ 1-కి రు. 0-8-0

ఈ భస్మమును నీటితో కలిపి పట్టించిన రోమములు మూడు నెలలు ముందు మొదలంటి రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నలు వెక్కడి, మంటుముండదు. రోమములు రాలిపోవును ఆమ్మకొరిబిమము దీనితో. పురుషాగము - బొంబాయి.

Now Ready for Sale:

1924-25 Edition.

Published for the mutual Benefit of the

Foreign and Indian Business Houses

THE BUSINESS DIRECTORY of India, Burma, and Ceylon

A Comprehensive Directory of the various Businessmen, Exporters, & Importers, Firms, Factorie, Merchants, Manufacturers, Mills, and Industries of the principal Cities, Ports and Towns of India, Burma and Ceylon.

Price Rs. 10 per copy.

V. P. charge Re. 1 extra.

AS FEW TESTIMONIAL.

The British Export Gazette, London:—We would draw the attention of all interested in Far Eastern markets to the excellent "Business Directory of India, Burma and Ceylon," published by the Business Directory Co., Kanara Press Buildings, Madras. The work covers the principal towns of the countries concerned, business names being arranged under trade headings, while there are additional sections particularising firms in certain foreign centres who are engaged in trade with India. Not the least helpful part of the volume is that devoted to the Indian import and export Customs traffi.

The British Printer, London.

The Business Directory offers a bulky volume in stout covers, suitably arranged for reference. The Kanara Press has certainly shown very strong enterprize in the production of the Directory. The lists must be of the greatest use to business people in the enormous districts covered, as also to export houses in this country. The volume is well supported by advertisers.

Ceylon Daily News, Colombo.

A useful addition to the libraries of business houses in India, Burma and Ceylon. It affords a useful reference book, and the manner in which the index of products is compiled makes it simple to place a finger on the right place for the goods. The printing is clear and distinct, and the volume serviceably bound.

The Hindu, Madras.

The Business Directory is a handsome book of reference useful for businessmen of every description, including traders and merchants. It is a directory of Banks, Firms, Associations and Business houses in all important towns and cities of India, Burma and Ceylon, arranged in the alphabetical order. The description of these cities is brief and interesting. The names of Foreign Banks and Firms interested in trade with India are also given.

The Servant, Calcutta.

On the whole we congratulate the publishers on this very useful publication. Every business firm will encourage this first Indian enterprize of the kind will do so with profit.

Madras Mail, Madras.

It is a well-got-up publication and gives a comprehensive list of the different trades, not only in the principal cities of the Indian Empire but also in various mofussil centres. The publication should prove of great use to merchants and tradesmen on the look-out for improving their business.

ndian Daily News, Calcutta.

This is a very handy volume containing a mine of information. It not only gives a detailed list of business firms in order of subjects of almost all the important towns of India, Burma and Ceylon, but it has also a Foreign Section stuffed with similar information. Every business man and public institution should possess a copy.

The Bombay Chronicle, Bombay.

The Business Directory has an attractive get-up and it offers a good medium of advertisement. It contains valuable information for businessmen. Some prominent features are exchange values and money equivalents, ready reckoner tables, Indian Customs duties and tariff valuations, together with brief descriptive notices on important business centres. Occassional photographs of special attractions of cities give some relieving interest. Some tips to salesmen are also given. The volume is a welcome addition to the number already in the field.

Ceylon Observer, Colombo.

It is clearly printed and is a comprehensive work dealing with the businesses of about 200 principal places. In the foreign section is given a list of firms in the United States of America interested in trade with India and the Far East. On the whole this Directory should prove a useful work of reference to businessmen.

The Statesman, Calcutta.

The Business Directory of India, Burma and Ceylon for 1923 issued from the Kanara Press, Madras, is a useful work of reference. It has an Indian as well as a foreign section and the information given is of a kind that will be appreciated not only by businessmen in this country, but also by manufacturers, merchants and exporters in foreign countries.

The Modern Review, Calcutta.

This is a very useful book of reference for businessmen and a very good medium of advertisement. Chief towns of India have been treated under different sections, sometimes with short introductory notices about their origin and objects of interest. The book deserves a good circulation among the public taking an interest in commerce, industry and trade of the country.

The Industry, Calcutta.

This handy volume contains addresses not only of the Business houses of this country but also of some representative firms of Shanghai, (China); Kobe (Japan), Singapore (F. M. S.) etc. This is a new diversion for which the directory should be liked by merchants wishing to extend their trades in oriental seas. It is neatly printed, decently bound and cheaply priced.

సిరి మోటారుపాఠశాల మదరాసు

తెలిఫోను నెంబరు 148

ఇచ్చట మంచి అనుభవముగలవారిచే మోటారు బండిని నడుపుటానము, మెకానిజమ్, మొదలగునవి నేర్పబడును.

మరియు మోటారుబండ్లు నురవటము, రంగులు వేయుట వగైరా అన్ని పనులను చేయబడును.

యోగ్యతాపత్రములు మంచిని ప్రబులైన ఆటో ఇంజనీర్లచే ఇయ్యబడును.

అన్ని విధములైన ధరలు సరసముగా తయారును. వివరములు తెలియగో వా క్రిందివినిలవనునకు వ్రాసుటయును.

మేనేజరు,

సిటి టూక్సి కంపెనీ, 1736

2/3 లంబర్నావీధి, జి.టి. మదరాసు.

మదన కామేశ్వర లేహ్యము.

దుర్బలల పొలిటి సంతి మేహము, నిక్కాక కుక్ల నవ్వుము, నిస్సత్తుక, అతిమూలము, వీటిని వాడించి మంచి బలమును, యౌవనమును, కాంచిన, వీర్యవృద్ధిని, సంతాపప్రాప్తిని కలిగించు ముద్రపాదము. 2 డబ్బీలకు వాడుకు.

20 పులముల డబ్బీ రు. 1-4-0. వి.పి. చార్జీ 0-8-0, 3351 పి. శి. పి. అందు కంపెనీ,

ఆయుర్వేద సమాజం పెరిదేటి. (పెల్లూరుజిల్లా.)

వాయువు నొప్పులకు మందు

నీనా 1-కి రు. 1-0-0 వి.పి. 1-5-0

అకస్మాత్తుగా గాలిలో గాని, తినుపదార్థములలో గాని మార్పువలన, 1. జ్వరమువచ్చును, 2. కీళ్లనెరుగులలో నొప్పులు, 3. కీళ్ల బిగియవల, 4. నుదులనుంచి ఉబ్బులు, 5. శ్వాసులు కదలుటకు వీలులేకుండు సర్వాంగములు బిగియవల మొదలగునవి. ఈ మందును కొన్ని పూటలు త్రాగితోడనే సంది మందు పోట్ల నొప్పులు పోయి శరీరము యథాస్థితికి వచ్చును. వాఢ్యల స్థలముల కేడినీటితో గాని, ఇటుకపొడములతో గాని గాచి అమ్మకొరబడము రాయవలెను.

విమ్మకొరబడము దీనితో చూ గానె - బొంబాయి.

వైద్యుని విలువ, వైద్యుని సంస్థలము గురించి వైద్యులకి విగతించి యుక్తారు

ఆతంకనిగహమాత్రము

అన్ని జాతులవారసు ఏవయిన్నునందెనను శ్రీ పురుషులు కాలవ్యత్యాసములేక తీసుకొనుటకు తగినదని వైద్యులే అంగీకరించినయిన్నారు. ఈ పయోగించి దీని నిజమును తెలుసుకొనుదు.

82 మాత్రముల డబ్బీ 1-కి రు. 1-0-0

ఉత్తరము వ్రాసిన వ్యాటలూగు ఉచితముగా పంపబడును

ఆతంకనిగహ ఫార్మసి

219

26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు

PUBLISHERS:

THE BUSINESS DIRECTORY Co.,

2/13, VANIER STREET, KANARA PRESS BUILDINGS, MADRAS.